

LOGS

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBAS IZDEVUMS

Eiropas Gada pašvaldību vadītāji – Liepājas “pilots” ULDIS SESKS un Iecavas novada “stūrmanis” JĀNIS PELSIS. Par rallijkonkursa noslēguma ceremoniju un Gada cilvēkiem lasiet žurnāla 2.-15. lpp.

MELNĀ KAMPAŅA PRET PAŠVALDĪBĀM

Ar katrām nākamajām Saeimas vēlēšanām arvien lielāku nozīmi iegūst melnā kampaņa. Šādas kampaņas ietvaros dominē kompromitējoši materiāli, kas met ēnu uz politiskajiem konkurentiem.

Dažkārt šādi materiāli satur arī patiesības elementus, taču atsevišķie patiesības elementi tiek pasniegti tendenciozi, parādot situāciju tikai no viena skatpunkta un noklusējot lielu daļu būtiskas informācijas. Melnajai kampaņai attīstoties, nereti pazūd arī patiesības elementi – visgrūtāk attaisnoties ir tad, ja negatīvajos apgalvojumos patiesības elementu vispār nav.

Melnā kampaņa ir lipīga. Ja partija A uzsāk masu medijos partijas B nomelnošanu, tad reakcija mēdz būt simetriska. Rezultātā pirms vēlēšanām abas partijas ir tā notašķījušās, ka ieguvēja ir trešā partija – tā, kuras vēlētāji nebalsos ne par partiju A, ne par partiju B.

Agrāk melno kampaņu īstenoja pēdējās nedēļās pirms vēlēšanām, lai nomelnotie nepaspētu atbildēt. Šoreiz kampaņa sākusies jau gadu iepriekš.

Pēc šāgada pašvaldību vēlēšanām izrādījās, ka vairākām politiskajām partijām panākumi ir minimāli. Tāpēc pašvaldību vēlēšanās uzvarējušie tiek uztverti kā drauds.

Kā rīkoties?

Pirmkārt, pašvaldība parasti nevar pārpirkt masu medijus un simetriski nomelnot kampaņas pasūtītāju (īstais pasūtītājs nereti nav pat zināms). Otrkārt, pašvaldība nemaz nepretendē nomainīt varu valstī, un tāpēc nomelnot nacionālās partijas tai ir bezjēdzīgi.

Tāpēc der tikai nesimetriska atbilde. Uz negatīvu informāciju ir jāatbild ar pozitīvu. Uz nepatiesu informāciju jāatbild ar precīzi argumentētu izskaidrojumu, kurā atklāti noklusētie problēmas aspekti (ieguvumi, ko iedzīvotāji gūst no kritizētās rīcības).

Bet klusēt un pasīvi reaģēt nedrīkst. Pašvaldības nevar izpildīt savas funkcijas, ja neskaidro iedzīvotājiem savu rīcību, kā notikusi izvēle starp dažādiem rīcības variantiem, un sagaidāmo pašvaldības politikas pozitīvo ietekmi. Tikpat svarīgi ir informēt par paveikto darbu rezultātiem.

Andris Jaunsleinis,
LPS priekšsēdis

Ojāra Martinsona foto

REDAKTORE

Gunta Klismeta
67326634, 29428303
fakss 67212241
gunta@lps.lv
skype: guntaklismeta

REDAKTORES VIETNIECE

Daina Oliņa
67508530, 29130839
fakss 67212241
daina.olina@lps.lv
skype: dainolina

MŪSU ADRESE

Latvijas Pašvaldību savienība
Mazajā Pils ielā 1,
Rīgā, LV 1050

ISSN
1407-3560

Izdevējdarbības licence
Nr. 1740

Bez redakcijas atļaujas
pārpublicēt aizliegts

Publicētie raksti ne vienmēr
pauž LPS viedokli

Gunta Klismeta
redaktore

Daina Oliņa
redaktores vietiece

Žurnālu iespējams abonēt, piezvanot pa tālruni **67 508 530** vai **67 326 634**

“EIROPAS GADA PAŠVALDĪBA 2013”

KONKURSA UZVARĒTĀJI – LIEPĀJA UN IECAVAS NOVADS 2
EIROPAS GADA CILVĒKI 8

APSVEICAM! 16

PAŠVALDĪBU SAVIENĪBĀ
INFORMĀCIJAI UN DARBAM 18

EIROPAS SAVIENĪBĀ 22

PIEKRASTES APVIENĪBĀ
(PIE)JŪRU NEVAJAG KAITINĀT! 24

PROJEKTI
“BALTIJAS JŪRAS IZAICINĀJUMS” 26

IZPILDDIREKTORU ASOCIĀCIJĀ
SIGULDAS AIZRAUTSPĒJA 28

PAŠVALDĪBU SAVIENĪBĀ
AR DVĒSELI PRET SAVRUPĪBU 32

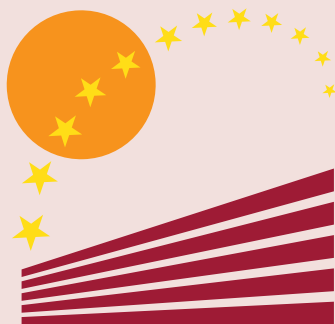
VESELĪGO PAŠVALDĪBU TĪKLS
PIRMĀS 25 “VESELĪGĀS” PAŠVALDĪBAS 33

SPORTS
AR “BURKĀNU” PRET IZNĪCĪBU 34

ZIŅAS
LATVIJAS PILSĒTĀS UN NOVADOS 37

ANEKDOTES
ATPŪTAI, ATELPAI, SMAIDAM 44

“EIROPAS GADA PAŠVALDĪBA 2013”

Eiropas **2013**
Gada pašvaldība

KONKURSA UZVARĒTĀJI – LIEPĀJA UN IECAVAS NOVADS

Gunta Klismeta

18. oktobrī Latviešu biedrības namā Liepājā ar skaistu apbalvošanas ceremoniju, ko kuplināja gan pašmāju mākslinieki – instrumentālisti Jānis Strazds un Guntis Kolerts, Emīļa Melngaiļa Liepājas Mūzikas vidusskolas zvanu ansamblis “Campanella”, salona mūzikas ansamblis “Tikai tā”, Liepājas Tautas mākslas un kultūras centra vokālais ansamblis “Šokolāde”, Liepājas teātra aktrises Agnese Jēkabsons un Everita Pjata un dziedātājs Andris Ērglis, gan ciemiņi – talsi-

nieks komponists Raimonds Tiguls un folkloras kopa “Tarkšči” no Iecavas un tāpat kā pērn vadīja Ansis Bogustovs, noslēdzās konkurss “Eiropas Gada pašvaldība 2013”.

Svinīgo pasākumu atklāja divi liepājnieki. Eksliepājnieks Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis **Andris Jaunsleinis** uzsvēra: “Šis konkurss vērst uz to, lai celtu gaismā un vērtētu, ko spējam izdarīt, un lai mainītu stereotipu, ka esam nabadziņi, bāreniši, kas neko nespēj. Nē, mēs katru dienu savā valstī izdarām ļoti daudz labu darbu, šeit strādā fantastiski cilvēki, no kuriem visa pasaule var mācīties, taču mums jāceļ sava pašapziņa. Tāpēc godinām ne tikai pašvaldības, bet arī

to pārstāvjus, jo lielākā vērtība ir mūsu cilvēki, un katrs no viņiem ir kaut ko devis savai pilsētai, savam novadam un arī Latvijai. Konkurss sniedz pārliecību, ka, solīti pa solītim ejot, spēsim uzbūvēt tādu valsti, par kādu sapņoja mūsu vectēvi un vecvectēvi 1918. gadā un kādu to vēlamies atstāt saviem bērniem un mazbērniem."

Savukārt viens no šodienas Liepājas saimniekiem – pilsētas domes priekšsēdētāja vietnieks **Gunārs Anšņš**, kurš 2013. gadā ir arī Eiropas Gada Labas gribas vēstnieks Latvijā, sveicot konkursa noslēguma ceremonijas dalībniekus savā pilsētā, atzīmēja: *"Šis gads visām pašvaldībām īpašs ar tiem darbiem, ko katrs veicis. Strādāsim kopā un veidosim mūsu Latviju par skaistām mājām!"*

Eiropas Pilsoņu gada ietvaros rīkotais konkurss šogad noritēja jau otro reizi, un tā mērķis ir veicināt pašvaldību atbalstu kultūrai, veselīga dzīvesveida un Eiropas Savienības vērtību popularizēšanai, iedzīvotāju iesaistei un iniciatīvām, kā arī starptautiskajai sadarbībai. Latvijas Pašvaldību savienība konkursu "Eiropas Gada pašvaldība" rīko sadarbībā ar Latvijas plānošanas reģioniem un piecām ministrijām – Kultūras, Labklājības, Veselības, Izglītības un zinātnes un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju un Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā. Šogad konkursa žūrijas komisija noteica gan Eiropas Gada pašvaldību lielo pilsētu un novadu grupā, gan uzvarētājus četrās nominācijās – "Pašvaldība kultūrai", "Pašvaldība integrācijai un iekļaušanai", "Pašvaldība veselībai" un "Pašvaldība Eiropas Savienības vērtību popularizēšanai", izvērtējot katras dalībpašvaldības paveikto atbilstoši konkursa nolikumam. Tāpat vērtētāji lūkoja cilvēkus, kuri devuši lielu ieguldījumu savas pilsētas vai novada attīstībā un palīdzējuši līdzcilvēkiem, no sirds darot ikdienas vai brīvprātīgo darbu – trīs pārstāvji no katras pašvaldības tika izvirzīti titulam "Eiropas Gada cilvēks 2013".

Konkursa "Eiropas Gada pašvaldība 2013" finālā sacentās 15 pašvaldības. Par uzvarētāju lielo pilsētu grupā šogad atzīta **Liepājas pilsēta**, bet novadu grupā – **Iecavas novads**. Pirmajā nominācijā "Pašvaldība kultūrai" labākie 2013. gadā ir **Valmieras pilsēta** un

Talsu novads. Savukārt otrajā nominācijā "Pašvaldība integrācijai un iekļaušanai" uzvarētāja pašvaldības ir **Jelgavas pilsēta** un **Kandavas novads**. Trešajā nominācijā "Pašvaldība veselībai" pāri šogad ir **Jūrmala** un **Siguldas novads**. Ceturtajā nominācijā "Pašvaldība Eiropas Savienības vērtību popularizēšanai" par 2013. gada uzvarētājiem atzīti **Rēzeknes pilsēta** un **Amatas novads**. Pārējās finālpašvaldības – **Preiļu** un **Rēzeknes novads** – ieguvušas atzinību nominācijā "Pašvaldība kultūrai" un **Alūksnes novads** – nominācijā "Pašvaldība Eiropas Savienības vērtību popularizēšanai", bet **Jēkabpils novadam** laikraksta "Latvijas Avīze" un **Rucavas novadam** – žurnāla "Logs" speciālbalsa.

Visas dalībpašvaldības saņēma atzinību un balvas no ministrijām, sponsoriem, sadarbības partneriem un konkursa atbalstītājiem, kā arī no **izdevniecības "Valters un Rapa"** un **akciju sabiedrības "Latvijas valsts meži"**.

Labklājības ministre **Ilze Viņķele** sumināja četrus integrācijas flagmaņus – Jelgavas pilsētu, Kandavas novadu, Jūrmalu un Siguldas novadu. Pasniedzot

“EIROPAS GADA PAŠVALDĪBA 2013”

apbalvojumu Jelgavai, viņa atzīmēja pašvaldības ieguldījumu gan sociālajā, integrācijas un izglītības jomā, gan profesionālo darbu, lai ikviens pilsētas iedzīvotājs justos tai piederīgs un vajadzīgs. Savukārt otru labākos “iekļāvējus” – kandavniekus ministre uzteica kā audžuģimeņu kustības aizsācējus, arī šobrīd novadā ir lielākais audžuģimeņu skaits Latvijā. Īpašu uzslavu pelna Zantes ģimenes krīzes centrs, kur sekmīgi tiek galā ar ļoti smagiem gadījumiem. *“Liels paldies par veikumu un lai pietiek spēka arī turpmāk!”* tāds bija ministres vēlējums visiem.

Visveselīgākās pašvaldības – Jūrmalu un Siguldas novadu sveica veselības ministre **Ingrīda Circene**, dāvinot rīku mundruma un labsajūtas stiprināšanai un mudinot atmet kaitīgos ieradumus, ja kādam tādi piemīt, un pievērsties veselīgam dzīvesveidam. Viņasprāt, valsts ekonomiskais izrāviens ir tiešā veidā atkarīgs arī no iedzīvotāju veselības.

Nominācijas “Pašvaldība Eiropas Savienības vērtību popularizēšanai” uzvarētājiem – Rēzeknes pilsētai un Amatas novada pašvaldībai, kā arī atzinību ieguvušajam Alūksnes novadam balvas pasniedza vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs **Edmunds Sprūdžs**. Viņš uzsvēra, ka Eiropas Pilsoņu gada norises vislabāk izpaužas tieši sadarbībā starp cilvēkiem, un ministrs ir pārliecināts, ka aktīviem un atvērtiem cilvēkiem Latvijas pagastos un pilsētās paveras gandrīz neierobežotas un daudzveidīgas iespējas, ja vien ir uzņēmība, pacietība un vēlme realizēt jaunas iniciatīvas un īstenot tās kopā ar saviem draugiem, domubiedriem, uzņēmējiem, sabiedriskajām organizācijām un vietējām pašvaldībām. Tieši šādas

iniciatīvas un reāli paveiktas starp daudzām aktīvajām pašvaldībām ļāvis atrast tās, kas šogad visvairāk pelnījušas VARAM atzinību. Ministrijas balva tika arī Jēkabpils novadam par labvēlīgas dzīves vides un pašvaldības pakalpojumu nodrošināšanu vienmērīgi visos septiņos novada pagastos un Rucavas novadam par savu radio, kas skan gan Eiropā, gan pasaulē.

Kultūras ministrijas valsts sekretāra vietniece **Elita Turka** pasniedza Atzinības rakstus četrām pašvaldībām – Valmierai, Talsu novadam, Jelgavai un Kandavas novadam, atzīmējot, ka *“pašvaldību vadītāji sapratuši,*

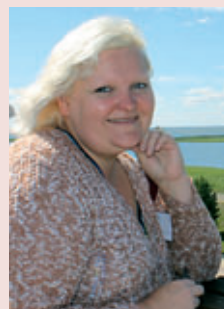

ka kultūra visā tās daudzveidībā ir vienojošais elements, kas sabiedrību saliedē; kultūra ir kā magnēts, kas pievelk cilvēku dzimtajā pagastā, novadā vai pilsētā, savukārt iekļaušanās vai darbība un sadarbība kādā no sabiedriskajiem pasākumiem vai aktivitātēm veicina nacionālās kultūrapziņas stiprināšanu”.

Savukārt Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības departamenta direktora vietniece **Ina Vārna** un Valsts izglītības satura centra vadītāja vietniece **Agra Bērziņa** sveica Valmieru un Talsu novadu

kā līderus arī viņu pārvaldītājās jomās. Abas amatpersonas atsaucās uz savu pārstāvju – IZM Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta vecākās ekspertes **Māras Katvares**

un VISC Interēšu izglītības un tālākizglītības departamenta Tālākizglītības un projektu nodaļas vecākās referentes **Kristīnes Bulkas** – klātbūtni vērtēšanas gaitā un uzsvēra, ka pilnīgi paļaujoties uz viņu

vērtējumu. Māra Katvare atzīst, ka konkursa laikā viņu visvairāk pārsteidzis un iepriecinājis tas, ko iespējams padarīt arī ar nelielām naudiņām, un Latvijas cilvēku vēlme mācīties un izglīties visa mūža garumā. Tam piekrit arī Kristīne Bulka, pirmām kārtām uzteicot Valmieras izglītības iestādes, kuras iet līdzī laimam, un Talsu novada ieguldījumu kultūrizglītībā. Viņu vēlējums visām pašvaldībām – sargāt mums visiem kopīgās vērtības un saglabāt tradīcijas, “ietērpjot” tās jaunās formās un modernizējot!

Nominācijas “Pašvaldība kultūrai” uzvarētāja pašvaldībām tika divi tūkstoši, tikai nevis lati, bet Amerikas

dolāri, ko dāvināja **Taipejas misija Latvijas Republikā**. Šo balvu Valmieras pilsētai un Talsu novadam pasniedza Taipejas misijas Latvijā vadītājs **Ko Kuans-Juehs** ar kundzi.

Kultūras nominācijā atzinību ieguvušās Preiļu un Rēzeknes novada pašvaldības sveica **VAS “Latvijas dzelzceļš”**, dāvājot grāmatas, un Latvijas šokolādes leģenda **AS “Laima”**, kas kopā ar saldumu grozu sūtīja šādu sveicienu: *“Mīlestība, pateicība un tradīcijas ir tās vērtības, kas ļāvušas Latvijas saldumu leģendai*

“Laimai” pastāvēt cauri gadiem un pat gadu simtiem, jo nu jau vairāk nekā 140 gadus, mīlot un kopjot šokolādes ražošanas tradīcijas, “Laima” turpina būt Latvijas saldumu vizītkarte. Savu balvu vēlamies pasniegt pateicībā un cieņā par jūsu – Rēzeknes novada un Preiļu novada pašvaldības

devumu sava novada kultūras tradīciju kopšanā.” Abu novadu vadītājiem Pašvaldību savienības priekšsēdis **Andris Jaunsleinis** pasniedza LPS speciālbvalu – 300 latu aploksnī kā starta kapitālu reprezentatīva videoklipa izveidei par savu novadu. Jāpiebilst, ka LPS spe-

ciālbvalu līdzīgiem nolūkiem saņēma arī Jēkabpils novads.

SIA “Lattelecom” dāvināja īpaši sarūpētas balvas – planšetdatoru un printeri Kandavas novadam un LED platekrāna televizoru 1000 latu vērtībā Jelgavas pilsētai par uzvaru nominācijā “Pašvaldība integrācijai un

iekļaušanai”, kā arī savu simpātiju balvu – LED platekrāna televizoru Alūksnes novada domei par mācītiešu identitātes saglabāšanu. Balvas pasniedza SIA “Lattelecom” Biznesa klientu daļas direktors **Gusts Muzikants** un Valsts nozares piedāvājumu vadītāja **Solvita Ūdre**.

Nominācijas “Pašvaldība veselībai” uzvarētāji Jūrmala un Siguldas novads ieguva **akciju sabiedrības “Grindeks”** dāvinātos vitamīnus “Gritamin” 1000 latu vērtībā, ko uz Liepāju bija atveduši AS “Grindeks”

Tirdzniecības pārstāvju vadītājs **Guntars Žigurs** un Kurzemes reģiona tirdzniecības pārstāve **Baiba Vernere**.

Uzvarētāji nominācijā “Pašvaldība Eiropas Savienības vērtību popularizēšanai” – Rēzeknes pilsēta un Amatas novads saņēma dāvanā datoru no **Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā**. Tā kā pārstāvniecības vadītāja Inna Šteinbuka nevarēja būt klāt, viņas apsveikuma vēstuli konkursa laureātpašvaldībām, speciālās balvas ieguvējam – Alūksnes novadam un pašvaldību izvirzītajiem Eiropas Gada cilvēkiem nolasīja LPS priekšsēdis **Andris Jaunsleinis**.

“EIROPAS GADA PAŠVALDĪBA 2013”

Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā vadītājas INNAS ŠTEINBUKAS apsvēkums

– Nu jau par labu tradīciju kļuvis konkurss “Eiropas Gada pašvaldība” sniedz ne tikai lielisku iespēju uzzināt par Latvijas pašvaldību labajiem darbiem un iniciatīvām, bet arī mācīties citam no cita.

Pirms 20 gadiem radās Eiropas Savienības pilsonība, kas ir tikpat būtiska Eiropas Savienības pastāvēšanai un identitātei kā tās kopējā valūta – eiro. Statistika liecina, ka 56% Latvijas iedzīvotāju apzinās sevi kā ES pilsoņus, taču 55% iedzīvotāju nezina, kādas ir viņu kā ES pilsoņu tiesības, un vēlētos par tām zināt vairāk. Lai pievērstu uzmanību šiem jautājumiem, kā arī lai stiprinātu pilsoņu lomu un nozīmīgumu Eiropas kopējā projektā, 2013. gads Eiropas Savienībā ir pasludināts par Eiropas Pilsoņu gadu.

Šā gada centrā ir Eiropas pilsonis. Pašvaldības ir vistuvāk iedzīvotājiem un vislabāk zina viņu vajadzības. Es vēlos teikt milzīgu paldies pašvaldībām, kuras savus iedzīvotājus uztver ne tikai kā vietējos iedzīvotājus, bet redz tos arī kā daļu no Eiropas Savienības.

No sirds sveicu konkursa “Eiropas Gada pašvaldība 2013” uzvarētājus nominācijā “Pašvaldība Eiropas Savienības vērtību popularizēšanai” – Amatas novadu un Rēzeknes pilsētu! Abi laureāti ir devuši nozīmīgu ieguldījumu Eiropas vērtību stiprināšanā Latvijā, īstenojot dažādus sadarbības projektus un veidojot ciešu saikni ar saviem iedzīvotājiem.

Rēzeknes pilsētas pašvaldība daudz dara, lai savus iedzīvotājus informētu par Eiropas Savienību, organizējot viņiem dažādas izglītojošas aktivitātes un cieši sadarbojoties ar ES informācijas sniedzējiem. Amatas novads pierāda, ka mazs cinītis var gāzt lielu vezumu – kaut arī maza pašvaldība, tomēr aktīva ES programmas “Eiropa pilsoņiem” dalībiece, sekmē jauniešu dalību dažādos projektos, kā arī piedalās attīstības sadarbības projektos. Savukārt atzinību ieguvušais Alūksnes novads ir piemērs ļoti aktīvai pārrobežu sadarbībai.

Kļūt par Eiropas Gada pašvaldību nebūtu iespējams bez cilvēkiem, kuri ar neizsīkstošu enerģiju strādā visu labā, popularizējot gan savu pašvaldību, gan Eiropas vērtības, tāpēc īpaši sveicu Eiropas Gada cilvēka balvas ieguvējus! Ikviens eiropieša spēkos ir līdzdarboties, lai mainītu Eiropu, lai darītu to spēcīgāku un konkurētspējīgāku, lai padarītu Eiropu par vietu, kur iedzīvotāju intereses un vajadzības vienmēr ir pirmajā vietā. Lai mums visiem kopā izdodas, labus darbus darot!

AS “Laima” katram Eiropas Gada cilvēkam kopā ar saldu dāvanu veltīja šādus vārdus: “*Latvijas cilvēki un “Laima” – mūsu likteņi savijas cauri gadiem, un droši var teikt: esam savējie starp savējiem. “Laimas” darbinieki tic, ka šo pastāvēšanu sargā mīlestība, ar kādu šokolādes meistari dara savu darbu, un tā mīlestība, ar kādu jūs darāt savu darbu!*”

Sešiem Eiropas Gada cilvēkiem – trim liepājniekiem un trim Iecavas novada pārstāvjiem Eiropas

Parlamenta deputāte **Inese Vaidere** dāvināja publicista Franka Gordona jauno grāmatu un ielūgumu 2014. gadā apmeklēt Eiropas Parlamentu Briselē.

Laikraksta “Latvijas Avīze” speciālbavu Jēkabpils novadam pasniedza Mārketinga un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja **Linda Rumka**, dāvājot grāma-

tas visām 11 novada bibliotēkām, un jaunā žurnāla “Planētas Noslēpumi” 2014. gada abonementu novada Gada cilvēkiem.

Savukārt **LPS žurnāla “Logs”** galvenā redaktore **Gunta Klismeta** uzdāvināja Rucavas novada domes priekšsēdētājam Līgai Stendzei “dubultnieci” – īstu un autentisku Rucavas tautumeitu, kurai māksliniece Ieva Dāboliņa līdzdevusi pasi un arī piešķirusi vārdu Līga. Šī simboliskā speciālbava ir par Rucavas novada savdabīgumu un sava mazā novada vārda nešanu tālu pasaulē.

fotoattēlā redzamais Ķeguma tilts, kas savieno abus Daugavas krastus, reizē ir arī tilts starp cilvēkiem, pašvaldībām un Pašvaldību savienību.

Apbalvošanas ceremonijas noslēgumā konkursa rīkotāji un Pašvaldību savienības vadītāji – LPS priekšsēdis **Andris Jaunsleinis** un ģenerālsēkretāre **Mudīte Priede** pateicās gan visiem pieciem plānošanas reģioniem par ieguldīto darbu pirmās kārtas organizēšanā, gan konkursa “Eiropas Gada pašvaldība 2013” vērtēšanas komisijai, kas apmeklēja visas 15 dalībpašvaldības.

Konkursa ģenerālsponsora – akciju sabiedrības “**Swedbank**” vārdā balvu 2000 latu vērtībā Eiropas Gada pašvaldībām – Liepājai un Iecavas novadam pasniedza AS “Swedbank” Valsts un pašvaldību klientu apkalpošanas nodaļas vadītāja **Ilze Kukute**.

Vairāku stundu ilgajā apbalvošanas pasākumā Andrim Jaunsleimim gadījās nokļūt arī pretējā situācijā – viņš dāvanu nevis deva, bet saņēma, un to konkursa sadarbības partnera – **Latvenergo koncerna** vārdā pasniedza valdes loceklis un administratīvais direktors **Arnis Kurgs**. Viņš pasludināja vēl vienu nomināciju – “Eiropas Gada Pašvaldību savienība” un dāvināja balvu ar simbolisku nozīmi – 1937. gadā uzņemtajai

Konkursa “Eiropas Gada pašvaldība 2013” apbalvošanas ceremonija noslēdzās ar visu 15 pašvaldību kopkora izpildīto Liepājas himnu “Pilsētā, kurā piedzimst vējš”. Līdz nākamajai sumiņai!

Ojāra Martinsona foto

EIROPAS GADA CILVĒKI

Konkursā “Eiropas Gada pašvaldība 2013” tika nominēti arī 45 Eiropas Gada cilvēki – trīs katrā no 15 finālpašvaldībām. Diemžēl ne visi varēja pagodināt ar savu klātbūtni konkursa noslēguma ceremoniju Liepājā.

LIEPĀJĀ

Trīs liepājniekus – Sandru Vensko (*pirmā no labās*), Daci Kārkle (*pirmā no kreisās*) un Voldemāru Barisu – Eiropas Parlamenta deputāte Inese Vaidere nākamgad gaida ciemos Briselē.

Sandra Vensko ir aktīva Liepājas un apkārtējo novadu kultūras darbiniece, rakstniece, Latvijas Rakstnieku savienības valdes locekle un Liepājas nodaļas vadītāja. Viņa ir iniciatore piejūras pilsētu literārajam izdevumam “Vārds”, kur aptverta ne tikai Kurzemes rakstniecība, bet tiek atspoguļoti arī Baltijas jūras literāru darbi, tādējādi arī demonstrējot kultūrpolitikas un rakstniecības norises un aktualitātes valstīs ap Baltijas jūru. Sandra organizē Piejūras literārās akadēmijas darbu, kur iemaņas slīpē visu paaudžu topošie literāti, un kopā ar Liepājas pilsētas Kultūras pārvaldi iedibinājusi ikgadējo Egona Līva piejūras balvu, veicinot piejūras tematikai veltītu literāro darbu tapšanu.

Liepājas muzeja direktores un Latvijas Muzeju biedrības valdes locekles **Daces Kārklas** vadībā pērn Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekta ietvaros muzejā veikta apjomīga rekonstrukcija. Šogad Liepājas muzejs saņēmis atkārtotu akreditāciju. Istu sensāciju šovasar izraisīja slavenā spāņu mākslinieka Salvadora Dalī oriģinālu mākslas darbu izstāde muzejā no Francijas privātkolekcijām, kam seko citu izcilu Francijas mākslinieku – Žana Karzū, Raula Dufī, Andra Derēna un Leonoras Finī darbu izstāde “Francijas mākslas pērles. Grafika”. Pateicoties direktores atvērtībai pret visu jauno un smalkajai intuīcijai, Liepājas muzejs kļuvis par iecienītu atvērtu sabiedrisko telpu ne tikai nozīmīgos mākslinieku, zinātnieku, uzņēmēju un privātos pasākumos un Muzeju naktīs, bet arī ikdienā.

Liepājas Svētās Trīsvienības katedrāles draudzes ērģelnieks **Voldemārs Bariss** 1984. gadā uzsācis mācekļa gaitas pie ērģelnieka Tobija Jauģieša un jau pēc gada spēlējis vienā no pirmajiem vasaras ērģelmūzikas koncertiem Trīsvienības baznīcā. Prasmes slīpējis arī pie ērģelmeistara Ata Stepiņa un Svētās Annas draudzes ērģelnieka Alberta Ozoliņa. Jau desmit gadus viņš kalpo kā Liepājas Svētās Trīsvienības draudzes ērģelnieks un pilda šo pienākumu arī Liepājas vācu draudzē. Konfesionāli Voldemārs Bariss ir Liepājas Svētā Jāzepa katoļu draudzes loceklis, taču, kā pats saka: mūzikai nav konfesionālo robežu, jo spēlē taču Dievam par godu un cilvēkiem par prieku!

IECAVAS NOVADĀ

Iecavas novada domes priekšsēdētājam **Jānim Pelsim** ir liels prieks par sava novada Eiropas Gada cilvēkiem – Aina Ezergaili (*pirmā no labās*), Kristīni Kareli (*otrā no labās*) un Mirdzu Brazovsku (*pirmā no kreisās*).

Aina Ezergaile vada Zorģu bibliotēku jau 35 gadus. Viņa ir īsta Zorģu sabiedrības dvēsele, jo māk aizraut cilvēkus gan radošās, gan praktiskās nodarbēs un saliedē ļaudis kopīgā darbā un atpūtā – iedzīvotāji tiek rosināti piedalīties vides sakopšanas talkās, radošās darbnīcās un ekskursijās. Nelielā bibliotēka viņas vadībā kļuvusi par Zorģu “gaismas pili”, ciemata kultūras, izglītības un sabiedriskās dzīves centru. Pērn, lasītāju nominēta par radošu, pašai dziedātu un aizrautīgu darbu, viņa saņēmusi balvu “Pagasta bibliotekārs – Gaismas nesējs 2012”.

Lai gan pēc profesijas **Kristīne Karele** ir angļu valodas skolotāja, visu savu brīvo laiku un radošo garu viņa velta tautas tradīciju saglabāšanai. Jau vairāk nekā desmit gadus Kristīne vada folkloras kopu “Tarkški”, ap sevi pulcējot dažādu vecumu bērnus, jauniešus un pieaugušos un iemācot mīlēt tautasdziesmu un iepazīt latviešu tradīcijas. Folkloras kopas dalībnieki viņas vadībā apgūst tradicionālo mūzikas instrumentu spēli, gatavo dažādus mūzikas instrumentus

un darina tautastērpu elementus. Folkloras kopa "Tarkšķi" piedalās gan vietējos, gan valstiskos un arī starptautiskos pasākumos. Šovasar iznācis pirmais "Tarkšķu" disks – "Ganos".

Mirdza Brazovska kopš 2006. gada vada pašvaldības aģentūru "Iecavas veselības un sociālās aprūpes centrs". Viņas vadībā Iecavas novadā ieviesta aprūpe un rehabilitācija pacientiem mājās un īstenoti nozīmīgi ES finansēti projekti, kuru ietvaros attīstīti centra piedāvātie primārie veselības pakalpojumi un pabeigta iestādes pārprofilēšana par ambulatoru pakalpojumu sniedzēju. Pērn par aktīvu iesaistīšanos iedzīvotāju veselības veicināšanā saņēmusi Veselības ministrijas Pateicības rakstu. Par Mirdzas Brazovskas motivāciju arvien uzlabot veselības aprūpi Iecavas novadā kļuvusi devīze "Vesels cilvēks strādā labāk".

VALMIERAS PILSĒTĀ

Kopā ar Valmieras pilsētas domes izpilddirektora vietnieci Eviju Voitkāni (*pirmā no kreisās*) suminājumus saņēma arī Eiropas Gada cilvēki Valmierā – Gaīda Pevko (*pirmā no labās*) un Daīga Rokpelne (*vidū*).

Gaīda Pevko ir biedrības "Kristīgais žēlsirdības centrs" vadītāja. Viņas neatlaidīgā darba rezultātā Valmierā izveidota Latvijā vienīgā zupas virtuve bērniem, kur ik dienu tiek gatavotas maltītes 90 bērniem no maznodrošinātām un daudz bērnu ģimenēm. Centrā sniedz palīdzību arī trūcīgiem cilvēkiem, jaunaĵiem vecākiem un citiem, kas to lūdz. Ar pašvaldības un labvēļu atbalstu šeit izveidota tīrības telpa "Mazgāmutis" un atpūtas telpa jauniešiem.

Valmieras bibliotēkas direktorei **Daīgai Rokpelnei** paldies par prasmi veidot bibliotēku kā nozīmīgu sabiedrisko procesu norises vietu un par aktīvu līdzdalību Eiropas Savienības vērtību popularizēšanā, jo viņa aktīvi iesaistījusi Valmieras integrētās bibliotēkas izveidē, kas kļuvusi par veiksmīgāko augstskolas un pilsētas bibliotēkas sadarbības piemēru Latvijā. Valmieras bibliotēkā izvietots Eiropas Komisijas informācijas punkts un ar Geitsu fonda atbalstu izveidots reģionālais mācību centrs, kā arī bibliotēka piedalās Bibliotēku – inovatoru starptautiskajā tīklā.

Valmieras Drāmas teātra direktore **Evīta Sniedze** ir viens no pilsētas kultūras dzīves dzinējspēkiem, kas ļauj ikvienam valmierietim un teātra apmeklētājam noticēt, ka dzīve ir tik koša kā varavīksne un nedienām vienmēr seko risinājums. Viņas vadībā Valmieras Drāmas teātris kļuvis par vienu no labākajiem teātriem Latvijā un

šogad savā 90 gadu jubilejā piedāvā skatītājiem 14 jaunas izrādes. Valmieras Drāmas teātra zāles vienmēr ir skatītāju pilnas. Teātris 15 gadu laikā saņēmis vairāk nekā simts dažādu nomināciju un profesionāļu augstu novērtējumu, bet Evīta ir tā, kura ar mākslas palīdzību rosina cilvēkus domāt, ticēt un būt.

TALSU NOVADĀ

Talsu novada pašvaldības vadītājs Aivars Lācarus (*pirmais no labās*) ļoti lepojas ar saviem novadniekiem Raimonu Tīgulu un Antru Auzīņu, kuriem piešķirts Eiropas Gada cilvēka tituls.

Komponists un producents **Raimonds Tīguls** dzimis un mācījies Talsos un arī tagad dzīvo Talsu pievārtē – Lībagu pagastā, kur izveidojis savu skaņu ierakstu studiju. Kļuvis pazīstams kā ambientās un elektroniskās mūzikas pārstāvis, vairāku CD autors, līdzautors un producents, komponējis teātra un kino mūziku. Vairākreiz ieguvis Latvijas mūzikas ierakstu Gada balvas un saņēmis Autortiesību bezgalības balvu par tautas mūzikas popularizēšanu. 2010. gadā nodibinājis Pasaules mūzikas un mākslas fondu un pērn izveidojis festivālu "Ār pasaules mūzika Tīguļkalnā" (Tīguļkalns ir Raimonda senču vārdā nosaukts augstākais pakalns Talsos), kur nu jau divus gadus pulcējas Latvijas un ārvalstu profesionālās mūzikas pārstāvji. Viņš ir Latvijā vienīgais mūzikas instrumenta hanga izpildītājs un komponists.

Talsu novada būvvaldes māksliniece **Antra Auzīņa** no 2001. gada līdz novada izveidošanai bijusi Talsu pilsētas galvenā māksliniece. Viņa ir Talsu pilsētas

“EIROPAS GADA PAŠVALDĪBA 2013”

un novada dizaina autore, Talsu pilsētas karoga un Talsu novada ģerboņa un karoga autore. Talsu novada atpazīstamībai Antra veido dizainu arī novada tūrisma produktiem, uzņēmumiem un organizācijām. Viņa ir Latvijas Mākslinieku savienības biedre, vairāku grāmatu ilustratore.

Gints Ceplenieks ir Latvijas skolu jaunatnes un Vispārējo latviešu dziesmu svētku virsdiriģents, Talsu novada skolēnu un amatierkoru virsdiriģents, jau vairāk nekā desmit gadus Talsu 2. vidusskolas mūzikas pedagogs, jauniešu jauktā kora “Talsis” un zēnu kora diriģents. Pateicoties agrākajai darbībai ar visa bijušā Talsu

rajona skolēnu un pieaugušo korjiem, Talsu novads var lepoties ar četriem jauniešu korjiem vidusskolās un četriem zēnu korjiem. 2013. gada Vispārējo latviešu dziesmu svētku skatēs novada kori ieņēma stabili augstus rezultātus. Gints ir idejas autors un mākslinieciskais vadītājs Latvijas zēnu koru saietam Talsos “Zaļā bumba”. Viņš ir starptautisku koru festivālu laureāts, dzied koros “Ave, sol”, “Latvija” un Latvijas Radio kori.

JELGAVAS PILSĒTĀ

Kopā ar Jelgavas pilsētas domes priekšsēdētāju Andri Rāviņu konkursa noslēguma ceremonijā tika sumināti trīs jelgavnieki – Eiropas Gada cilvēki Gunta Auza (*otrā no labās*), Modris Ziemelis (*otrais no kreisās*) un Inta Anstrate (*pirmā no kreisās*).

Gunta Auza vada Jelgavas pilsētas Izglītības pārvaldi jau vairāk nekā 20 gadu un joprojām turpina arī pedagogisko praksi, strādājot ar bērniem, kuriem īpašas vajadzības. Viņa ir aktīva, zinoša un kompetenta pilsētas izglītības sistēmas vadītāja, kura prot vērtēt, analizēt un izteikt argumentētu viedokli. Gunta aktīvi piedalās izglītības un zinātnes ministrijas un Jelgavas pilsētas pašvaldības darba grupās izglītības kvalitātes celšanā. Viņai piešķirts Izglītības kvalitātes valsts dienesta eksperta statuss, un kā pedagogu tālākizglītības eksperte Gunta Auza iesaistījusies Latvijas pedagogu tālākizglītības sistēmas izstrādē. Viņa vienmēr ir gata-

va uzklaut kolēģus, skolēnus un viņu vecākus un allaž spēj rast kompromisu un risinājumu dažādiem problēmajautājumiem. Visas pilsētas skolu bērnus viņa sauc vienā vārdā: manējie!

Modris Ziemelis ir Jelgavas Latviešu biedrības valdes loceklis un vīru kora “Ozols” ilggadējs dalībnieks. Būdams pensijā, joprojām aktīvi līdzdarbojas Jelgavas pilsētas sabiedriskajā dzīvē, vēstures pētīšanā un vēsturisko vietu noskaidrošanā un atjaunošanā. Pateicoties viņam, atrasts 1892. gadā izgatavotais Jelgavas Latviešu biedrības karoga oriģināls un Latvijas Lauksaimniecības universitātes himna, ko izglītības iestādei 1940. gadā īsi pirms padomju okupācijas veltījis komponists Jēkabs Mediņš. Ar savu senās Jelgavas kartīšu kolekciju Ziemeļa kungs vairākkārt piedalījies izstādēs. Izmantojot kolekcijas materiālus, izdoti trīs bukleti par seno Jelgavu laikposmā no 1870. līdz 1945. gadam.

Inta Anstrate ir Jelgavas 1. pamatskolas speciālā skolotāja un Jelgavas bērnu un jauniešu centra “Junda” pulciņa “Lediņu bitītes” skolotāja. Viņas pedagogiskā darba stāžs sasniedz jau 44 gadus! Katru savu darba dienu skolotāja velta bērniem ar speciālajām vajadzībām, kuru attīstības traucējumi ir īpaši smagi. Savus audzēkņus viņa allaž sagaida ar labestīgu smaidu un gādību, cieņu un augstu pedagogisko meistarību. Skolēni un vecāki uzticas skolotājai Intai, jo viņa māca sadzīvot, ieraudzīt ikdienā skaisto, pārvarēt grūtības, apgūt nepieciešamās prasmes, rūpēties par sevi un saviem tuvajiem, pieņemt citādo.

KANDAVAS NOVADĀ

Kandavas novada pašvaldības vadītājs Normunds Štoferts priecājas gan par uzvaru konkursa nominācijā “Eiropas Gada pašvaldība integrācijai un iekļaušanai”, gan saviem aktīvajiem “iekļāvējiem” – Eiropas Gada cilvēkiem Intu Leitartu (*pirmais no kreisās*), Dzintru Lindi (*otrā no kreisās*) un jauniešu līderi Janu Kašlaju (*otrā no labās*).

Ints Leitarts vada Kandavas novada Sociālo dienestu kopš tā izveides, kad dienests tika veidots kā valsts labklājības reformas pilotprojekts. Viņa uzraudzībā tas audzis un pilnveidojies un piesaistīti dažādi lieliski speciālisti – ergoterapeits, fizioterapeits, kliniskais logopēds un citi. Ints piedalās arī starptautiskās konferencēs, lasot referātus par sociālo jomu. Brīvbrīžos viņu var atrast Cēres amatierteātrī, kur Ints lielākoties spēlē spilgtas raksturlomas.

Ilggadējās Kandavas Mākslas un mūzikas skolas pedagogs **Dzintras Lindes** audzēkņi ar labiem panākumiem startējuši valsts un starptautiskajos jauno akordeonistu konkursos. Viņa vada arī jaukto kori "Kandava" un ansambli "Do-re-mi", kas ar labiem panākumiem piedalās starpnovadu un reģionu skatēs, kā arī bērnu ansambli. Bez Dzintras nenotiek gandrīz neviens kultūras pasākums novadā, visur viņa ir klāt – smaidoša, dziedoša un ar akordeonu rokās. Dzintras Lindes ieguldījumu novada ļaudis novērtējuši ar nomināciju "Kandavas novada Goda pilsonis", bet šā konkursa atzinība viņai par Kandavas vārda popularizēšanu ārpus valsts robežām un kora un ansambļu dziedāšanas tradīciju nostiprināšanu novadā.

Multifunkcionālā jaunatnes iniciatīvu centra vadītāja **Jana Kašlaja** vienmēr ap sevi pulcē jauniešus, iedrošina tos un iesaista dažādās aktivitātēs. Par saviem jauniešiem viņa vienmēr rūpējas un seko līdzīvi viņu gaitām. Jana ieguvusi nometņu vadītājas kvalifikāciju un darbojas starptautiskajā jauniešu pašizaugsmes programmā "AWARD". Šogad jauniešu centra "Nagla" pieci jaunieši iegūs zelta pakāpi, un līdz šim Latvijā to spējuši vien 12 vienaudži. Jana ir arī Kandavas Bērnu un jaunatnes sporta skolas pedagoģe.

JŪRMALAS PILSĒTĀ

Trīs Jūrmalas pilsētas Eiropas Gada cilvēki – **Nauris Burtņieks** (*otrais no labās*), **Aija Tuņa** (*otrā no kreisās*) un **Ilona Teihmane** (*vidū*) divu amatpersonu – veselības ministres **Ingrīdas Circenes** un Jūrmalas pilsētas domes deputātes un Sociālo un veselības jautājumu komitejas priekšsēdētājas **Daces Riņķes** "apsardzībā".

Nauris Burtņieks ir sporta biedrības "Sporta klubs Devils United" pārstāvis un ielu vingrošanas treneris. Sadarbībā ar Jūrmalas domi, īstenojot projektu "Atrodī draugus", viņš visas vasaras garumā divas reizes nedēļā aicinājis bērnus un jauniešus uz bezmaksas ielu vingrošanas treniņiem, ap sevi ikreiz pulcinot aptuveni 40 vingrotgribētāju, izglītojis viņus par lietderīgu un veselīga brīvā laika pavadīšanas iespējām, disciplīnu un fiziskās sagatavotības nepieciešamību. Bērnu un jauniešu vidū iemantojis cieņu un uzticību, kā arī ar savu aktīvo darbību un pašiniciatīvu panācis, ka ielu vingrošanas treniņi turpinās arī pēc projekta īstenošanas.

Jūrmalas Dienas centra bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un biedrības "Mūsu pērlītes" vadītāja **Aija**

Tuņa ar savu nesavtīgo un pašai dziedīgo ikdienas darbu mazina sociālo izolētību bērniem, kuriem ir funkcionāli traucējumi, un veicina viņu saskarsmi ar sabiedrību. Strādājot ar īpašajiem bērniem, Aija sniedz emocionālu atbalstu vecākiem, paaugstina viņu pašapziņu un iedrošina bērnu māmiņas iesaistīties dažādās sabiedriskās dzīves jomās, kā arī sniedz vecākiem tik nepieciešamo atelpas brīdi, nodrošinot atvašu uzraudzību viņiem drošā un draudzīgā vidē. Aijai Tuņai pelnīts suminājums par nesavtīgām rūpēm un atbalsta sniegšanu ģimenēm, kurās ir bērni ar funkcionāliem traucējumiem.

Ilona Teihmane ir Romu dienas centra vadītāja. Pateicoties viņas iniciatīvai un aktīvai darbībai, Jūrmalā izveidots Romu dienas centrs ar mērķi veicināt pilsētā dzīvojošo romu tautības cilvēku sociālo funkcionēšanas spēju atjaunošanu, sniedzot iespēju aktīvi un satūrīgi pavadīt brīvo laiku, mazināt romu sociālo atstumtību un veicināt viņu veiksmīgu integrāciju sabiedrībā un iekļaušanos darba tirgū. Ar savu ieinteresētību un nesavtīgo darbošanos Ilona ieguvusi romu cieņu un uzticēšanos, kļūstot par viņu līderi un autoritāti sociālo un sadzīves problēmsituāciju risināšanā.

SIGULDAS NOVADĀ

Tiesības saukties "ES ESMU SIGULDĪETIS" šajā attēlā ir tikai trim – Eiropas Gada cilvēkiem **Didzim Skrodelim** (*otrais no labās*) un **Laurai Konstantei** (*vidū*) un Siguldas novada domes priekšsēdētājam **Uģim Mitrevicam** (*pirmais no labās*), bet par tādiem gatavi kļūt arī veselības ministre **Ingrīda Circene** un LPS priekšsēdis **Andris Jaunsleinis**.

Didzis Skrodelis pelnījis atzinību par efektīvu un kvalitatīvu Siguldas novada pašvaldības un Eiropas Savienības struktūrfondu investīciju izlietojumu, veidojot mūsdienīgu, ērtu un drošu pašvaldības infrastruktūru. Siguldas novads prasmīgi piesaista ES fondu finansējumu dažādiem infrastruktūras objektiem. Pēdējo gadu laikā, pateicoties efektīvam finanšu līdzekļu izlietojumam, Siguldas novadā uzcelti divi jauni bērnudārzi, atklāti divi sporta laukumi, Siguldas sporta un aktīvās atpūtas komplekss ar Austrumeiropā vienīgo mākslīgi saldējamo distanču slēpošanas trasi, rekonstruētas vairākas izglītības iestādes, atklāta Livonijas ordeņa Siguldas pils, kā arī veikti vērienīgi darbi novada ielu un ceļu sakārtošanā. Didzis gādājis par infrastruktūras uzlabošanas darbu kvalitatīvu un savlaicīgu norisi, nodrošinot iespēju novadniekiem

“EIROPAS GADA PAŠVALDĪBA 2013”

dzīvot ērtā, drošā un sakoptā vidē. Arī nākotnē viņš būs atbildīgs par vairāk nekā 12 miljonu latu investīciju efektīvu un kvalitatīvu izlietojumu.

Laura Konstante ir Siguldas Tūrisma attīstības aģentūras direktore un vadītāja Siguldas novadā deklarēto iedzīvotāju identifikācijas karšu programmai “Es esmu siguldietis”. Identifikācijas karšu projekts ir unikāls iedzīvotāju, uzņēmēju un pašvaldības kopējas sadarbības piemērs, kura rezultātā labumu guvis katrs no iesaistītajiem – iedzīvotājiem pieejamāki kļuvuši vairāk nekā 200 gan uzņēmēju, gan pašvaldības pakalpojumu, uzņēmējiem radusies iespēja piesaistīt vietējos pircējus, savukārt pašvaldībai izdevies stiprināt vietējo kopienu, motivējot deklarēties tos iedzīvotājus, kuri faktiski dzīvo Siguldas novadā un izmanto pašvaldības un uzņēmēju piedāvātos pakalpojumus. Laura nodrošinājusi šā projekta ieviešanu un attīstību. Siguldas novada identifikācijas kartes šobrīd saņēmuši vairāk nekā 11 tūkstoši jeb divas trešdaļas novadā deklarēto iedzīvotāju un noslēgti sadarbības līgumi ar vairāk nekā 90 uzņēmējiem. Papildus amata pienākumiem Laura aktīvi popularizē Siguldas novada pašvaldību, veicina tās atpazīstamību un labās prakses piemēru un sasniegumu prezentēšanu Latvijā un ārvalstīs.

Valdis Silķe, strādājot Rīgas rajona slimnīcā, veicinājis tās attīstību, paplašinot pakalpojumu klāstu, izglītojot personālu, mērķtiecīgi izmantojot dažādus finansējumus, modernizējot slimnīcas aprīkojumu, kā arī piesaistot ārvalstu klientus. Pēdējo gadu laikā valsts veselības aprūpē notikušas

vairākas negatīvas pārmaiņas, piemēram, vairāk nekā gadu dzemdību nodaļa strādāja, nesāņemot valsts apmaksātu pasūtījumu. Silķes kunga vadītā Rīgas rajona slimnīca tomēr pratusi attīstīties, ieviešot jaunus pakalpojumus – izveidota rehabilitācijas nodaļa, rekonstruēta dzemdību nodaļa, tajā uzstādīta Latvijā modernākā ūdens dzemdību vanna, ieviests bariatriskās ķirurģijas pakalpojums, ko pārsvarā izmanto ārvalstu klienti. Slimnīcā uzsākta sporta medicīnas ārstu rezidentūra ar mērķi nākotnē sniegt rehabilitācijas pakalpojumus gan pašmāju, gan ārvalstu sportistiem.

RĒZEKNĒ

Divi no trim rēzekniešiem Eiropas Gada cilvēkiem – Ilona Igovena un Mareks Grišins (pirmais no kreisās) – kopā ar Rēzeknes pilsētas domes priekšsēdētāju Aleksandru Bartaševiču.

Ilona Igovena ir Rēzeknes pilsētas domes Attīstības pārvaldes vecākā projektu vadītāja. Ar viņas palīdzību pērn un šogad Rēzeknē veiksmīgi realizēti ES līdzfinansētie projekti “Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centrs” (“Zeimuļš”) un “Austrumlatvijas koncertzāle” (“Latgales vēstniecība GORS”). Vadot šos projektus, Ilona pierādījusi, ka neiespējams ir iespējams. Pagājušogad durvis vēra “Zeimuļš”, un šī pēc savas konstrukcijas neparastā būve 2012. gadā atzīta par Gada būvi Latvijā. Šogad maijā atklāta “Latgales vēstniecība GORS”, kas ir pirmā no pašiem pamatiem būvētā koncertzāle valstī. Ilona ir profesionāle savā jomā, un viņas lielais potenciāls veicina Rēzeknes pilsētas attīstību un pilnveidošanu.

Rēzeknes Tūrisma attīstības centra vadītājs **Mareks Grišins** ir enerģisks un ar patiesu radošumu apveltīts jauns cilvēks, kurš tūrisma attīstībā Rēzeknē iesaistījies pirms pusotra gada. Viņš ir gan aktīvs ideju ģenerators, gan neatlaidīgs to ieviesējs. Mareka vadībā tapusi īpaša gidu apmācības programma, viņš izstrādājis jaunu tūrisma produktu – vizināšanos ar laivu pa Rēzeknes upi pilsētas teritorijā, kā arī paaugstināta servisa tūrisma produktu programmas. Drosmīgās idejas un vēlme tās īstenot Jāvušas Rēzeknei piedzīvot ievērojamu tūrisma plūsmas pieaugumu.

Margarita Voiciša ir domes Juridiskās nodaļas vadītāja pienākumu izpildītāja un Administratīvās komisijas priekšsēdētāja. Pateicoties tieši viņas iniciatīvai, Rēzeknes pilsētas pašvaldība pieteicās konkursā “Eiropas Gada pašvaldība 2013”. Margarita ar neapsīkstošu enerģiju popularizē Rēzeknes pilsētas pašvaldības vārdu jebkā jomā. Pēc viņas ierosmes Rēzeknes pilsētas dome sniedz bezmaksas juridiskās konsultācijas jebkuram interesentam, un tas savukārt pilnveido iedzīvotāju un pašvaldības savstarpējās attiecības.

AMATAS NOVADĀ

No šiem septiņiem vissvarīgākie ir trīs – Amatas novada Eiropas Gada cilvēki Ingrīda Lāce (*otrā no labās*), Baiba Roze-Trinska (*trešā no labās*) un Mārtiņš Šteins (*vidū*), kā arī pašvaldības vadītāja Elita Eglīte (*pirmā no labās*), VARAM ministrs Edmunds Sprūdzs un LPS vadītāji Andris Jaunsleinis un Mudīte Priede.

Ingrīda Lāce ir Amatas pamatskolas latviešu valodas skolotāja un Melānijas Vanagas muzeja vadītāja. Lielākais viņas mūža veikums ir rakstnieces un kultūrvēsturnieces Melānijas Vanagas muzeja izveide un vadīšana Amatas pamatskolā. Muzejā pieejama unikāla ekspozīcija – ģenealoģiskais Šleiju–Vanagu dzimtas pētījums, rakstnieces rokrakstu grāmatas, kā arī represēto piemiņas lietas un materiāli. Muzeja apmeklētāju skaits ar katru gadu pieaug, jo īpaši piesaista Ingrīdas emocionālais un zinošais stāstījums. Amatas novada un Cēsu puses politiski represētie ik gadu šeit pulcējas Ingrīdas organizētajos piemiņas pasākumos – “Dvēseļu stundā” un Melānijas Vanagas un Amatas konferencēs, kas allaž ir lieliski organizētas, radošas un apmeklētājus uzrunājošas. Paralēli noris darbs pie represēto atmiņu vākšanas un digitalizācijas, tiek veidoti sarunu ieraksti gan Latvijā, gan tālajā Krasnojarskas apgabalā Sibīrijā.

Baiba Roze-Trinska kopā ar savu ģimeni, mazo meitīņu ieskaitot, darbojas Amatas novada folkloras kopā “Ore”, kam mājvieta ir Amatas novada Kultūras centrā un darbības stāžs iesniedzies jau otrajā piecgadē. Kopš 2008. gada folkloras kopa ir starptautiskās Ģikšu danču nakts organizētāja, un šajā pasākumā ar katru gadu piedalās vairāk un vairāk dalībnieku. Baiba kopā ar folkloras kopu aktīvi iesaistās arī novada dzīvē un rīkotajos pasākumos. “Ore” ir festivāla “Baltica” dalībniece un sasniegusi labus rezultātus folkloras kopu skatēs. Baibai piemīt lieliskas folkloras prasmes, ko viņa labprāt nodod visiem interesentiem. Ar Baibas un folkloras kopas “Ore” iniciatīvu top Amatas amatu māja Drabešu muižā.

Mārtiņš Šteins ir jauniešu organizācijas “Nītaureņi” izveidotājs un vadītājs, Amatas novada jauniešu domes veidotājs un aktīvs mūsdienu jauniešu. Viņa mērķis – jauniešu dzīves uzlabošana un pilnveidošana lauku teritorijā. Daudzi “Nītaureņu” organizētie pasākumi un aktivitātes kļuvuši pieejami visiem Amatas novada iedzīvotājiem, piemēram, “Taureņu vasara”, “Skrien Nītaure”, “Ideju konkurss” un daudzi citi. Interesantā mājaslapa, daudzie sponsori un iesaistīšanās politiskos notikumos izceļ Mārtiņa vadītos “Nītaureņus” starp citām jauniešu organizācijām.

PREIĻU NOVADĀ

Preiļu novada Eiropas Gada cilvēki Ināra Urča (*pirmā no kreisās*), Leonora Stare (*otrā no kreisās*) un Natālija Rubīne (*vidū*) ir pamatīgs balsts un palīgi sava novada ļaudīm un arī domes priekšsēdētājam Aldim Adamovičam un Preiļu Kultūras centra vadītājam Guntim Skrimblim (*pirmais no labās*).

Preiļu novada Kultūras centra kultūras menedžeri un bērnu un jauniešu teātra studijas vadītāju **Ināru Urču** vairāk gan pazīst kā Preiļu simbolu Kraukli, jo visos pasākumos, kur jāprezentē Preiļu novads, tieši viņa savā melni zeltainajā tērpā iejūtas Kraukļa tēlā. Ināra ir kultūras darbiniece, kurai talants izklaidēt un iedvesmot citus ielikts jau šūpulī. Kopā ar saviem teātra studijas audzēkņiem viņa pilsētā organizē un vada gan izglītojošus, gan izklaides pasākumus dažādām auditorijām, sākot no Bērņības svētkiem līdz Senioru dienas pasākumiem. Viņa ir ikgadējo Preiļos organizēto gadatirgu saimniece.

Leonora Stare, kurai rit jau astotais gadu desmits, aktīvi darbojas Preiļu novada pensionāru biedrībā. Viņa Sociālā dienesta Dienas centrā palīdzējusi iekārtot pensionāru veselības aprūpes istabu, kur pilda vecākās medmāsas pienākumus un kopā ar trīs kolēģēm ik gadu brīvprātīgi sniedz vecajiem ļaudīm ap 600 bezmaksas medicīnisko pakalpojumu. Līdztekus tam kopā ar tādām pašām jaunām un aktīvām kundzēm viņa vada nūjošanas un ārstnieciskās vingrošanas nodarbības un līdzdarbojas izglītojošo pasākumu organizēšanā, turklāt Leonora ir visu šo aktivitāšu pamatlicēja.

Natālija Rubīne dzīvo Pelēču pagastā. Pateicoties viņas iniciatīvai, pie Nīdermuižas baznīcas izveidots Rožukroņa dārzs, baznīcai iegādāti procesijas tēriņi un Pelēču pamatskolā iekārtota radošo ideju istaba pensionāriem un rotaļu un atpūtas istaba bērniem. Pelēču pagasta sievas ļoti aizrāvušās ar veselīga dzīvesveida projektu – ar lielu interesi klausījušās psihologa lekcijas un aktīvi nūjojušas. Natālijai piemīt neizsīkstoša enerģija jaunām projektu idejām un spēja iesaistīt pagasta iedzīvotājus to īstenošanā, kā arī prasme sadarboties ar pašvaldību un nevalstiskajām organizācijām.

RĒZEKNES NOVADĀ

Rēzeknes novada pašvaldības vadītājs **Monvīds Švarcs** konkursa noslēguma pasākumā Liepājā “atrādīja” tikai divus sava novada Eiropas Gada cilvēkus – Guntaru Skudru (*vidū*) un Silviju Boktu, taču trešo – Venerandu Stramkali daudzi pazīst jau sen.

“EIROPAS GADA PAŠVALDĪBA 2013”

Guntars Skudra ir Rēzeknes novada Izglītības pārvaldes interešu izglītības speciālists un lielisks tētis trim bērniem. Jau 11 gadus viņš koordinē interešu izglītību novadā un izveidojis daudzus jaunus pasākumus, kas kļuvuši par tradicionāliem un gaidītiem. Guntars, būdams aktieris un mūziķis, ir dažādu pasākumu līdzautors un organizētājs. Viņš arī autors vai sadarbības partneris vairākiem ES fondu projektiem, kas vērsti uz dažādu tautu bērnu un jauniešu jomu, tāpēc viņam pelnīta atzinība par aktīvu darbību vietējās sabiedriskās dzīves pilnveidošanā un radošu darbu interešu izglītības jomā.

Rēzeknes novada Dricānu vidusskolas skolotāja un tautas deju vadītāja, novada skolu deju kolektīvu virsvadītāja un metodiķe **Silvija Bokta** ir arī piecu brīnišķīgu dēlu mamma. Jau vairāk nekā desmit gadus viņa nesavtīgi rūpējas par tautas deju tradīciju saglabāšanu un veiksmīgi vada deviņus dažādu vecumposmu un paaudžu deju kolektīvus gan skolā, gan savā un kaimiņu pagastos. Viņas kolektīvi raibu raibos deju rakstus izdejojuši gan uz skolas un pagasta kultūras nama skatuves, gan Dziesmu un Deju svētkos. Dejojāji izaug un aiziet plašajā pasaulē, līdzī papeņmot skolotājas Silvijas ieaudzīnāto mīlestību uz deju. Kolēģi ar lepnumu teic: *“Silvija ir mūsu zelta fonds! Ik dienu viņa strādā mērķtiecīgi, radoši, pašai dziedīgi un profesionāli. Silvijai ir sapnis par savu deju skolu. Mēs esam pārliecināti, ka tas reiz piepildīsies!”*

Lauksaimniecības zinātņu doktore **Veneranda Stramkale** ir Latgales lauksaimniecības zinātnes centra direktore. 2001. gadā, ieguldot visu mūžu iekrāto, viņa izveidoja vienu no nedaudzajiem lauksaimniecības zinātnes centriem Latvijā, kur tagad garāmgājējus priecē perfektī sakoptas tīrumu sijas.

Tajās 23 ha platībā tiek izmēģināti vairāki desmiti graudaugu, rapša un linu šķirņu. Izvēlēties mūsu platumā grādiem piemērotāko šķirni un uzklaut kompetentus padomus brauc zemnieki no visas Latvijas, turklāt padomi tiek sniegti par velti – centrs finansējumu saņem, piedaloties dažādos projektos. Katru gadu jūlijā Venerandas kundze organizē Lauku dienu, uz kuru ļaudis plūst gluži kā uz Dziesmu svētkiem. Turp brauc ar visām ģimenēm – vīri mielo acis ap tehniku, bet sievas rūpīgi pieraksta šķirņu nosaukumus. Lai gan Veneranda jau pārkāpusi 70 gadu sliksni, viņa atzīst, ka darbs uz lauka visas vasaras garumā neļauj novecot. Taču viņai sāp, ka lauki kļūst aizvien tukšāki, jo ļaudis aizbrauc peļņā uz ārzemēm: *“Kara beigās arī mums bija iespēja aizbraukt. Tēvs, dzelzceļnieks, atnāca mājās un teica, ka vagonš jau sarunāts, bet mamma apķēra bērnu un raudādama sacīja – brauc, ja gribi, bet es savu zemi neatstāšu. Tie cilvēki, kuri palika, kuri izcieta izvešanas briesmas un kolhozu laikus un kuri*

grūtībās skoloja bērnus, tie arī nosargāja Latviju. Arī tagad ir izvēle aizbraukt, tomēr daudzi cilvēki paliek un strādā. Pateicoties viņiem, mēs varam ēst savu maizīti. Viņi ir mūsu Latvijas balsts.”

ALŪKSNES NOVADĀ

Lepns stāvēt blakus trim dāmām jeb Alūksnes novada Eiropas Gada cilvēkiem **Ilonai Riekstiņai** (*otrā no labās*), **Sanitai Eglītei** (*otrā no kreisās*) un **Marutai Kauliņai** (*pirmā no kreisās*) ir domes priekšsēdētāja vietnieks **Aivars Fomins**.

Ernsta Glika Alūksnes Valsts ģimnāzijas pedagoge **Ilona Riekstiņa** ir arī Alūksnes viesu iemīļota gide, kura saistoši un emocionāli prot iepazīstināt ar savu dzimto pilsētu, mācītāja Ernsta Glika dzīves gājuma pētniece un īsts sirdscilvēks. Pateicoties viņas iniciatīvai, neatlaidībai un mīlestībai uz dzimto pusi, Ernsta Glika Alūksnes Valsts ģimnāzijas pūtēju orķestrim nu jau vairāku gadu garumā izveidojušās sadraudzības saites ar Marsanēlakotes Mūzikas centru Francijā. Šī draudzība vainagojusies ar oficiāla sadarbības līguma noslēgšanu starp Alūksnes novada un Marsanēlakotes pašvaldību.

Sanita Eglīte ir Alūksnes novada pašvaldības Kultūras un sporta nodaļas vadītāja. Viņa vada novada kultūras dzīvi profesionāli, atbildīgi un pašai dziedīgi, lai kultūra būtu viens no Alūksnes novada atpazīstamības simboliem. Sanita ir daudzu novada nozīmīgāko kultūras pasākumu režisore, spēj motivēt un ieinteresēt kolēģus novada kultūras iestādēs rūpēties par kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu, radīt jaunus kultūras produktus un īstenot inovatīvas idejas. Turklāt Sanita arī pati dzied un kopā ar ģimeni piedalījusies dziedājošo ģimeņu TV šovā.

SIA “Alūksnes slimnīca” valdes priekšsēdētāja un galvenā ārste **Maruta Kauliņa**, ar pašvaldības atbalstu un iesaistot vietējo sabiedrību, neatlaidīgi iestājusies par to, lai Alūksnes novada iedzīvotājiem tiktu saglabāta iespēja saņemt nepieciešamos medicīniskos pakalpojumus savā slimnīcā. Viņas vadībā tiek attīstīta un modernizēta Alūksnes slimnīcas infrastruktūra, īstenojot Eiropas Savienības finansētu projektu, un pilnveidots medicīnisko pakalpojumu loks. Vietējie cilvēki un pašvaldība ir viņai pateicīgi par neatlaidību un mērķtiecību Alūksnes novada iedzīvotāju medicīniskās aprūpes saglabāšanā un pilnveidē.

JĒKABPILS NOVADĀ

Tā vis nav, ka Jēkabpils novadā viss turas tikai uz sieviešu stiprajiem pleciem, tomēr Eiropas Gada cilvēki novadā ir trīs dāmas – Ieva Jātniece (*pirmā no labās*), Aīda Bikauniece (*vidū*) un Gunta Dimitrijeva (*pirmā no kreisās*).

Ieva Jātniece ir biedrības “Ūdenszīmes” vadītāja. Pateicoties biedrības daudzajiem projektiem, atdzimusi Kaldabruņas skola, kur izveidots Pļavas muzejs, un skola kļuvusi par vietējās sabiedrības radošuma centru. Ieva, piesaistot publisko finansējumu, spējusi iedzīvotājus iesaistīt dažādās aktivitātēs – bērnu nometņu organizēšanā, kursos, radošajās darbnīcās, ikgadējās Siena dienās, plenēros un citos interesantos pasākumos. Eiropas Gada cilvēka titulam viņa nominēta par Jēkabpils novada nevalstisko organizāciju darbības aktivizēšanu un starppaaudžu sadarbības veicināšanu.

Aīda un viņas dzīvesbiedrs **Andis Bikaunieki** konkursa rīkotāju un vērtētāju suminājumu saņēma par folkloras mantojuma popularizēšanu un jaunatnes pievēršanu sportiskam un veselīgam dzīvesveidam. Aīda ir nemateriālā kultūrvēsturiskā mantojuma apzinātāja un saglabātāja, viņa vada divas folkloras kopas – “Dignōjīši” un “Kāre”, kur iesaistītas visas paaudzes, un piedalās dažādos folkloras festivālos Latvijā un ārvalstīs. Īstenojot “Comenius” projektu kopā ar starptautiskajiem partneriem Spānijā, Itālijā, Polijā, Lietuvā un Turcijā, Aīdas vadībā audiodiskā ierakstītas Dignājas pamatskolas skolēnu dziedātās dziesmas. Savukārt Andis ir biedrības “Sporta klubs “Slīterāni”” dibinātājs, ko Latvijas Motosporta federācija novērtējusi kā labu motokrosa un skijoringa pasākumu organizatoru. Viņu rīkotajās sacensībās piedalās pat piecgadīgi dalībnieki! Izveidoto mototrasi izmanto gan novada, gan kaimiņu pašvaldību motokrosa entuziasti.

Gunta Dimitrijeva ir pašvaldības projektu speciāliste, progresīvu ideju ģeneratore un starptautisku projektu virzītājspēks un īstenotāja. Viņa ir autore dažādiem projektiem, sākot no inovatīvu tehnoloģiju ieviešanas pašvaldības darbinieku kapacitātes paaugstināšanai, turpinot ar starptautiskiem projektiem mūžizglītībā, mūzikā un tūrismā un beidzot ar

sarežģītiem infrastruktūras projektiem. Gunta radoši strādā pie novada un Latvijas tēla popularizēšanas, tāpēc viņai tencinājums par Jēkabpils novada iesaisti starptautiskos projektos un sabiedrības mūžizglītības veicināšanu.

RUCAVAS NOVADĀ

Mazā Rucavas novada lielie Eiropas Gada cilvēki – **Sandra Aigare** (*otrā no labās*), **Ruta Grauduža** (*otrā no kreisās*) un **Jānis Pūķis** kopā ar pašvaldības vadītāju **Līgu Stendzi**.

Sandra Aigare konkursa rīkotāju pateicību saņēma par Rucavas kultūras mantojuma popularizēšanu un dzīvu tradīciju uzturēšanu, jo viņa jau desmit gadus mērķtiecīgi saglabā un popularizē Rucavas novada kultūrvēsturisko materiālu. Sandras kundzes neizmējamā enerģija un harizma radījusi īstu pacēlumu rucavnieciskās identitātes un kultūras mantojuma apzināšanā un tradīciju turpināšanā. Viņa ir arī viena no slavenajām Rucavas sievietēm.

Ruta Grauduža savās divsimt gadu vecajās dzimtas mājās nodarbojas ar visu, kas saistīts ar dabu, dzīvniekiem un tradicionālo kultūru. Viņas izlolota ideja ir bioloģiskās saimniecības “Šīji” sierotava, un siera gatavošanas mācā Ruta pilnveidojas kopā ar dzīvesbiedru vācieti Štefanu Milleru. Viņa ir arī biedrības “Rucavas tradīciju klubs” valdes locekle un vada tradicionālās kultūras programmas tradīciju namā “Zvanītāji”, ko kuplina ar kokles skaņām.

Nevieni godi Rucavā nav iedomājami bez **Pūķu Jāņa**, kurš ir Rucavas etnogrāfiskā ansambļa, Rucavas lauku kapelas “Paurupīte” un Rucavas tradīciju kopas muzikants un izveidojis savu tautas instrumentu ekspozīciju. No izsūtījuma Sibīrijā atgriezies Latvijā, līdzīgi ņemot vienīgo dārgumu – ermoņiku kasti, kas nesta rokās 60 kilometrus līdz tuvākajai šosejai. Pēc atgriešanās dzimtenē viņš meklējis saikni ar latviešu tautas folkloru un mūziku. Pūķu Jānis ir jautrs un atraktīvs cilvēks, kurš ikvienu aicina gan kopīgi uzdancot, gan padziedāt. Viņam paldies par Rucavas vārda popularizēšanu pasaulē!

Gunta Klismeta

Konkursu "Eiropas Gada pašvaldība" laikā un arī žurnāla "Logs" pašvaldību apceļošanas braucienos esam satikuši ļoti daudzus darbīgus un pašreizējus cilvēkus – vienus atklājam un iepazīstam no jauna, bet ar citiem nereti gadās priecīga atkalredzēšanās. Tāpēc ar lielu gandarījumu pēc konkursa laikā saņemtajās ziņās atkal ieraudzījām pazīstamus vārdus, turklāt visaugstākās raudzes apbalvojumu sarakstos.

Valmieras pašvaldības vadītājs – Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieks

2013. gada 10. oktobrī Ordeņu kapituls nolēma par nopelniem Latvijas valsts labā piešķirt Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķiru ilggadējam pašvaldību darbiniekam, Valmieras pilsētas pašvaldības domes priekšsēdētājam **INESIM BOĶIM**.

Viņam šis gads ir īpašs – pavasarī Valmieras pilsētas vadītājs tika apbalvots ar Latvijas Olimpiskās komitejas Goda zīmi "Par nopelniem olimpiskajā kustībā". Kopumā izgatavotas tikai 300 šādas zīmes, un ar tām apbalvo Olimpisko spēju medaļniekus, trenerus, sporta aktīvistus un sporta atbalstītājus. Savukārt vasarā Inesim Boķim paldies teica iedzīvotāji un daudzie pilsētas viesi par skaisti nosvinēto Valmieras 730. jubileju. Bet septembrī konkursa "Eiropas Gada pašvaldība 2013" komisijai atrādītā pilsēta izpelnījusi Gada pašvaldības godu kultūrā.

Valmieras pilsētas pašvaldību Inesis Boķis vada jau desmit gadus: "Valmiera ir manas mājas, mans darbs un mana mīlestība." Valmierā attīstība un virzība uz priekšu notiek visās nozarēs, turklāt vairākās jomās, piemēram, izglītībā, sportā un kultūrā, valmierieši ir priekšā daudzām pilsētām un novadiem. "Varu apgalvot, ka Valmierā ir gandrīz viss, lai te varētu mācīties, studēt, atrast labu darbavietu, veidot ģimeni un saturīgi un kvalitatīvi pavadīt brīvo laiku. Taču ne mirkli nedrīkst apstāties, ir jāiet uz priekšu un jādzīvo līdzī laikiem," ir pārliecināts astotās lielākās Latvijas pilsētas vadītājs.

Atzinības krusts Amatas novada domes priekšsēdētājam

Ar Ordeņu kapitula šāgada 10. oktobra lēmumu par nopelniem Latvijas valsts labā IV šķiras Atzinības krusts piešķirts ilggadējai pašvaldību darbiniecei, Amatas novada domes priekšsēdētājai **ELITAI EGLĪTEI**.

Amatas novadam 2013. gads bijis veiksmīgs – noslēgti vairāki nozīmīgi projekti un saņemts akcepts arī vairāku jaunu īstenošanai nākotnē. Rudenī amatieši kļuvuši par Eiropas Gada pašvaldību novadu grupā nominācijā par Eiropas Savienības vērtību popularizēšanu. "Esam gandarīti, ka mums izdevies veiksmīgi pārstāvēt savu nova-

du un Vidzemi valsts mērogā," priecājas Amatas novada pašvaldības vadītāja.

Savulaik viņa ir bijusi laikraksta "Druva" lasītāju organizētās aptaujas Gada cilvēks, un ieteicēji toreiz uzsvēra ne vien novada sasniegumus, bet arī domes priekšsēdētājas personisko devumu – gan viņas lietiskās īpašības, gan iejūtīgumu un atsaucību. "Esmu laimīga, ka liktenis ļāvis man dzīvot un strādāt šeit. Bezgalīgi mīlu šo novadu, šīs vietas. Es te varētu darīt jebko, taču esmu gandarīta, ka man ir iespēja šo cilvēku un vietas labā darīt kaut ko vairāk," tā pirms septiņiem gadiem, saņemot Cēsu rajona Gada cilvēka titulu, atzinās Elita Eglīte, un to pašu viņa var sacīt arī tagad. Kad šovasar 18. jūnijā notika jaunā sasaukuma pirmā Amatas novada domes sēde, viņu atkal par priekšsēdētāju ievēlēja vienbalsīgi, un arī tas ir Elitas Eglītes varēšanas un personīgo īpašību pierādījums.

Rakstniecei un lauku bibliotēku atbalstītājai – divi apbalvojumi

Savukārt uzvārda māsa – kultūras darbiniece, rakstniece un publiciste, Lauku bibliotēku atbalsta biedrības valdes priekšsēdētāja **BIRUTA EGLĪTE** sumināma divkārt – viņa apbalvota ar V šķiras Triju Zvaigžņu ordeņa un Eiropas Pilsoņu balvu, ko apliecina īpaša Eiropas Parlamenta Goda medaļa. Eiropas Pilsoņu balvu kopš

2008. gada piešķir pilsoņiem un organizācijām par izcilie sasniegumiem, veicinot Eiropas Savienības iedzīvotāju savstarpējo sapratni un ciešāku integrāciju, kā arī sekmējot pārrobežu sadarbību ES ietvaros, kas stiprina Eiropas garu. Biruta Eglīte ir viena no 43 šāgada Eiropas Pilsoņu balvas laureātiem.

Viņa pati kā savu galveno dzīves principu nosauc prieku par jebko, kas notiek apkārtnē, bet tas esot jāmācās visu mūžu. Birutu Eglīti priecē ES iedzīvotāju dažādība – Lauku bibliotēku atbalsta biedrības rīkotajos Novadu grāmatu svētkos viņi cenšas diskutēt gan par atšķirīgo, gan meklēt kopīgo. "Tas padara dzīvi daudz interesantāku!" uzsver Eiropas Pilsoņu balvas laureāte un Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieri.

Sigulda – dubultveselīga pašvaldība

31. oktobrī pirmo reizi tika pasniegtas "Veselības gada balvas", pie kurām desmit dažādās nominācijās tika sabiedriskās organizācijas, pašvaldības, uzņēmēji, deputāti un citi, kuri ar savu darbu veicinājuši izpratni par sabiedrības veselību.

"Veselības gada balva" ir jauna Latvijas Ārstu biedrības iniciatīva, kas aicina par veselību domāt plašākā mērogā. Lai izvēlētos nominantus, LĀB uzaicina dažādu jomu ekspertus, kuru uzdevums bija domāt plašāk un ar skatu nākotnē, jo balvas mērķis ir atzīmēt pozitīvās aktivitātes sabiedrības veselībā un mudināt tās popularizēt.

"Veselības gada balvas 2013" pasniegšanas ceremonijā par veselību stiprinošāko pašvaldību tika atzīta **Sigulda**, kam balva piešķirta par tautas sporta attīstību, veselīga dzīvesveida stimulēšanu un citu Latvijas iedzīvotāju aktīvās atpūtas organizēšanu. Prieks, ka speciālistu viedoklis sakritis ar konkursa "Eiropas Gada pašvaldība 2013" vērtējumu, jo Siguldas novads šogad ir labākais nominācijā "Pašvaldība veselībai".

"Latviskā mantojuma" zīmei jau 28 īpašnieki

24. oktobrī Igates pilī asociācijas "Lauku ceļotājs" 20 gadu jubilejas pasākuma ietvaros 16 lauku tūrisma uzņēmējiem tika pasniegta mārketinga zīme "Latviskais mantojums" par latvisko tradīciju uzturēšanu mūsdienīgā tūrisma piedāvājumā. Zīme sadarbībā ar Kultūras ministriju un Latvijas Pašvaldību savienību izveidota pēc "Lauku ceļotāja" iniciatīvas, lai godinātu un rādītu latviskās kultūras un sadzīves mantojumu, kas dzīvo mūsdienās un nav sastindzis muzeju plauktos. Kopumā zīme piešķirta jau 28 lauku tūrisma uzņēmējiem.

Jura Smaļinska foto

Šajā reizē Latviskā mantojuma zīmi saņēma podnieki **Ingrīda Žagata**, kura pārstāv Vidzemes podniecības tradīcijas, un **Aivars Ušpelis** no Latgales "Pūdņiku skūlas", zirgu sētas "Klajumi" saimniece **Ilze Stabulniece**, piekrastes zvejnieku tradīciju daudzinašāji **Zane un Andris Vaivodi** no Rojas, **Baiba Smilga** no Braslas kroga, kur cieņā latviski ēdieni, **Mediņu ģimene** no Ausekļu dzirnavām par latvisku tradīciju un amatu prasmju daudzinašanu un latvisko darbarīku kolekcijas uzturēšanu, **Lidija un Juris Lubāni**, kuri saimnieko zemnieku saimniecībā "Juri", gādājot par latvisku vidi, un gatavo sieru, **Dainis Rakstiņš un Ilona Gruševa** no "Kolnasātas" par Latgales alus brūvēšanu, **Vija Kudiņa** no Aglonas maizes muzeja par maizes kultūras daudzinašanu, **Gunārs Igaunis**, kuram pieder senlaiku mūzikas instrumentu darbnīca, **Māra un Aivars Liepiņi** no "Līčīsiem" par kazkopības tradīciju uzturēšanu un siera gatavošanu, **Mikjāņu sētas saimnieki** Papes Ķoņu ciemā par latvisku sētu un arhitektūru, kā arī niedru jumtu likšanu, **Čākuru ģimene** no "Ķoņu dzirnavām" par tradicionālo amatu prasmju uzturēšanu, **Slavinsku ģimene** no Spēlmaņu kroga par sūtu ēdienu un tradīciju daudzinašanu, **Vainovsku ģimene** no Krēslinieku sētas "Lejas Bregžos" par latvisku ainavu un tradicionālu amatu prasmju daudzinašanu un **Dagdas folkloras kopa "Olūteņi"** un vadītāja **Inta Viļuma** par latgaliešu svētku un godu tradīciju daudzinašanu.

Skaistākā saimniecība Latvijā – Kocēnos

15. oktobrī svinīgā ceremonijā Melngalvju namā Valsts prezidents Andris Bērziņš jau otro gadu pēc kārtas sveica skaistākās lauku saimniecības Latvijā. Tās tika noskaidrotas žurnāla "IEVAS Māja" un piena pārstrādes uzņēmuma "Food Union" produktu līnijas "Mana saime" kopīgi organizētajā konkursā "Skaistākā lauku saimniecība 2013".

Par skaistāko lauku saimniecību šogad atzīta **Ločmeļu ģimenes saimniecība "Mazdzērvītes" Kocēnu pagastā**.

Foto autors: **Toms Kalniņš**, Latvijas Valsts prezidenta kanceleja

Ilze Mutjanko,
LPS padomniece
sabiedrisko attiecību
jautājumos

www.lps.lv

LPS komitejās

Finanšu un ekonomikas jautājumu komitejā

• **8. oktobrī** notika Latvijas Pašvaldību savienības Finanšu un ekonomikas jautājumu komitejas sēde, kurā apsprieda **2014. gada pašvaldību budžeta jautājumus**.

Sēdes pirmajā daļā tika sniegta informācija par vairākiem 2014. gada valsts budžetu pavadošajiem likumprojektiem, kas skar pašvaldību intereses. Finanšu ministrijas Tiešo nodokļu departamenta direktore **Astra Kaļāne** pastāstīja par plānotajiem grozījumiem likumos "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" un "Par nekustamā īpašuma nodokli". Savukārt LPS padomnieks **Aino Salmiņš** informēja par izstrādātajiem grozījumiem likumā "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" un Elektroenerģijas tirgus likumā, kā arī iepazīstināja ar valsts budžetā plānoto finansējumu pašvaldību ceļiem un ielām.

Plānotās izmaiņas likumā "Par nekustamā īpašuma nodokli" paredz ar nekustamā īpašuma nodokli (NĪN) 3% apmērā aplikt valsts aizsargājamās kultūras pieminekļus, kas netiek uzturēti atbilstoši kultūras pieminekļu aizsardzības prasībām, un būves, kuru būvniecībā pārsniegts normatīvajos aktos noteiktais kopējais būvdarbu veikšanas ilgums; atcelt nodokļa gada brīvdienas saimnieciskās darbības veikšanai paredzētām uzceltām vai rekonstruētām ēkām; precizēt NĪN aprēķināšanas kārtību, ja tiek uzsākta vai pārtraukta saimnieciskā darbība vai mainīta funkcionālā izmantošana; precizēt NĪN maksāšanas pienākuma rašanos un izbeigšanos, veicot maksātnespējas procesu, vēršot piedziņu, juridiskās personas reorganizācijas gadījumā, reģistrējot jaunu objektu un dzēšot ierakstu Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā; noteikt, ka NĪN par valsts īpašumā esošu vai par valstij piekritīgu zemi, ēkām un inženierbūvēm maksā subjekts, kura personā uz valsts

vārda zeme, ēkas vai inženierbūves ir nostiprinātas vai nostiprināmas zemesgrāmatā.

Sēdes otrajā daļā LPS padomniece **Lāsma Ūbele** informēja par jautājumiem, kas tieši saistīti ar pašvaldību budžetu nākamajā gadā – plānotajiem iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumiem, pašvaldību aizņēmšanās un galvojumu sniegšanas iespējām, pašvaldību finanšu izlīdzināšanas aprēķinu u.c.

Veselības un sociālo jautājumu komitejā

• **8. oktobrī** LPS Veselības un sociālo jautājumu komitejas sēdes dalībnieki iepazinās ar **Latvijas Samariešu apvienības** darbības virzieniem, pakalpojumiem un sadarbību ar pašvaldībām. Klātesošo interesi izraisīja jaunais, modernais mobilais mājas aprūpes pakalpojums un tā tehniskais aprīkojums.

Vēl komitejā apsprieda **likumprojektu "Veselības aprūpes finansēšanas likums"**, kas izstrādāts saistībā ar Ministru kabinetā atbalstīto koncepciju par veselības obligāto apdrošināšanu un paredz noteikt jaunu veselības aprūpes finansēšanas kārtību, ieviešot veselības apdrošināšanu un sasaistot tiesības uz valsts budžeta apmaksātu veselības aprūpi ar nodokļa deklarēšanu un nomaksu.

Izglītības un kultūras jautājumu komitejā

• **15. oktobrī** notika Izglītības un kultūras jautājumu komitejas sēde, kurā Labklājības ministrijas Darba tirgus departamenta direktors **Imants Lipskis** ziņoja par Eiropas Komisijas jauniešu nodarbinātības iniciatīvu bezdarba novēršanai. Iniciatīva "**Jauniešu garantija**" paredz, ka nākamgad jaunieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem, kuriem nepieciešams atbalsts, lai iekļautos darba tirgū, varēs to saņemt nodarbinātības, apmācību vai izglītības pasākumu veidā.

Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības ekonomiste **Ilze Priževoite** informēja par LIZDA plānotajām aktivitātēm jautājumā par pedagogu darba samaksu 2014. gadā un ilgtermiņā.

Reģionālās attīstības un sadarbības komitejā

• **22. oktobrī** LPS Reģionālās attīstības un sadarbības komitejas sēdē apsprieda Vides politikas pamatnostādņu noteiktos uzdevumus pašvaldībām un izskatīja jautājumu par piesārņojošo darbību izraisīto smaku noteikšanas un novēršanas problēmām.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Vides aizsardzības departamenta direktores vietniece **Dace Šatrovska** informēja par **Vides politikas pamatnostādņu** būtību un iezīmētajām jaunajām reformām: dabas resursu nodokļa ieguldīšana dabā; zemes dziļi izmantošanas juridiskā ietvara pilnvei-

došana un institucionālās kapacitātes stiprināšana; depozīta sistēmas piemērošana dzērienu iepakojumam; ūdenssaimniecības pakalpojumu normatīvo aktu bāzes izstrāde, lai noteiktu vienotas prasības ūdenssaimniecības pakalpojumiem. LPS ir virkne būtisku iebildumu pret Vides politikas pamatnostādņēm, tāpēc šis jautājums tiks iekļauts LPS un VARAM sarunās.

Komiteja izskatīja arī ministrijas izstrādāto MK noteikumu projektu par **piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm** un vienojās, ka noteikumos jāparedz, ka tas ir Valsts vides pārvaldes pilnā atbildībā.

Tehnisko problēmu komitejā

- **29. oktobrī** LPS Tehnisko problēmu komitejas sēdē LPS padomnieks **Aino Salmiņš** un Latvijas Siltumapgādes uzņēmumu asociācijas valdes loceklis **Andris Akermanis** ziņoja par **siltumapgādes parādiem**. Salīdzinājumā ar pagājušā gada 1. septembri parāds par apkuri pilsētās pieaudzis par 6%, bet novados – par 25%. Kopējais parādu apjoms palielinājies par 5,96 miljoniem latu (lielajās pilsētās – 1,18 miljoni, novados – 4,77 miljoni).

Priecīgākas ziņas, informējot par **siltumapgādes tarifiem**, pauda Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Enerģētikas departamenta direktora vietnieks **Uģis Sarma** – tarifu paaugstinājums gaidāms tikai divās pašvaldībās – Balvos un Valmierā, bet jāņem vērā, ka šeit tarifi ir vieni no zemākajiem valstī. Vismaz 18 pašvaldībās siltumapgādes tarifi šajā apkures sezonā būs mazāki.

Par **valsts un pašvaldību uzdevumiem Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Energoefektivitātes direktīvas 2012/27/ES ieviešanā** informēja Ekonomikas ministrijas Enerģētikas departamenta Atjaunojamās enerģijas un energoefektivitātes nodaļas referente **Ingunā Ozoliņa**. Komiteja uzskata, ka attiecībā uz energoefektivitātes pienākumu shēmu un alternatīviem pasākumiem jāizskata princips par vienošanās (brīvprātīgo līgumu) slēgšanu ar pašvaldībām un rūpniecības un būvniecības sektoru par taupības pasākumiem, nosakot konkrētus mērķus. Vairākas pašvaldības šo darbu jau iesākušas, pievienojoties Pilsētu mēru paktam. Ņemot vērā, ka ES fondu plānošanas 2014.–2020. gada periodā energoplāns pašvaldībai būs obligāta prasība un ka Enerģijas galapatēriņa efektivitātes likums paredz valstij iespēju noteikt subsīdijas energoauditiem

un atsevišķiem energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumiem, komiteja aicina pašvaldības slēgt vienošanās ar rūpniecības un būvniecības sektoru par energoefektivitātes paaugstināšanu.

LPS padomniece uzņēmējdarbības jautājumos **Andra Feldmane** informēja, ka LPS panākusi izmaiņas Ekonomikas ministrijas administrētajā darbības programmas “Infrastruktūra un pakalpojumi” aktivitātē “Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai”. 29. novembrī stājas spēkā jaunais MK regulējums, ka 3.5.2.1. aktivitātes ietvaros paredzētais atbalsts finanšu saņēmējam ir jāklasificē kā sabiedriskais pakalpojums. Savukārt SIA “Bek-Konsult” valdes loceklis Dr.sc.ing. **Ivars Bekmanis** atklāja **siltumapgādes problēmas novadu pašvaldībās**.

Par **grozījumiem MK noteikumos Nr. 1013, 1014 un 999** (vienota ūdensskaitītāju nomaīņa, ūdens patēriņa starpības problēmu risinājums, maksas kārtība par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu) informēja Ekonomikas ministrijas Būvniecības un mājojumu politikas departamenta direktores vietnieks **Mārtiņš Auders**. Komiteja nolēma atbalstīt piedāvāto regulējumu MK noteikumos saistībā ar ūdens patēriņu starpības apmaksu, bet neatbalsta piedāvāto regulējumu sadzīves atkritumu apmaksai, kas paredz norēķinus atbilstoši dzīvokļu skaitam.

Informātikas jautājumu apakškomitejā

- **30. oktobrī** notika LPS Informātikas jautājumu apakškomitejas sēde, kurā par tās vadītāju tika apstiprināts Dobeles novada pašvaldības izpildītāja vietnieks **Gunārs Kurlovičs**. Sēdes dalībnieki iepazinās ar Valsts kontroles ziņojumu par veiktajām kontrolēm pašvaldībās IT jomā. Valsts kontroles Revīzijas un metodoloģijas departamenta sektora vadītāja **Ingrīda Kalniņa-Junga** norādīja uz jau publiski izskanējušiem faktiem

par pārbaudēs konstatētajiem pārkāpumiem programmatūras izmantošanas, uzskaites un IT drošības jomā 14 pašvaldībās, kur tika veikta pārbaudes. Viņa arī minēja ieteikumus, kā šos trūkumus novērst.

Novadu apvienībā

• **15. oktobrī** Novadu apvienības valdes sēdē tika pieņemts lēmums par aicinājumu valdībai **parakstīt Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldību savienības 2014. gada vienošanās un domstarpību protokolu**. Izvērtējot situāciju 2014. gada valsts budžeta pieņemšanas procesā un apstākli, ka valsts attīstības interesēs ir panākt savstarpēju izpratni un vienošanos starp valdību un pašvaldībām, Latvijas Novadu apvienība aicina atsaukties uz LPS Domes sēdē piedāvāto kompromisu iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadalē – 82% pašvaldību budžetā un 18% valsts budžetā un parakstīt Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldību savienības 2014. gada vienošanās un domstarpību protokolu.

Citi notikumi

• **9. oktobrī** Pašvaldību savienībā notika Latvijas Slimnīcu biedrības un LPS kopīgi organizētā **sanāksme par finanšu nepietiekamību pašvaldību slimnīcām, kas sniedz neatliekamās medicīniskās palīdzības (NMP) pakalpojumus**. Sanāksmē piedalījās gan pašvaldību priekšsēdētāji, gan slimnīcu vadītāji.

Vairāku gadu garumā slimnīcas sniedz medicīnisko aprūpi un neatliekamo medicīnisko palīdzību daudz lielākam pacientu skaitam, nekā Veselības ministrija plāno tam finansējumu, līdz ar to slimnīcām krājas parādi.

Sanāksmē nolēma, ka LPS gatavos vēstuli Ministru prezidentam un aicinās nenoteikt konkrētu finansējuma apjomu NMP sniegšanai – kvotas, kā arī pieprasīs nekavējoties kompensēt slimnīcām pārstrādātās kvotas 2,4 miljonu latu apmērā. Slimnīcu un pašvaldību vadītāji uzskata, ka jāpārskata arī medicīnas pakalpojumu tarifi, jo tie neatbilst patiesajām pakalpojumu izmaksām, tāpēc atkal rodas parādi. Slimnīcu finansēšanas jautājumu plānots skatīt LPS Valdes sēdē.

• **14. oktobrī LPS uzņēmējdarbības atbalsta tīkla darba diskusijas** tēma un uzstādījums bija **sociālās uzņēmējdarbības attīstības iespējas Latvijā**. Diskusiju atklāja LPS padomniece veselības un sociālajos jautājumos **Silvija Šimfa**.

Sociālā uzņēmējdarbība ir koncepts, kas strauji attīstās daudzās Eiropas Savienības dalībvalstīs un arī citviet pasaulē. Pēc LPS domām, šis koncepts ļauj risināt sociālās problēmas, izmantojot biznesa pieeju un teritorijas attīstības principus, taču būtiski atšķiras gan no sociāli atbildīga uzņēmuma, gan nevalstisko organizāciju darbības sociālo pakalpojumu sniegšanas jomā.

Prezentāciju par sociālās uzņēmējdarbības attīstības nepieciešamību pašvaldībās sniedza LPS padomniece uzņēmējdarbības jautājumos **Andra Feldmane**. Sociālo uzņēmējdarbību raksturoja eksperte **Renāte Lukjanska**, kura ir biedrības “Sociālās inovācijas centrs” valdes priekšsēdētāja. Vērtīgas atziņas dalībnieki guva arī no sociālā uzņēmuma “Otrā elpa” darbības pieredzes. Diskusiju vadīja eksperte **Iveta Cīrule**.

• **16. oktobrī** notika **Latvijas Pašvaldību sociālās aprūpes institūciju apvienības (LPSAIA) kopsapulce**, kurā piedalījās arī LPS priekšsēdis **Andris Jaunsleinis**, Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas priekšsēdētāja **Aija Barča**, Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu departamenta vecākais eksperts **Aldis Dūdiņš** un Rīgas domes Labklājības departamenta Sociālās pārvaldes priekšnieks **Mārtiņš Moors**.

LPSAIA priekšsēdētājs **Alvars Šteinbergs** informēja par apvienības paveikto gada laikā. Sapulces dalībnieki apsprieda arī izmēģinājuma projekta “Priekšlikumi klientu grupēšanai un nepieciešamā pakalpojuma apjoma noteikšanai” mērķus, uzdevumus un ieguvumus, jaunus virzienus un iespējas sociālās aprūpes iestādēs, kā arī kustību terapijas nozīmi senioriem.

• **22. oktobrī** kārtējā **Latvijas Zinātņu akadēmijas, Latvijas Pašvaldību savienības un Latvijas Tautsaimniecības pētniecības fonda kopīgi rīkotā diskusija “Pašvaldību ekonomiskās intereses ES un Latvijā”** bija veltīta enerģētikas nozarei un pašreizējās politikas analīzei.

Apzinoties, ka enerģētika ir tautsaimniecības asinsrite, kas lielā mērā atspoguļo valsts ekonomikas attīstības un sabiedrības labklājības līmeni, šīs diskusijas laikā apsprieda daudzus jautājumus, tajā skaitā arī enerģētisko drošību un atjaunojamo energoresursu sniegtās iespējas, lai samazinātu atkarību no Krievijas energoresursiem. Tāpat tika diskutēts, vai ar šo drošības uzstādījumu netiek aizstāvētas kādu konkrētu enerģijas ražotāju vai lietotāju intereses un vai brīvā tirgus gadījumā ir atbalstāma atsevišķas nozares subsidēšana. Prezentācijas pieejamas LPS mājaslapā.

• **23. oktobrī** notika **LPS uzņēmējdarbības atbalsta tīkla diskusija par uzņēmējdarbības veicināšanu, izmantojot sociālās uzņēmējdarbības principu**, turpinot 14. oktobra diskusiju par uzņēmējdarbības veicināšanu un sociālās uzņēmējdarbības konceptu.

Sociālās uzņēmējdarbības jomas ir ļoti plašas un izriet no katras konkrētās pašvaldības problēmām. Tiecoties stiprināt pašvaldību funkcionālo un finansiālo rīcībspēju un lomu savas teritorijas attīstībā, dalībnieki sprieda par to, kā sociālās uzņēmējdarbības instruments varētu kļūt par nozīmīgu atbalstu pašvaldību teritorijas attīstībā un ļautu sasniegt augstāku dzīves līmeni. Diskusijas videoieraksts un prezentācijas atrodamas LPS mājaslapā.

Informācijai

• **Projektu konkurss EEZ programmā “NVO fonds”**
Sabiedrības integrācijas fonds izsludinājis otro atklāto projektu iesniegumu konkursu Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) finanšu instrumenta 2009.–2014. gada perioda programmas “NVO fonds” apakšprogrammas “Nevalstisko organizāciju projektu programma” ietvaros.

Programmas finansējumu veido EEZ finanšu instrumenta un Latvijas valsts budžeta līdzfinansējums. Tā saņēmējam jānodrošina savs finansējums vismaz 10% apmērā no projekta kopējām attiecināmajām izmaksām.

Projektu pieteikumu iesniegšanas termiņš: mecoprojektiem un makroprojektiem – 2013. gada **2. decembris**; mikroprojektiem – 2014. gada **23. janvāris**.

Plašāka informācija par projektu konkursu: <http://goo.gl/42LzKa>.

• **Projektu konkurss jauniešu nodarbinātības veicināšanai**

ES programmas “Progress” ietvaros izsludināts projektu konkurss “Preparatory action Your first EURES job” (Tavs pirmais EURES darbs: sagatavošanās darbības). Pieteikumus var izstrādāt šādos virzienos (vienā vai abos): iekārtošana darbā (informācijas nodrošināšana, darbā iekārtošanās un atlases atbalsts, vakanču un darba pieteikumu salāgošana) un apmācība/prakse pie darba devēja (informācijas nodrošināšana, darbā iekārtošanās un atlases atbalsts, apmācība darba vietā un mentoringi).

Pieteicējiem jānodrošina 5% līdzfinansējums. 70% no kopējām attiecināmajām izmaksām jāparedz jauniešu un MVU tiešajam atbalstam, atlikušie 30% paredzēti pieteicējorganizācijām pasākumu ieviešanai.

Pieteikties finansējumam var arī pašvaldību organizētie nodarbinātības dienesti vai citas darba tirgus organizācijas, kam ir plaša spektra klientu loks, kā arī nevalstiskā sektora organizācijas, kuras nodrošina nodarbinātības un darba integrācijas pakalpojumus. Plašāka informācija par projektu konkursu pieejama interneta vietnēs: <http://ec.europa.eu/social/yourfirsteuresjob>; <http://eures.europa.eu>; <http://esfinanses.lv>.

Pieteikšanās – līdz šāgada **10. decembrim**.

Kontaktpersona Latvijā ir Labklājības ministrijas Darba tirgus politikas departamenta vecākais referents **Kristaps Ziediņš** (67021571; Kristaps.Ziedins@lm.gov.lv).

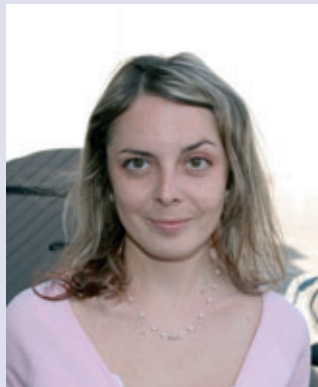
• **Leļļu izstāde “Ķekatiņas” tautas tērpu centrā “Senā klēts”**

Tautas tērpu centrā “Senā klēts”, kas atrodas Rīgā, Rātslaukumā 1, līdz novembra beigām apskatāma latviešu etnogrāfisko leļļu izstāde “Ķekatiņas”. Īpaši interesanta tā ir ģimenēm – bērni var satikt rudo Lapsu, pelēko Vilku, Kaziņu, Dzērvi, Gailīti, Vistiņu, Zaķi un citus viņu draugus.

Galvenā ekspozīcija ir Ievas Dāboliņas radītās bērnu rotaļu lelles Ieviņa un Jancis, kurām, iedvesmojoties no latviešu Mārtiņdienas tradīcijām, ķekatu tērpus darinājusi Sigita Krēsliņa. Izstāde ir abu autoru kopdarbs. Apmeklētāji var aplūkot arī miniatūrās visu piecu etnogrāfisko novadu tautastērpos ietērtās lelles Baibu un Jāni.

BRISELĒ IEPAZĪSTINA AR VIDZEMES PĀRTIKAS KLASTERI

Agita Kaupuža,
LPS pārstāvniecības
Briselē vadītāja

9. oktobrī Briselē (Beļģijā) *Atvērto dienu* pasākumu ietvaros Vidzemes Plānošanas reģions piedalījās seminārā “Viedie klasteri jaunai industriālajai revolūcijai”, iepazīstinot 150 klātesošo auditoriju ar savu koordinēto pirmo reģionālo pārtikas klasteri Latvijā – Vidzemes Pārtikas klasteri.

Vidzemes Pārtikas klasterī, kas savu darbību uzsācis 2010. gadā, patlaban apvienojušies 25 dalībnieki, tostarp tādi uzņēmumi kā “Skriķeru saldumi”, “Dimdiņi”, “Ķelmēni” un “Valmiermuižas alus”. Viedie klasteri ir konkrētā ģeogrāfiskā apgabalā koncentrēti uzņēmumi, kas mijiedarbojas cits ar citu, piegādātājiem un klientiem un kuri bieži kopīgi izmanto speciālistus, uzņēmējdarbības un finanšu pakalpojumus, pētniecību un izstrādi, kā arī mācību aprīkojumu. Klasteri nodrošina labvēlīgu vidi konkurētspējas veicināšanai un inovācijas rosināšanai.

Vidzemes Plānošanas reģiona uzņēmējdarbības attīstības speciālists **Kristaps Ročāns** uzsvēra, ka starptautiska sadarbība plašākā Baltijas jūras reģionā atzīta par būtiskāko faktoru veiksmīgai viņa pārstāvētā klastera attīstībai. *“Latvijas tirgus ir ļoti mazs, un uzņēmumiem, kuri ražo veselīgus produktus ar augstu pievienoto vērtību, vietējā tirgū ir grūti pārdot produkciju par atbilstošu cenu iedzīvotāju zemās pirktspējas dēļ. Tāpēc klasteru starptautiska sadarbība, iespējas integrēties plašākā “klasteru klastera” tīklā ir viens no būtiskākajiem priekšnoteikumiem veiksmīgai klastera attīstībai,”* seminārā norādīja Ročāns. Viņš tāpat atklāja, ka kopš 2012. gada Vidzemes Pārtikas klasteris iesaistījies Baltijas jūras reģiona “Stars” programmas projektā “BSR Food”, kurā darbojas arī pārtikas klasteri no Somijas, Zviedrijas, Dānijas, Lietuvas un Igaunijas. Projekts tā dalībniekiem palīdz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kuri ražo pārtiku, integrēties plašākā Baltijas jūras reģiona tirgū un attīstīt eksporta iespējas ne tikai Eiropā, bet arī Krievijā un Ķīnā.

Kristaps Ročāns (*priekšplānā*), uzstājoties *Atvērto dienu* seminārā. Foto: Ian Segal (IanSegalPhotography)

Seminārā tāpat varēja iepazīties ar interesantiem Beļģijas, Francijas, Nīderlandes, Somijas un Spānijas klasteru piemēriem, un virkne runātāju uzsvēra nacionāla un starptautiska mēroga sadarbības nozīmi gan klasteru, gan uzņēmējdarbības attīstībai kopumā. Tā, piemēram, Tamperes reģiona padomes Inovāciju un prognožu nodaļas vadītājs **Petri Resenens** ļoti atzinīgi novērtēja Vidzemes Plānošanas reģiona pārstāvja ideju par “klasteru klastera” veicināšanu: *“Tas ir ļoti svarīgi. Ja kāds patiešām vēlas izveidot ko vērtīgu, šāda veida sadarbībai jāveido jauni, inovatīvi modeļi.”* Viņa pārstāvētajā reģionā ik gadu pētniecībai un attīstībai tiek investēti 7% no IKP jeb 2000 eiro uz katru iedzīvotāju.

Turpretī klasteru programmas menedžeris Basku Ekonomiskās attīstības un konkurences ministrijā **Havjers Gonsales** atklāja, ka Basku zemē klasteru politika sākas 80. gadu beigās ekonomiskās krīzes laikā, toreiz koncentrējot visas pūles tikai uz dažu prioritāro klasteru darbību. Taču jau 90. gados baski secinājuši – lai gan klasteri ir kā “dabiskas vienības”, tomēr to izaugsmei reģionos nepieciešams izveidot klasteru asociācijas. *“Sapratām, ka klasteru izaugsmei reģionā vajadzīgs praktisks rīcības plāns un kopīgi centieni, lai labāk pārvarētu stratēģiskos izaicinājumus. Tāpēc izvēlējāmies veidot un atbalstīt stabilas sadarbības struktūras – klasteru asociācijas. Jāatzīst, ka gan toreiz, gan tagad saprotam, ka par sadarbību dažkārt ir vieglāk runāt nekā to reāli īs-*

Klasteru speciālisti no Somijas, Spānijas, Beļģijas un Nīderlandes *Atvērto dienu* seminārā. Foto: Ian Segal (IanSegalPhotography)

tenot, jo visa pamatā ir uzticēšanās,” atzina Gonsales. Aptverot pusi no basku industrijas, patlaban Basku zemē darbojas 11 prioritārie klasteri, lai uzlabotu iesaistīto uzņēmumu konkurētspēju, daloties stratēģiskā informācijā, izvērtējot iespējamās stratēģiskās problēmas un sekojoši identificētu un veicinātu sadarbības projektus šo stratēģisko izaicinājumu pārvarēšanai.

Ar stratēģiskiem izaicinājumiem patlaban saskaras ne tikai kādas nozares uzņēmumi, bet visa Eiropas

Savienība. Semināra moderators Eiropas Politikas centra vadītājs **Fabians Culēgs** kritiski norādīja, ka globālās konkurences apstākļos Eiropas Savienībai jābūt ļoti tālredzīgai: “Mums jāsaprot, ka patlaban saskaramies ne tikai ar ļoti spēcīgu konkurenci, bet arī jaunās ekonomikas mums tuvojas ļoti straujiem soļiem, investējot milzu līdzekļus tehnoloģijās un viedajos klusteros. Eiropai jāskrien uz priekšu ātrāk, nevis jāstāv mierā, un tas būs nozīmīgs izaicinājums nākamā plānošanas perioda kontekstā.”

Atvērtās dienas jeb Eiropas Reģionu un pašvaldību nedēļa ir ikgadējs Reģionu komitejas un Eiropas Komisijas rīkots četru dienu pasākums, kurā reģioni un pašvaldības dalās savā pieredzē, kā labāk veicināt izaugsmi un jaunu darbavietu veidošanu un īstenot kohēzijas politiku, vienlaikus pierādot, cik liela ir vietējo un reģionālo pašvaldību loma Eiropas Savienībā. Atvērtās dienas notiek ik gadu kopš 2003. gada.

RK NORĀDA UZ PLASTMASAS ATKRITUMU VĀKŠANAS IZMAKSĀM PAŠVALDĪBĀS

8. oktobrī Briselē (Beļģijā) notikušajā Eiropas Savienības Reģionu komitejas (RK) 103. plenārsesijā tika atbalstīts Latvijas delegācijas iesniegtais grozījums atzinumam “Zaļā grāmata “Par Eiropas stratēģiju par plastmasas atkritumiem vidē”, rosinot nevis vērst visus pūliņus pārstrādātas plastmasas tirgus atbalstīšanai, bet gan vairāk veicināt videi nekaitīgu materiālu ražošanu, kas samazinātu plastmasas atkritumu apjomu vidē.

“Plastmasas sagatavošana reģenerācijai, reģenerācija un pārstrāde ne vienmēr ir efektīva, jo tā ir tehniski sarežģīta un bieži nav ekonomiski pamatota,” sanāsmē norādīja Latvijas delegācijas vadītājs **Andris Jaunsleinis**. Viņa viedoklim pievienojās arī atzinuma autore no Apvienotās Karalistes – Ranīmīdas pašvaldības pārstāve **Linda Gilema**, aicinot Eiropas Komisiju atzīt, ka plastmasas iepakojumu vākšana ir līdzīga gaisa vākšanai: “Tas pašvaldībām ir ļoti dārgs process. Plastmasas pārstrāde ir tehniski sarežģīta un ne vienmēr ekonomiski pamatots un efektīvs risinājums, pat ņemot vērā ļoti pārliecinošos vides aizsardzības apsvērumus.” Gilema tāpat pauda viedokli, ka plastmasa jādefinē kā atsevišķs atkritumu veids un jāvērtē pēc tās ietekmes uz vidi, nevis savāktā apjoma kilogramos. Vienlaikus ziņotāja aicināja Eiropas Komisiju līdz 2020. gadam aizliegt plastmasas atkritumu apglabāšanu poligonos, kā arī to sadedzināšanu.

Līdzīgu domu atzinuma autores paustajam viedoklim par plastmasas atkritumu pārstrādes izmaksām izteica arī Itālijas delegācijas pārstāvis, Trevizo provinces deputāts **Fjorencio Silvestri**, piekristot, ka ne visus plastmasas atkritumus var pārstrādāt atkārtoti. “Mums jākoncentrējas uz tiem atkritumiem, kas ir izejmateriāli, kā arī jāsamazina naftas patēriņš un jāatsakās no atkritumu dedzināšanas, tādējādi samazinot oglekļa dioksīda izplūdi gaisā,” norādīja Silvestri.

Plenārsēdē Latvijas delegācija tikās arī ar Latvijas Republikas Pastāvīgās pārstāvniecības Eiropas Savienībā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas

nozares padomnieci **Evitu Stangu**, lai pārrunātu aktualitātes Eiropas Komisijas iniciētajā atkritumu politikas, tostarp triju atkritumu direktīvu (Atkritumu ietvardirektīva, Direktīva par atkritumu poligoniem un Direktīva par iepakojumu un izlietoto iepakojumu) pārskatīšanā. Evita Stanga delegācijai atklāja, ka 2014. gadā Eiropas Komisija varētu nākt klajā ar jauniem dokumentiem, iezīmējot novitātes atkritumu politikā un uzsverot atkritumu kā resursu nozīmi: “Patlaban mainīta atkritumu hierarhija – pats pēdējais solis būtu atkritumu apglabāšana poligonos, kā prioritāti nosakot pārstrādi, lai maksimāli viss, kas vien iespējams, tiktu atgriezts aprītē. Tādēļ ik pa laikam atkritumu politika būtu jāpārskata, ne tikai izvērtējot nospraustos obligātos mērķus, bet arī pārskatot, vai ir vēl kaut kur iespējams nodrošināt, lai produkts nenokļūst atkritumu plūsmā, bet, ja nonāk, lai tas atgrieztos aprītē, nevis nogulsnetos atkritumu poligonā.”

Latvijas delegācija RK, tiekoties ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas nozares padomnieci **Evitu Stangu** (trešā no labās).

RK 103. plenārsesijā, kas ilga no 7. līdz 9. oktobrim, šoreiz Latvijas delegāciju pārstāvēja delegācijas vadītājs **Andris Jaunsleinis**, Mālpils novada domes priekšsēdētājs **Aleksandrs Lielmežs**, Grobiņas novada domes deputāts **Jānis Neimanis**, Saldus novada domes priekšsēdētāja **Indra Rassa**, Jēkabpils pilsētas domes priekšsēdētājs **Leonīds Salcevičs** un Rīgas domes deputāts **Dainis Turlais**.

(PIE)JŪRU NEVAJAG KAITINĀT!

Gunta Klismeta

25. oktobrī Pāvilstā notika Latvijas Piekrastes pašvaldību apvienības (LPPA) sanāksme, ko atklāja mājasvēstis – Pāvilstas novada domes priekšsēdētājs Uldis Kristapsons un LPS priekšsēdis Andris Jaunsleinis.

Šī piekrastes pašvaldību vadītāju sapulce bija īpaša, jo pienācis laiks pārvēlēt apvienības vadību, līdz ar to noslēdzot otro posmu apvienības darbībā, un visām piekrastes pašvaldībām vienoties par rīcību šobrīd aktuālākās problēmas risinājumā, lai nosargātu Eiropas Savienības 2014.–2020. gada plānošanas perioda atbalsta iespējas piekrastes infrastruktūras attīstībai.

Tā kā jaunais ES plānošanas periods teju pie durvīm un darbības programma "Izaugsme un nodarbinātība" jāiesniedz Eiropai gatava dokumenta veidā jau decembrī, situācija var mainīties ne pa mēnešiem, bet dienām. Piejūras pašvaldību vadītāji ir nobažījušies, ka solītā nauda, kas piekrastes aktivitātei jaunā perioda budžetā jau bija iezīmēta, labākajā gadījumā pazudīs "kopējā katlā", bet sliktākajā – vispār negūs atbalstu. Eiropas Komisija un Finanšu ministrija pauž noraidošu attieksmi pret atsevišķu piejūras aktivitāti, bet, kā atzīmēja sanāksmes viesņa – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāve **Dace Granta**, VARAM negrasās atteikties no šīs iespējamās naudas, tāpēc patlaban cenšas izdomāt, kā šiem priekšlikumiem piemērot darbības programmas pašreizējos rāmjus. Viņuprāt, viscerīgāk to panākt, piekrastes jeb mazās uzņēmējdarbības aktivitātē ietverto pārceļot uz tā saucamo policentrisko aktivitāti jeb teritoriju integrētu attīstību. Otra sanāksmes viesņa – **Edīte Kubliņa** no Zemkopības ministrijas uzsvēra, ka Zivsaimniecības fonda programmā piekrastes pagasti paliek.

Sāpīgo tēmu par ES 2014.–2020. gada plānošanas periodā piekrastei sākotnēji paredzēto finansējumu,

kas patlaban ir apdraudēts, komentēja arī **Andris Jaunsleinis**: "Problēma ir tā, ka cilvēki, kas pieņem lēmumus, neorientējas visos apstākļos. Mūsu jaunie labie valodu zinātāji Briselē diemžēl nepazīst drēbi, tāpēc pirmslēmumu procesā neprot aizstāvēt nacionālās intereses. Eiropas nosacījumi ir vispārīgi, taču mūsu lielākā kļūda ir tā, ka Latvijas programmā nav precīzi nodefinēti, ka ar tādu un tādu programmu vai tādu un tādu aktivitāti tiks sasniegti "ES2020" mērķi. Tā kā programma tomēr mums ir, tad visiem kopā tagad jāizdomā, kā to aizstāvēt un nosargāt."

Viņam piekrita arī sanāksmes mājasvēstis **Uldis Kristapsons**: "Man brīžiem liekas – ministrijās uzskata, ka mums šo naudu vajag personīgi, bet to taču vajag pašvaldībai, piekrastei, visai Latvijai un arī Eiropai. Varbūt mūsu apvienība ir par mazspurīgu un vajadzētu būt asākai? Esmu pārliecināts, ka tikai kopā mēs varēsim ko panākt, tāpēc kļūsim stingrāki un prasīgāki un neatlaidīsim tos miljonus, kas piekrastei bija plānoti!"

Apvienības valdes priekšsēdētājs **Edmunds Pētersons**, atskatoties uz aizvadīto laikposmu deviņu gadu garumā un piekrastei aktuālo jautājumu virzību, uzsvēra turpmākos politiskos izaicinājumus un Piekrastes pašvaldību apvienības lomu. LPPA darbības pirmo posmu var nosaukt par "ugunsgrēku" dzēšanu, kad nācās ķerties pie "visdegošākajiem" jautājumiem – peldvietām, kāpu izbaukšanas, sodīšanas, teritorijas plānojumiem u.c. Otrajā posmā notika "pamatu veidošana", izstrādājot un MK pieņemot Piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādnes un atzīstot piekrasti kā nacionālu vērtību.

Šobrīd sākas trešais posms, un viens no apvienības sākumdarbiem saistās ar Zemes pārvaldības likumprojektu, kas patlaban ticis līdz Ministru kabinetam, un paredzams, ka Saeimā būs karstas diskusijas. Zemes pārvaldības likumprojektā ietverts priekšlikums par jūras piekrastes joslas un iekšzemes publisko ūdeņu pārvaldību, nosakot, ka par vides aizsardzību atbildīgā ministrija ir tiesiskais valdītājs **jūras piekrastes sauszemes daļai**, kas atrodas dabas liegumos, nacionālo parku dabas lieguma zonā un ainavu aizsardzības zonā vai robežojas ar to un kas nav citas ministrijas tiesiskā valdījumā, savukārt vietējā pašvaldība savā administratīvajā teritorijā un tai piegulošajā teritorijā jūras piekrastes ūdeņos ir tiesiskais valdītājs **jūras piekrastes joslai (suszemei un 2 km jūras daļai)**.

Tāpat liels izaicinājums pašvaldībām būs ilgtermiņa tematiskā plānojuma izstrāde un īstenošana, jo piekrastes publiskās infrastruktūras tematiskais plānojums ir paredzēts kā pamatojums ES fondu apguvei.

VARAM Telpiskās plānošanas departamenta Telpiskās plānošanas politikas nodaļas vecākie eksperti **Dace Granta** un **Mārtiņš Grels** pastāstīja, ka finansējums tam paredzēts no Norvēģijas finanšu instrumenta un plānotais izpildes termiņš ir 2015. gada trešais ceturksnis. Plānojuma projekta stratēģisko vadību un kontroli veiks VARAM, bet izpildi – uzņēmums, ko noteiks iepirkuma procedūrā, taču tā izstrāde, protams, nevar notikt bez pašvaldībām, kā arī plānošanas reģioniem, dažādām institūcijām un nevalstiskajām organizācijām.

Kurzemes plānošanas reģiona projektu vadītāja **Ligita Laipeniece** sanāksmes dalībniekus informēja par dalību organizācijas “KIMO Baltic” projektu sagatavošanā un pašvaldību iespējamo iesaistīšanos kopīgos projektos. Viena no organizācijas aktivitātēm “Dzīvā piekraste” tieši radīta ar mērķi apkopot Baltijas jūras reģiona piekrastes teritoriju plānošanas pieredzi un uzlabot pašvaldību kompetenci un zināšanas piekrastes apsaimniekošanā un pārvaldībā, palīdzot sagatavot projekta pieteikumus un piesaistīt finansējumu. No Latvijas šajā projektā darbojas Rojas novada dome, Kurzemes plānošanas reģions un Vides izglītības fonds.

Ar interesi piekrastes pašvaldību vadītāji ieklausījās biedrības “Baltijas krasti” pārstāvja **Jāņa Lapinska** stāstījumā par krastu aizsardzību pret eroziju, ko viņš lūdza nejaukt ar krastu atkāpšanos. Metodika piekrastes ekosistēmu vērtību noteikšanai un iegūto vērtību vai zaudējumu izmantošanai projektu dzīvotspējas aprēķinos atrodama biedrības mājaslapā www.baltijaskrasti.lv.

Gan viņa stāstījumā, gan apvienības līdzšinējā priekšsēdētāja Edmunda Pētersona ziņojumā ieskanējās brīdinājums, ka dabu un jūru labāk netraucēt un nekaitināt, citādi tā var sadusmoties un iziet no kras-

tiem. Simboliski to varētu attiecināt arī uz piekrastes pašvaldībām un to vadītājiem.

Turpmāk viņi darbosies jaunās valdes un jaunā priekšsēdētāja vadībā. Latvijas Piekrastes pašvaldību apvienības valdes sastāvs: **Māris Dadzis** (Ventspils novads), **Ligita Maziņa** (Jūrmala), **Ervīns Grāvītis** (Saulkrastu novads), **Dagnis Straubergs** (Salacgrīvas novads) un **Uldis Kristapsons** (Pāvilostas novads). Par LPPA priekšsēdētāju tika ievēlēts **Māris Dadzis**, bet par vietnieci – **Ligita Maziņa**. Apvienības sekretāres pienākumus tāpat kā līdz šim pildīs LPS padomniece **Gunta Lukstiņa**.

Jaunais apvienības priekšsēdētājs Māris Dadzis, pateicoties par viņam parādīto uzticību, uzsvēra, ka “*piekrastei iezīmētie 33 miljoni ir izaicinājums apvienībai un pamatojums, ka tai jābūt*”. Viņš aicināja turpmāk pašiem būt daudz aktīvākiem un negaidīt, lai visu izdara apvienības amatpersonas. “*Mēs spēks esam tikai kopā,*” tāda ir LPPA vadītāja pārlicība.

“BALTIJAS JŪRAS IZAICINĀJUMS” (“THE BALTIC SEA CHALLENGE”) CEĻĀ UZ SAKOPTU JŪRU

Sintija Dzelme,
Helsinki pilsētas vides
centra
projekta “CITYWATER”
asistente

Baltijas jūra ir jauna un ekoloģiski ļoti jutīga ūdens platība. To var uzskatīt par unikālu, ņemot vērā faktu, ka Baltijas jūras vidējais dziļums ir tikai 55 metri. Tā ir otra lielākā iesālā jūra, un sateces teritoriju apdzīvo ap 90 miljoniem iedzīvotāju. Līdz ar dažādu ekonomisko aktivitāšu palielināšanos Baltijas jūras sateces teritorijā pieaug arī tās piesārņojuma līmenis.

Pēdējo gadu laikā Baltijas jūrā ieplūst miljoniem tonnu barības vielu (galvenokārt slāpekļis un fosfors), kas izraisa eitrofikāciju. Šo barības vielu galvenie avoti ir lauksaimniecības teritorijas, apdzīvotas un blīvi apdzīvotas teritorijas, jūras transports un industrijas, un redzamas sekas šīm darbībām ir eitrofikācija un aļģu ziedēšana.

Kaut gan pētījuma rezultāti liecina, ka noteiktos apgabalos ir novēroti uzlabojumi, tomēr aptuveni viena sestā daļa no Baltijas jūras dažiem apgabaliem ik sezonu cieš no skābekļa trūkuma. Līdz ar to šīs teritorijas var uzskatīt par mirušām.*

Paaugstinātais piesārņojuma līmenis atstāj ietekmi uz piekrastes teritorijām, piemēram, izraisot nepatī-

kamu smaku no aļģu sanesumiem, grūtības piekļūt peldvietām un pakļaujot riskam teritorijas ekonomisko attīstību. Tā kā arī Latvija atrodas Baltijas jūras krastā, šie faktori vistiešākajā veidā ietekmē mūsu pilsētas un ciemus, un tieši vietējās varas pārstāvju spēkos ir ietekmēt un gādāt par vietējo ūdens teritoriju uzlabošanu.

Iestājoties par tīru Baltijas jūru, vietējās pašvaldības var iegūt uz sakoptas vides rēķina, piesaistot vairāk investoru un tūristus, uzlabojot jūras resursu kvalitāti un pats galvenais – saglabājot tīru Baltijas jūru arī nākamajām paaudzēm.

Viens no veidiem, kā uzlabot pašreizējo situāciju, ir iespēja pievienoties **starpautiskajam sadarbības tīklam “Baltijas jūras izaicinājums”**, kura mērķis – samazināt piesārņojuma līmeni Baltijas jūrā. Šīs iniciatīvas autori ir Somijas pilsētu Helsinku un Turku mēri, kuri vēlas pastiprinātu uzmanību vērst uz piesārņojuma samazinājumu no pilsētu notekūdeņu sistēmām, blīvi apdzīvotām teritorijām, lauksaimniecības zemēm, kuģiem un vietējām ostām. Iniciatīvas mērķis ir arī izglītēt un aktualizēt problēmas, kā vietējās varas pārstāvji un iedzīvotāji var kļūt aktīvi.

Šobrīd “Baltijas jūras izaicinājums” apvieno 200 partnerus, no kuriem 70 ir pašvaldības. Šajā iniciatīvā var iesaistīties arī vietējās nevalstiskās organizācijas,

augstskolas un skolas. Lielākie partneri "Baltijas jūras izaicinājumā" ir Tampere un Oulu Somijā, Tallina Igaunijā, Kuldīga un Jūrmala Latvijā un Stokholma Zviedrijā. Visiem dalībniekiem, kas pievienojušies šim starptautiskajam tīklam, regulāri tiek dota iespēja apmainīties ar idejām, nostiprināt jaunas sadarbības iespējas, iegūt atpazīstamību un, protams, kļūt par labu piemēru citiem Baltijas jūras ūdens piesārņojuma samazināšanā.

Jāuzsver, ka iniciatīva darbojas pēc brīvprātības principa, ar to saprotot, ka "Baltijas jūras izaicinājuma" dalībnieki papildus likumā noteiktajām aktivitātēm nosaka jaunus – papildpasākumus, lai uzlabotu jūras ūdens kvalitāti. Iesaistoties šajā sadarbības tīklā, partneriem nav nepieciešami papildu finanšu ieguldījumi.

Visiem pārstāvjiem tiek sniegta iespēja piedalīties dažādos semināros un pasākumos gan vietējā, gan nacionālā līmenī. Šie semināri bieži vien tiek rīkoti arī sadarbībā ar dažādiem projektiem. Tā, piemēram, **Lota Ruokanena**, kura ir "Baltijas jūras izaicinājuma" koordinatore Somijā, min projektus, kas veidoti sadarbībā ar Eiropas Savienību – "Projekts eitrofikācijas samazināšanai pilsētās (PURE)", "Pilsētas tīrakai Baltijas jūrai", kura mērķis – veicināt brīvprātīgas aktivitātes ūdens aizsardzībā Baltijas pilsētās un vietējās pašvaldībās, un citi.

Viens no nozīmīgākajiem pasākumiem pašvaldībām, uz ko īpaši tiek aicināti arī pārstāvji no Latvijas un citām Baltijas valstīm, tiek organizēts 2014. gada sākumā **Helsinkos**. "Gulf of Finland" gada pasākumu ietvarā **23. janvārī** "Baltijas jūras izaicinājums" rīko plašu **semināru**. Tajā tiks apspriesti jautājumi par izmaksu un atdeves analīzi ūdens aizsardzības pasākumos, lietusūdeņu apsaimniekošanu, notekūdeņu savākšanu, ostu darbībām un pārtikas produktu izvēli nākotnē un to radīto ietekmi uz Baltijas jūru. Lai pieņemtos semināram un iegūtu vairāk informācijas par to, visi interesenti aicināti sazināties ar **Tinu Nīfošu** – tina.nyfors@hel.fi.

Laikposmā no 2012. līdz 2015. gadam "Baltijas jūras izaicinājums" cieši sadarbojas ar projektu "CITYWATER", kura īstenošanā iesaistījušās Helsinku, Turku un Tallinnas pilsēta, tajā skaitā Tallinas Universitāte. "CITYWATER" galvenais mērķis ir uzlabot piekrastes ūdeņu kvalitāti. Projekta laikā tiks izbūvētas vairākas lietusūdeņu konstrukcijas, veikta labuma – izdevīguma analīze un uzlabota vides komunikācija Baltijas jūras reģionā. "Baltijas jūras izaicinājuma" dalībniekiem arī ir iespēja līdzdarboties un iesaistīties kādā no projekta pasākumiem.

Kontaktinformācijai:

Salla Marija Alanena – Turku *Centrum Balticum* "Baltijas jūras izaicinājuma" koordinatore: [\[Maria.Alanen@centrumbalticum.org\]\(mailto:Maria.Alanen@centrumbalticum.org\).](mailto:Salla-</p></div><div data-bbox=)

Satu Viitasalo-Fresēna – "CITYWATER" projekta menedžere, "Baltijas jūras izaicinājums" (Helsinki): satu.viitasalo-frosen@hel.fi.

Ieskaties!

"Baltijas jūras izaicinājums":

www.balticseachallenge.net

Projekts "CITYWATER":

www.citywater.fi

Kā kļūt par aktīvu "The Baltic Sea Challenge" biedru

- Izveidojiet problēmu sarakstu, kas attiecināms uz konkrēto Baltijas jūras reģionu vai institūciju! Pieņemiet lēmumu par pasākumu veikšanu, kas varētu uzlabot Baltijas jūras ūdens kvalitāti! Paziņojiet par savu lēmumu "Baltijas jūras izaicinājuma" koordinatoram Somijā!
- Iesaistieties Baltijas jūras ūdens aizsardzībā ar sev pieejamajiem resursiem un metodēm!
- Izveidojiet plānu, kas ietver konkrētus soļus Baltijas jūras aizsardzībai konkrētajā reģionā un visā Baltijas jūrā!
- Īstenojiet savu Baltijas jūras rīcības plānu!
- Piedalieties "Baltijas jūras izaicinājuma" semināros, apmācībās un citās aktivitātēs! Visiem dalībniekiem būs iespēja iepazīties ar jauniem partneriem un iegūt lielāku atpazīstamību un atbalstu vietējiem projektiem.

* Atsaucoties uz: http://www.pdf.lv/lv_LV/ko-mes-daram/ude-i/baltijas-jura/eitrofikacija; <http://www.wri.org/publication/eutrophication-and-hypoxia-in-coastal-areas-World-Wide-Fund-for-Nature>.

"Baltijas jūras izaicinājuma" projekta "CITYWATER" komanda.

Tinas Nīfošas foto

SIGULDAS AIZRAUTSPĒJA

Daina Oliņa

Sigulda aizrauj – tā skan novada moto, un šie iedvesmas pilnie vārdi caurvij gan ikdienu, gan svētku brīžus. Šovasar Sigulda aizrāva “Eiropas Gada pašvaldības 2013” vērtētājus – vispirms kļūstot par vienu no trim laureātiem Pierīgas reģionā, bet septembrī, augstvērtīgi konkurējot ar pārējiem augstā titula pretendentiem, novada veikums aizrāva arī konkursa žūrijas komisiju. Par Siguldu varējāt lasīt žurnāla “Logs” oktobra numurā, bet šomēnes novads žurnāla lappusēs gozējas divkārt – kā Gada pašvaldība nominācijā “Pašvaldība veselībai” (punktus un viedokļus summējot, siguldieši bija visai tuvu galvenā līdera godam!) apcerējumā par noslēguma svinībām 18. oktobrī Liepājā un kā viesmīlīgi saimnieki, kas **4. oktobrī koncertzālē “Baltais flīgelis” pulcēja Latvijas Pašvaldību izpilddirektoru asociācijas izbraukuma sēdes 150 (!) dalībniekus**. Ne tikai pulcēja, bet, protams, arī aizrāva – ar savas komandas aizrautīgajiem cilvēkiem un viņu stāstīto, ar ciemiņiem klātienē parādīto.

Skaistākā vieta sirdī

Siguldas novada domes priekšsēdētājs **Uģis Mitrevics** sāka ar aksiomu, ka pasaulē skaistākā vieta, neapšaubāmi, ir Sigulda: *“Ne tikai tādēļ, ka nesen britu “The Guardian” ierindoja Siguldu pašā galvgalī tām vietām, kuras jāredz rudenī, bet tāpēc, ka Sigulda ir pasaulē skaistākā vieta manā sirdī. Latvijā ir daudz skaistu*

vieta, taču svarīgi, lai tās par skaistām tiktu uzskatītas kāda cilvēka sirdī. No tā atkarīgs turpmākais – tu centīsies darīt visu iespējamo tās vietas labā, kas tuva tavai sirdij. Vēl labāk, ja izdodas darboties kopā ar kolēģiem, kuri domā un jūt līdzīgi un nāk uz darbu ne tikai tāpēc, ka par to maksā algu. Ja dzīvosi saskaņā ar seno teicienu “Esi liels savā rīcībā, un tev atdarīs”, tad pienāk diena, kad tev atdara, kad garāmgājējs uz ielas saka paldies, vēl sekmes un sola turēt īkšķi. Ne tikai par mani, par katru, kurš šajā dzīvē kaut ko dara. Salīdzinot ar tādu brīdi, nauda ir sākums.

Darbs pašvaldībā ir īpašs. Citus darbus darot, par labu veikumu tevi uzteic, par sliktu – pārmet. Turpretim pašvaldībā var gadīties, ka pat par vislabāko darbu kāds no iedzīvotājiem tik un tā būs neapmierināts. Bez tukšas lielīšanās gribas teikt, ka mūsu komandai ir izdevies izdomāt un paveikt daudz ko savādāk un sasniegt pavisam citas virsotnes, nekā to varētu, mehāniski sekojot Pašvaldību likuma pantiem. Tomēr kolēģiem es allaž atgādinu, ka mums visiem ir izaugsmes iespējas.

Lai Siguldā izbaudītais jums visiem dod adrenalīnu un spēku, ko katram pēc tam ieguldīt savā “visskaistākajā vietā”!

Ne mazāk aizrautīga par priekšsēdētāja uzrunu bija **videoprezentācija “Sigulda aizrauj”**, kurā vizuāli kodolīgi akcentēti bezgala dažādi aizrautības veidi – senā vēsture, likumotā Gauja, piedzīvojumi “Mežakaķī”, pasauleslavenais “Aerodium”, bobsleja trases ātrums, gumijas lēcējiem domātais augstums, opermūzikas balsis u.c.

Filmas kadros – pats par sevi saprotams, ka aizrautīgi! – papildināja Siguldas Tūrisma attīstības aģentūras direktore **Laura Konstante**, solot ciemiņus iepazīstināt ar komandas jaunākajiem sasniegumiem. Te vietā atgādināt, ka pēc divām nedēļām Liepājā Lauru cildināja kā vienu no Latvijas 45 (un vienu no Siguldas novada trim) Gada cilvēkiem.

Oktobra sākuma “karstākais” jaunums saistīts ar sportu. Nākamgad Sočos notiks ziemas olimpiskās spēles. Sigulda tam sāka gatavoties laikus, lai novembrī, neraugoties uz Sniega mātes kaprīzēm un iegribām, Latvijas sportisti varētu uzsākt sezonu jaunajā **Laurencu Sporta un aktīvās atpūtas kompleksa slēpošanas trasē** ar iebūvētu mākslīgā aukstuma iekārtu mākslīgā sniega seguma saglabāšanai. Tā mūsu sportistiem papildzināsies treniņu iespējas. Cerams, ka tam sekos arī labi sasniegumi. Sanāksmes dienā sniega segums vēl tikai tapa, toties līdzās trasei lepni slejas cits neparasts objekts – **“Ežu tornis”**. 30 metru

augstā koka arhitektūras būve ir augstākais kāpšanas aktivitāšu tornis Austrumeiropā. Septembrī Laurenču vārds izskanēja nevis sportisko aktivitāšu dēļ – tur atklāja **sākumskolu**, kuru jau tagad pelnīti var dēvēt

kā nākotnes skolu ar citiem “spēles noteikumiem”, nekā ierasts. Par to pārliecinājās arī izpilddirektori, gan klausoties skolotāju stāstījumu, gan iesaistoties dažādu uzdevumu risināšanā.

Novada apskates laikā ciemiņi varēja novērtēt, kā īstenojas **Livonijas ordeņa Siguldas pils** atjaunošanas plāni. Ierasts, ka prezentācijas vērojam uz ekrāna, sēžot skatītāju vietās.

Siguldas novada Kultūras pārvaldes vadītāja **Jolanta Borīte** savu aizrautības caurvīto **prezentāciju “Sigulda 2014”** ciemiņiem priekšā cēla Siguldas dzelzceļa stacijas atjaunotajā laukumā, iepazīstinot ar kultūras pasākumiem, kas viņu novadā notiks nākamgad, kad Rīga kļūs par Eiropas Kultūras galvaspilsētu.

Novada iedzīvotāji tiešām dzīvo ar moto “Sigulda aizrauj”. To pierāda diagramma, kas apliecina – gadu no gada pieaug ne tikai novadā deklarēto iedzīvotāju skaits, bet arī dzimstība – salīdzinot ar 2005. gadu, tā dubultojusies. Katrs jaundzimušais siguldietis saņem no domes priekšsēdētāja piemiņas zīmi “Esmu dzimis Siguldas novadā”. Pašvaldībai rūp pilsoniskās sabied-

rības veidošana novadā. Vietējās varas saikne ar iedzīvotājiem realizējusies daudzos projektos, arī dzelzceļa stacijā un “Laimas” pulkstenī (Kuldīga, Valmiera un Sigulda bija nominētas kā trīs romantiskākās pilsētas, bet balsošanā uzvaru guva Sigulda, jo tās aizrautīgie iedzīvotāji atsūtīja visvairāk romantisku stāstu par iepazīšanos ar savu pilsētu). Pašvaldība, tās iedzīvotāji un uzņēmēji cieši saistīti vairākos projektos, piemēram, iedzīvotāju identifikācijas karte (Lauras Konstantes ideja) ļauj ne tikai bez maksas braukt Siguldas desmit autobusu maršrutos, bet izmantot

daudz citu atļaižu. Dažu gadu laikā to saņēmuši 11 tūkstoši siguldiešu. Akcija “Dāvini ideju domei” jau vairākus gadus palīdz ģenerēt jaunas ierosmes. Viens no jaunākajiem projektiem ir “Oma bike” – ekskursijas vada velotūristi seniori. Skolēni katru gadu var strādāt kādā no pašvaldības un uzņēmēju sarūpētām darbavietām. Veselības dienā siguldiešiem iespējams pārbaudīt savas veselības parametrus pie daudziem speciālistiem.

Par to, ar kādu aizrautību dzīvo siguldieši, viegli var pārliecināties katrs, apmeklējot novada interneta vietni. Tajā gandrīz katru dienu pavēsta par trim, pieciem, astoņiem jaunumiem un notikumiem!

Novērtēt aizrautīgi

Siguldas novada pašvaldības Personāla nodaļas vadītāja **Ilze Kisila** dalījās Siguldas novada pieredzē par darbinieku novērtēšanas un motivēšanas jautājumiem (sanāksmes prezentācijas meklējiet: http://www.lps.lv/lzpilddirektoru_asociacija/?task=sessions&committee_id=1508).

Kaut arī runātāja uzreiz aizbildinājās, ka temats būs lietišķāks nekā Lauras stāstījums, tomēr pamazām nācās secināt, ka Siguldas novadā aizraujoša var būt pat darbinieku darba izpildes novērtēšana un attīstības pārrunas. Teorētiski jau sen atzinuši, ka šī joma ir viena no pašām sarežģītākajām personālvadības funkcijām. Taču dome to nevērtē kā apgrūtinājumu, bet kā iespēju, pēc kuras izjūt vajadzību. Bez tās nebūtu Lauras prezentācijā uzskaitīto sasniegumu, jo darbiniekus nepieciešams mērķtiecīgi virzīt uz tiem.

IZPILDDIREKTORU ASOCIĀCIJĀ

Attīstība nenotika vienā dienā, bet no vienkāršas novērtēšanas ar mazu anketu 2008. gadā līdz sarežģītai izvērtēšanai tagad. Pamatā iecerei bija pašvaldības izpilddirektora aizrautība to darīt. (Te vietā atgādināt, ka tolaik izpildvaras amatā bija pašreizējais novada "galva" Uģis Mitrevics.) Kolēģi un vadība cits citu neformāli vērtē diendienā, tomēr sistemātiska novērtēšana notiek reizi gadā. Tā ļauj vērtēt padziļināti un izdarīt secinājumus. Par vērtēšanas "mugurkaulu" uzskatāma anketa. Darbiniekiem ir skaidri vērtēšanas kritēriji, tāpēc gada laikā viņi arī paši var rēķināties ar iznākumu, jo zina, kas svarīgs domei. Par sākumu uzskatāma 2007. gadā firmas "Fontes" veiktā amatu novērtēšana, kā arī neliela apmācība attiecīgajiem domes speciālistiem. Pirmā anketa 2008. gadā tagad šķiet visai nepilnīga – 20 raibraibi kritēriji, tomēr Personāla nodaļas darbiniekiem stress bija liels. Pirmo gadu secinājumi uzskatāmi par mācību laiku, 2011. gadā sākās pavērsiens. Tika izstrādāts ētikas kodekss, noformulētas pašvaldības darbinieka vērtības – profesionalitāte, sadarbība, atbildība, cieņa, veikta aptauja starp struktūrvienībām par kopējo darbu, kā arī stiprināta vadītāju komanda.

Ilze Kisila atzinīgi izsakās par jauno vērtēšanas sistēmu, kas radīta valsts iestādēm. No tās var daudz mācīties un izmantot metodiskos materiālus – "Novērtēšanas rokasgrāmatu", "Kompetenču vārdnīcu" u.c. Ne jau burtiski to pārņemt, bet smelties labas idejas. Siguldā par galvenajiem izvirzīti divi "savienotie trauki" – **rezultātu kritēriji** (amata pienākumu izpilde atbilstoši amata aprakstam, mērķu un uzdevumu sasniegšana) un **ieguldījuma kritēriji** (kompetenču vērtējums un profesionālās kvalifikācijas vērtējums). Katru gadu nav jāizsver visi četri kritēriji. Sīkāk par katru no šiem vērtējumiem izpētiēt prezentācijā, jo Ilze Kisila izpilddirektoriem atklāja dažādas detaļas, piemēram, darbības vārdus, kas palīdz formulēt mērķus – "sagatavot, izstrādāt, sniegt, apkopot, definēt, uzlabot utt.". Runātāja īpaši izcēla kritēriju "ētiskums un lojalitāte". Tas ir sirdsapziņas kritērijs. No tā redzams, cik cilvēks ir lojāls pret savu darbu, pienākumiem, savu pašvaldību.

Siguldas novadā novērtē gan vadītājus (ļoti pamatīga anketa, kas būtiski atšķiras no speciālistu anketām), gan tehniskos darbiniekus. Svarīgas ir pārrunas, lai nopietni izvērtētu rezultātu, un šeit vairs nevērtē mehāniski pēc atzīmēm, tagad tā ir abu pušu cieņpilnas attieksmes saruna. Uzslava ir ļoti nozīmīga, un kritika – uz attīstību virzoša. Sarunā fiksē arī tos priekšlikumus, ko izsaka darbinieks.

Siguldieši katrreiz novērtē pašu vērtēšanas procesu, lai secinājumi sekmētu to arvien uzlabot. Vērtēšanai jāvelta liels darbs un laiks (parasti trīs mēneši). Vadītājiem veikt šo procesu palīdz labi konsultanti. Nopietni jāstrādā, lai anketas būtu saprotamas, attīstošas. Tā nav paspēlēšanās! Tomēr arī Siguldas domē radās jaunas šaubas – vai vadītāja un darbinieka sarunā nesākas "tirgošanās par atzīmēm", kāpēc tāds vērtējums un nevis citāds? Pieredze lika koriģēt

arī darbinieka pašnovērtējuma anketu, ko I. Kisila vērtē kā novērtēšanas procesa "ziedu", jo te jāmin arī sekmīga darba traucēkļi, izjustais gandarījums un vadītājam izvirzītās prasības. Ilze Kisila uzsver, ka vadītājam nopietni jāgatavojas noslēguma sarunai, nav pieļaujams vērtējums "man šķiet", "man liekas", nepieciešami fakti. Struktūrvienību vadītāji saņem divus vērtējumus – no darbiniekiem un no augstākā vadītāja. Jāsabalansē kritika un uzslavas, lai darbinieks gūtu pozitīvu lādiņu nākamajam darba periodam.

Kas ir svarīgi, lai novērtēšanas process noritētu veiksmīgi:

- vadības pārliecība par darba izpildes novērtēšanas procesa nepieciešamību un iesaistīšanās tajā;
- pietiekami cilvēku un laika resursi procesa īstenošanai;
- vadītāju apmācība darba izpildes novērtēšanai un pārrunu vadīšanai;
- par novērtēšanas procesu informēti darbinieki;
- labi sagatavoti novērtēšanas procesa dokumenti (anketas, novērtēšanas kārtība);
- procesa analīze un rezultātu apkopošana;
- novērtēšana kā ikgadējs, sistemātisks process.

Esot klāt visās pārrunās, Ilzei Kisilai jau 2008. gadā licies, ka rakstīs grāmatu par to, cik lieliski ļaudis strādā domes komandā. To izjust viņa novēlēja arī zālē sēdošajiem, kas nekavējās noskaidrot sev aktuālos jautājumus.

Vai novērtējuma rezultāti ietekmē atalgojumu? – Mainīgo daļu.

Vai konsultantus pieaicināt no malas vai paši tiekat galā? – Dažādi, daudz darām paši.

Vai esat gatavi konsultēt kolēģus? – Jā, varam sarunāt!

Cik ilga ir saruna ar vienu darbinieku? – Parasti stunda, bet rekords ir četras stundas! Vidēji saruna ilgst pusotru divas stundas.

Cik novadā darbinieku? – Aptuveni simts, bet kopā ar iestādēm – ap astoņiem simtiem.

Kā rīkojaties, ja vadītāja un darbinieka viedokļi nesakrīt? – Ir apstrīdēšanas kārtība, bet to nav nācies piemērot.

Kāda jēga ir "Fontes" novērtējumam? – Tolaik izveidojām algu grupas. Tagad jau atkal daudzkas izmainījies un būtu jāatjauno.

Saistībā ar atalgojumu LPS juriste **Vineta Reitere** aicināja klātesošos informēt par nepilnībām, kas ikdienas darbā atklājušās amatu klasifikatorā, rakstot e-pastu: vineta@lps.lv.

Amata ierobežojumi "slotas operatoram"?

Pretēji Ilzes Kisilas aizrautīgajam stāstījumam par nebūt ne vienkāršo kolēģu darba novērtēšanu, KNAB priekšnieka vietnieces **Ilzes Jurčas** prezentācijā klātesošie bija cerējuši sagaidīt lielāku konkrētību, vēstot par interešu konfliktu novēršanu, pamatojoties Latvijas pašvaldību pieredzē. Taču referente savu tēmu bija iecerējusi saistīt ar šogad pašvaldību

vēlēšanu aktualizēto amatu savienošanas aizliegumu. Zālēsēdošie gan šim likuma normām jau "cauri izēdušies", jo daudziem nācās izdarīt nebūt ne vieglo izvēli starp politisko un izpildvaru, tāpēc sanāksmes atreferējumā akcentēsim pašu svarīgāko. Turklāt precīza prezentācijā minēto likuma normu citēšana būtu pārāk

"vietietilpīga", tāpēc neskaidrību gadījumā drošāk vēl un vēlreiz ieskatīties I. Jurčas prezentācijā iepriekš norādītajā vietnē LPS mājaslapā. Tipiskākie jautājumi un atbildes atrodami arī KNAB mājaslapā.

Biroja pārstāve atgādināja, ka Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs kontrolē likumu izpildi, arī likumā "Par pašvaldībām" noteiktos amatu savienošanas ierobežojumus. Interesu konflikta likums vienmēr jālasa kopsakarā ar citiem likumiem, sevišķi nozari reglamentējošiem normatīvajiem aktiem. Vienkāršoti mēdz teikt, ka pašvaldībā amatu drīkst savienot ar diviem citiem amatiem, bet tikai ar diviem citiem algotiem amatiem **citās valsts vai pašvaldības institūcijās, nevis savā darbavietā**. Uz izpilddirektoriem un viņu vietniekiem attiecas citi amatu savienošanas noteikumi – var savienot ar amatu biedrībā, nodibinājumā vai arodbiedrībā, reliģiskajā organizācijā vai partijā, ar pedagoga, zinātnieka, ārsta vai radošo darbu, ar eksperta konsultanta darbu u.c. Ir noteikta kārtība (8. pants), kad nedrīkst turpināt līdzšinējo darbu, jo var tikt ierobežotas iespējas pieņemt lēmumus, rasties korupcijas vai interešu konflikta draudi. Ilze Jurča mudināja pievērst uzmanību arī Pašvaldību likuma 20. pantam – ja, situācijai mainoties, atklājas, ka paša vai radnieku mantiskās intereses ierobežo pildīt amata pienākumus, jāziņo vadībai, ka nevar skatīt jautājumus; tad vadība pilnvaro citu.

Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītājs **Andris Donskis** atgādināja, ka saskaņojumu

par amatu savienošanu atteikuma gadījumā ir tiesības apstrīdēt. Amatu savienot drīkst ar to brīdi, kad atļauja saņemta. **Ja atļauja savienošana, atļauts gūt ienākumus, ja nav – tad ne!** Ja atļauja saņemta, tas nenozīmē, ka darbiniekam turpmāk pašam nevajag sekot situācijās iespējamām izmaiņām.

Tomēr klātesošo jautājumi liecināja, ka pretrunu jaunajā kārtībā vēl ir ne mazums.

Daļai atļauts savienot, daļai ne – vai tas nav nevienlīdzīgi? – Mēs bijām par to, ka jāaizliedz visiem, bet saprotam, ka par deputātiem kļūst paši labākie speciālisti, tāpēc piekritām iebildēm, ka daļai jāļauj savienot. *Vai policisti var savienot amatu uz laiku? Vai mēs drīkstam ierobežot atļauju laikā?* – Jā, daudzi piemēro terminētās atļaujas. Tas ir pat ļoti labi no interešu konflikta pozīcijām.

Potenciālais interešu konflikts – kā to izvērtēt? – Piemēram – šobrīd konflikta nav, bet drīz būs projekti, kur darbinieks vēlēšies savienot amatus. Vērtēt strikti!

Pilnvarojums no radnieka – vai tas ir cits amats? – 7. panta 11. daļa to atļauj. Ja pilnvaro uzņēmums, tad gan jāvērtē.

Vai deputāts skolas direktors drīkst balsot par budžetu? – Jā, saistošos noteikumus pieņemot, drīkst balsot.

Ja sabiedrības lielumielais vairākums tomēr ir godīgi cilvēki, vai nesarežģījam savu dzīvi, vadoties no pretējā?

– Satiksmes noteikumi arī ierobežo visus satiksmes dalībniekus, kaut vairākums brauc atbildīgi. Ja salīdzinām abas šīs situācijas, nākas pieņemt arī nepatīkamos ierobežojumus. Likumdevējs jau nevēlas sodīt, bet novērst interešu konflikta iespējas. Konceptija iespējamām likuma izmaiņām ir daudz skarbāka – katrs, kas strādā valsts pārvaldē, ieskaitot sargu un "slotas operatoru", ir amatpersona! Vai to gribam?

AR DVĒSELI PRET SAVRUPĪBU

Daina Oliņa

Latviskais "viensētnieka" gēns ir sen zināms. Par savējiem mēdzam uzskatīt radus, draugus, domubiedrus un kolēģus, bet bieži pat tuvākos kaimiņus nepazīstam vaigā. Nereti tāpēc neiespējami vienoties par kopēju namu apsaimniekošanu un labiekārtošanu, par kādu labo darbu kopējās dzīves uzlabošanā. Kopš 2006. gada daudzas Latvijas pašvaldības iepazīna pavisam citu dzīves modeli. Uz to visus aicināja **Nīderlandes fonda KNHM projektu konkurss "Sabiedrība ar dvēseli"**.

Pirms vairāk nekā 110 gadiem Nīderlandē tika nodibināta apvienība "Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij" (KNHM), lai attīstītu lauksaimniecības zemes izmantošanu, veicinātu mežu atjaunošanu smilšainās augsnēs un uzlabotu nodarbinātību. Laika gaitā KNHM savu darbību dažādoja un 1978. gadā sāka jaunu projektu – "Kern met Pit", kas latviešu valodā nozīmē "Sabiedrība ar dvēseli". Tā mērķis ir dzīves vides uzlabošana, apvienojot fonda līdzekļus ar iedzīvotāju iniciatīvu. Pēc iekārtas maiņas Centrālās un Austrumeiropas valstīs deviņdesmitajos gados fonds savu darbību izvērsa tur, bet vēlāk sāka vērtēt iespējas uzlabot dzīvi vēl tālāk uz austrumiem. 2006. gadā fonda pārstāvji beidza darbību Polijā un izvēlējās to turpināt Baltijā. Kaut arī tagad neviens no fonda pārstāvjiem nespēj pamatot toreizējo izvēli, varam būt gandarīti, ka no trim Baltijas māsām izraudzījās tieši Latviju. Aizvadīto gadu laikā, žurnāla "Logs" veidotājiem viesojoties dažādās pašvaldībās, uzklusijām stāstus par KNHM fonda doto lielisko iespēju pašiem veidot savu dzīvestelpu – gan centrā, gan nelielā ciematā, gan jaunuzceltā namā, gan iepriekš visai apskrekušā vidē, turklāt izdarīt to bez lielas papīru būsanas, ar ticību projekta īstenotājiem.

Tiem, kuri vēlējas pretendēt uz KNHM atbalstu, bija jāsaņemto pašu izstrādāts projekts, kas saistīts ar dzīves kvalitātes paaugstināšanu savā mājā, tai piegulošā teritorijā vai jāiesaka kāds interesants pasākums. Tomēr jāievēro kāds priekšnoteikums – projektus drīkst iesniegt iedzīvotāju grupas, kurās apvienojušies vismaz trīs vietējie iedzīvotāji. Svarīgs nosacījums arī tas, ka projekts nedrīkst nest peļņu. Tā rezultātiem jābūt brīvi pieejamiem plašai sabiedrības daļai. Bet galvenais – projektam jābūt jūtamai jāuzlabo iespējami lielākas iedzīvotāju daļas dzīves kvalitāte.

Katru atbalstīto projektu KNHM fonds finansēja ar 1000 eiro. Taču ar to sadarbība neapstājās. Ja iesākto projektu bija iespējams attīstīt un pilnveidot, fonds finansēja arī otro un trešo kārtu, kuru gaitā iedzīvotāji varēja saņemt attiecīgi 50 un 40 procentu līdzfinansējumu. Tad viņiem nācās sarūpēt atlikušo naudas daļu pašiem vai arī lūgt vietējās pašvaldības atbalstu.

Fonda darbības septiņos gados tā sniegtās iespējas izmantoja arvien vairāk iedzīvotāju, dažādos Latvijas

reģionos iedzīvotājs vairāk nekā tūkstotis ideju. Kaut arī, salīdzinot ar ES fondu projektu dižajām summām, 1000 eiro šķiet nieks, tomēr cieņu un apbrīnu pelna tas, ko iespējams paveikt, ja iedzīvotājus vieno konkrēts mērķis. Tāpēc daudzus skumdināja ziņa, ka fonds Latvijā tāpat kā citur negrasās noenkuroties uz mūžīgiem laikiem, bet 2014. gadā darbību pārtrauks. Tomēr aplami būtu to uzskatīt par nodevību pret savu lolojumu. Jūtot, ka ideja ir iekustināta, fonds mudināja šo ieceri turpināt pašu spēkiem – ar vietējo pašvaldību atbalstu. Skrundas novads un tā priekšsēdētāja **Nellijs Kleinberga** uzņēmās "saucēja balss" lomu, aicinot Latvijas pašvaldības turpināt nīderlandiešu iesākto, lai arvien jūtāmāk uzlabotos iedzīvotāju dzīves kvalitāte un... labas kaimiņattiecības.

25. oktobrī Pašvaldību savienībā notika **Latvijas pašvaldību apvienības "Sabiedrība ar dvēseli – Latvija"** pašvaldību deleģēto pārstāvju sapulce, lai ievēlētu apvienības priekšsēdētāju, vietnieku un valdi. "Sabiedrība ar dvēseli – Latvija" ir brīvprātīga pašvaldību apvienība, tā apvieno tās pašvaldības, kuras turpinās īstenot mazos iedzīvotāju projektus ar mērķi uzlabot dzīves vidi, apvienojot fonda līdzekļus ar iedzīvotāju iniciatīvu.

Sapulcē piedalījās arī Nīderlandes KNHM fonda direktors **Franks van Bisels** (*attēlā ceturtais no labās*) un fonda pārstāvis Latvijā **Niko Opdams** (*attēlā vidū*). Viņi pauda gandarījumu, ka Latvijā tiks turpinātas fonda aizsāktās idejas, kā arī uzsvēra, cik svarīgi ir saglabāt šo projektu konkursu vienkāršo konceptu, nepadarot to smagnēju un birokrātisku. Lai jaunajai apvienībai būtu vieglāk pārvarēt sākumposma grūtības, fonds piešķirs starta kapitālu – 200 tūkstošus eiro, ticot, ka nākotnē šo summu pieaudzēs atbalstītāji un sponsori.

Par Latvijas pašvaldību apvienības "Sabiedrība ar dvēseli – Latvija" valdes priekšsēdētāju klātesošie ievēlēja Ogres novada domes priekšsēdētāju **Edvīnu Bartkeviču** un par vietnieci – Beverīnas novada domes priekšsēdētāju **Cildu Purgali**. Katram no pieciem Latvijas reģioniem valdē būs savs pārstāvis – Rīgas reģionu pārstāvēs **Karīna Miķelsone** (Ādažu novada dome), Zemgales reģionu – **Iveta Balcere** (Vecumnieku novada dome), Kurzemes reģionu – **Terēze Strauta** (Kuldīgas novada dome), Latgales reģionu – **Uldis Skreivers** (Līvānu novada dome) un Vidzemes reģionu – **Evija Zurge** (Raunas novada dome).

PIRMĀS 25 "VESELĪGĀS" PAŠVALDĪBAS

Silva Erba,

Slimību profilakses un kontroles centra
Pētniecības, statistikas un veselības veicināšanas
departamenta
vecākā veselības veicināšanas koordinatore

11. oktobrī Slimību profilakses un kontroles centrā (SPKC) pulcējās pārstāvji no 25 pašvaldībām, lai uzsāktu dalību Latvijas nacionālajā veselīgo pašvaldību tīklā (NVPT).

Pašvaldības, kas bija iesniegušas nepieciešamo dokumentāciju un kā pirmās iestājās NVPT, ir Aizkraukles, Aknīstes, Balvu, Cēsu, Daugavpils, Garkalnes, Iecavas, Jaunpils, Kuldīgas, Mārupes, Nīcas, Ogres, Olaines, Priekules, Rucavas, Rundāles, Salas, Siguldas, Skrundas, Strenču un Tērvetes novads un Jēkabpils, Jelgavas, Liepājas un Rīgas pilsēta.

Veselīgo pašvaldību tīkla mērķis ir sekmēt labas prakses piemēru, pieredzes un ideju apmaiņu starp pašvaldībām, atbalstīt pašvaldības dažādu sabiedrības veselības un veselības veicināšanas jautājumu risināšanā lokālā līmenī, kā arī paaugstināt pašvaldību darbinieku izglītotību sabiedrības veselības un veselības veicināšanas jomā.

Dalība Nacionālajā veselīgo pašvaldību tīklā ir brīvprātīga un bez maksas. Tā ir kustība, kurā var iesaistīties visas pašvaldības, kas vēlas darboties veselības veicināšanas jomā, izpilda noteiktus kritērijus saistībā ar veselības veicināšanu un aizpilda pieteikuma dokumentus.

Latvijas Nacionālajā veselīgo pašvaldību tīklā var iestāties ikviena pašvaldība, kas ir ieinteresēta un aizpilda nepieciešamos **kritērijus**:

- pašvaldības domes atbalsts un lēmums par dalību tīklā;
- regulāri tiek īstenotas veselību veicinošas aktivitātes un pasākumi;
- tiek noteikts tīkla koordinators un atbildīgā politiskā amatpersona, kura nodrošinās veselības jautājumu pārstāvēšanu un virzīšanu pašvaldībā, kā arī notiek starpsektoru sadarbība, lai īstenotu NVPT kritērijus pašvaldībā.

"Iedzīvotāji noteikti pamanīs pozitīvas pārmaiņas to pašvaldību darbībā, kuras uzsāks aktīvu dalību Nacionālajā veselīgo pašvaldību tīklā, jo, atrodoties vistuvāk saviem iedzīvotājiem, tās vislabāk izprot konkrētās teritorijas iedzīvotāju vajadzības un pārzina pasākumus, kas organizējami veselīga

dzīvesveida popularizēšanai," skaidro Slimību profilakses un kontroles centra direktore **Inga Šmate**.

Galvenie **ieguvumi** pašvaldībām, iesaistoties Nacionālajā veselīgo pašvaldību tīklā:

- atpazīstamība un statuss;
- metodoloģisks un konsultatīvs atbalsts sabiedrības veselības veicināšanas programmu un darba plānu izstrādē pašvaldībā;
- bezmaksas PVO apmācības un semināri;
- pieredzes un labās prakses apmaiņa Latvijas pašvaldībās, kā arī pieredzes un labās prakses apmaiņas iespējas ar citu valstu nacionālo veselīgo pilsētu/pašvaldību kustības dalībvalstīm;
- jauni kontakti un regulāras tikšanās;
- jaunākā informācija un materiāli par veselīgu dzīvesveidu un veselības veicināšanu.

Nacionālajā veselīgo pašvaldību tīklā patlaban kopīgi ar pašvaldībām tiek apspriests darba plāns tuvākajam laikam, bet prioritātes un galvenie virzieni ir zināmi. Nākamais – 2014. gads Latvijā pasludināts par Ķīmenes veselības gadu, tādēļ var izdalīt trīs nozīmīgus **virzienus**, kuros strādās un piedāvās aktivitātes iedzīvotājiem:

- iedzīvotāju fizisko aktivitāšu veikšana;
- mātes un bērna veselības veicināšana;
- aktivitātes un pasākumi pašvaldībās, lai samazinātu tabakas lietošanu bērnu un jauniešu vidū, kā arī pakļaušanu pasīvai smēķēšanai.

Latvijas Nacionālais veselīgo pašvaldību tīkls ir daļa no Pasaules veselības organizācijas (PVO) Veselīgo pilsētu programmas (*Healthy Cities*), kas ir pirmā programma, kur PVO sadarbojas tieši ar vietējām autoritātēm vietēja līmeņa veselības veicināšanas jautājumu risināšanai. Eiropas reģionā šobrīd izveidojušies 30 Pasaules veselības organizācijas Nacionālo veselīgo pašvaldību tīklu, kas apvieno vairāk nekā 1400 pašvaldības savu iedzīvotāju veselības veicināšanai.

AR "BURKĀNU" PRET IZNĪCĪBU

Daina Oliņa

2013. gads **Latvijas Sporta veterānu savienībai (LSVS)** bijis notikumiem bagāts, turklāt ar jubilejas noskaņu, jo 30. novembrī notiks pašvaldību veterānu 50. sporta spēļu svinīgais noslēgums un izcilnieku apbalvošana un arī kārtējā LSVS konference, kurā tiks lemts par izdarīto un vēl nepaveikto. Vēl dižāka jubileja šogad arī ilggadējā LSVS prezidenta **Daumanta Znatnaja**

personiskajā kontā. Tik sportiskas degsmes pilnam un jauneklīgam kungam droši var minēt arī nodzīvoto gadu skaitu – 75! Nesamierināms cīnītājs pret negodīgumu un sporta principu ignorēšanu – tāds Daumants Znatnajs bijis visos laikos. Protams, tā viegli iemantot ne tikai draugu un atbalstītāju tūkstošus visā Latvijā, bet arī nelabvēļus augstākstāvošo aprindās. Gatavojoties sarunai ar Znatnaja kungu jubilejas gada izskaņā, atradu senu interviju ar veterānu sporta entuziastu. 2009. gada decembrī LETAs materiāla virsraksts skan – "Sporta veterāni uzskata, ka sports valstī ir ceļā uz iznīcību".

– **Vai četrus gadus laikā izdevies kaut ko vērst par labu?**

– Ja vērtējam no veterānu sporta viedokļa, tad par piecdesmit aizvadītajiem gadiem varam justies gandarīti – sportotāju skaits ikdienā un sacensībās aizvien palielinās. Situācija sevišķi uzlabojās, kad Latvijas Pašvaldību savienībā izveidoja Sporta jautājumu apakškomiteju. (*Sarunā piedalījās arī LPS priekšsēža padomnieks sporta jautājumos Guntis Apinis. – D.O.*) Kopš 2006. gada veterānu sporta spēles rīkojam kopā ar pašvaldībām, un tas devis jaunu uzrāvienu, tās vairs nav tikai sporta veterānu spēkošanās. Svarīgi izcelt apzīmētāju "pašvaldību" – gan tādēļ, ka pašvaldības palīdz organizēt šīs sacensības, gan tāpēc, ka katrs sportists taču dzīvo kādā pašvaldībā un pārstāv to. Uzskatu, ka **Latvijā nepieciešams dibināt Pašvaldību sporta savienību**, kam jāklūst par trešo nozīmīgo spēku sporta dzīves attīstībā līdzās Latvijas Sporta federāciju padomei un Olimpiskajai komitejai. Tikai ar pašvaldību iesaistīšanos iedzīvotāju fiziskās aktivitātes kļūst masveidīgas.

To pierāda 2013. gada 50. sporta spēļu bilance. Gada pirmajā pusē 12 Latvijas pilsētās un novados risinājās finālsacensības, kurās startēja 54 pašvaldības un astoņi sporta klubi. Papildus 22 sporta veidiem programmā eksperimentāli tika iekļautas vēl deviņas disciplīnas. 31 sporta veidā piedalījās 5006 dalībnieki vecumā no 30 līdz 85 gadiem, kas sadalīti 11 vecuma grupās. Ieklausieties – 50. sacensību uzvarētājiem pasniegtas 3857 medaļas, 207 kausi un 52 speciālbaldas ilggadējiem dalībniekiem, atbalstītājiem, organizatoriem!

Tagad Sporta veterānu savienībā darbojas 54 pašvaldības. Nereti pašvaldībai kļūst par oficiālu biedru liedz juridiski šķēršļi. Tomēr nolēmām, ka nebūsim formālisti, un par biedru uzskatām pašvaldību, kas samaksā gada biedru maksu (60,70 latu) – summu, kas domāta dalībai sacensībās. Izmantojot iespēju, gribu teikt paldies Latvijas pašvaldībām, jo pakāpeniski tieši pašvaldības ir kļuvušas par sporta atbalsta centru un virzītājspēku. Sporta federācijām ir citi mērķi un intereses – izcīnīt naudu labākajiem sportistiem, bet daudz augstāks ir liels mērķis – masveidīga izpratne par sporta nozīmi cilvēka dzīvē, par veselīgu tautu, nevis atsevišķiem izcilniekiem vien. Un par to ar katru gadu vairāk rūpējas pašvaldības, atbalstot vietējās sporta skolas, skolotājus un trenerus, arī sporta bāzes. Varu minēt pašvaldības, kas jau tagad saviem iedzīvotājiem sniedz iespēju bez maksas izmantot sporta infrastruktūru, piemēram, Madonas novads. Ja tā būs visur, tad puse problēmas tiks atrisināta. Pašvaldību vadītāji saprot, ka sporta zāles, laukumi un halles ir vēl viens "bonuss", lai aktīvās dzīves cienītāji vieglu roku nepamestu dzīvesvietu pilsētas labumu dēļ. Turklāt iedzīvotāji, sākot ar pašiem mazākajiem līdz senioriem, varēs saturīgi aizpildīt brīvo laiku, piedevām vēl rūpējoties par savu veselīgumu.

Diemžēl Latvijā mazliet greizi aizgājusi sportistu (galvenokārt – jauno) prēmēšanas un apbalvošanas sistēma. Citās – pat daudz turīgākās – valstīs, piemēram, Anglijā, gados jaunos uzvarētājus un čempionus atbalsta ar cita veida grantiem – jauniešiem apmaksā studijas augstskolā, braucieni uz pasaules čempionātu un tamlīdzīgi.

Guntis Apinis: – Manuprāt, tā nav normāla un stimulējoša sistēma, ja jauns cilvēks, kuram, kas zina – varbūt pirmo un vienīgo reizi mūžā – izdevies labs metiens, skrējieni vai lēcieni, tiek ne tikai cildināts, bet dāsni atalgots. Īstenībā līdz šim viņā prāvus līdzekļus ir ieguldījuši vecāki, treneri, valsts, pašvaldība.

D. Znatnajs: – Mēs šādu sistēmu ceram izveidot, nodibinot īpaši pagodinošu titulu, piemēram, "Vesels cilvēks". Vai gan pasaules čempiona medaļas īpašnieks var nebūt vesels?! Šo ideju konceptuāli jau atbalstījis Sporta federāciju padomes prezidents Einārs Fogelis. Teorētiski to atbalsta arī veselības ministre Ingrida Circene, tomēr viņu mulsina iecere teikt paldies cilvēkam tikai par to, ka viņš ir vesels. Atbildei noder salī-

dzinājums: veterāniem dotā medaļa maksā divus latos un 40 santīmus, bet slimajiem valstij nākas finansēt zāles par desmitiem un simtiem latu, apmaksāt slimības lapas! Vai veselais nav pelnījis uzslavu?

Lai iekustinātu un ar sportošanu aizrautu arvien plašāku skaitu iedzīvotāju, vajadzīga arī otra puse – es to sauktu par “burkānu”. Tā ir iespēja piedalīties sacensībās ne tikai profesionālajiem sportistiem vien, mēroties spēkiem, saņemt medaļas un diplomus. Ne visi atradīs stimulu sportot vien sava prieka pēc, turpretim veterānu sacensības dod “burkānu”. Uzskatu, ka pareizs ir sportistu dalījums vecuma grupās, jo septiņdesmitgadniekam būtu grūti mēroties spēkos ar gadus divdesmit jaunāku konkurentu. Tāpēc pasniegto medaļu skaits šogad bija tik liels, bet tas jau ir tas “burkāns”.

- Vai veterānu sacensībās piedalās arī profesionālie sportisti?

- Agrāk ne, bet tagad viņu skaits pieaug. Nācies dzirdēt pat tādu vērtējumu, ka latvieši pulcējas divos gadījumos – bērēs un veterānu sacensībās. Reizēm neviļus gribas salīdzināt mūsu pasākumus (gan sacensības, gan sanāksmes) ar līdzīgām pensionāru sapulcēm, kurās parasti dominē rūgtums un pretenzijas. Mūsējie ir smaidīgi – par spīti gadiem un kaitēm. Šovasar Turīnā notika astotās pasaules senioru sporta spēles, kur izcīnījām 243 medaļas. Gatavojoties tām, mūsu senioriem bija tikai viena problēma – pirmoreiz rīkotāji prasīja izziņu par veselības stāvokli. Kur to ņemt mūsu veselīgajiem ļaudīm, kam pat ģimenes ārstu nav vajadzējis! Vēl viens apliecinājums tam, ka **sporta veterānu kustība ir veselības kustība.**

Šajā sporta veterānu kustībā var iesaistīties katrs, kurš sporto savam priekam un veselībai. Nav jābūt čempionam pagātnē. Labs stimulē ir pašvaldību konkurence sacensībās. Neviens negrib palikt pēdējais, tāpēc katrs visādi stimulē savus sportotgribētājus. Nākamgad mudinām pašvaldības rīkot tādas kā priekšsacīkstes, lai atlasītu labākos Latvijas ciņām – tā vēl vairāk augs masveidīgums. Mums ir teiciens: *“Veterānu kustību vajag tāpēc, lai bērni nebūtu lempji!”* Visi nekad nebūs profesionāli sportotāji, taču sportot savam priekam un veselībai var katrs un to vajag darīt katram.

- Ne reizi vien esat daudzcinājies, ka jums rūp ne tikai veterānu sportošana, bet jaunās paaudzes mazkustīgums, kas gan īsti neietilpst jūsu pienākumu lokā.

- Esmu profesionāls sporta darbinieks, tāpēc labi saprotu – ja nebūs veselīgu un spēcīgu bērnu, mums nākotnē nebūs panākumu lielajā sportā. Mans sauklis ir: **“Par veselu cilvēku zaļā Latvijā!”** Pats pēc izglītības esmu mežkapis, arī tēvs un māsa, tāpēc saprotu dabas nozīmi šajā veselības “ķēdē”, un veselīgā vidē izaudzis vesels bērns nozīmē veselu nāciju. Bērns, kurš nekustas, nebūs vesels. Pagaidām man nav izdevies atrast dzirdīgas ausis un atbalstītājus, kas saprastu, cik nepieciešami veterāniem līdzīgas sporta sacensības atjaunot arī skolēniem.

Padomju gados regulāri notika skolu spartakiādes. Nezin kāpēc mūsdienās skolotāji ir mazliet apslinkuši,

tāpēc skan viedoklis, ka rezultāti un sacensības nav vajadzīgi, svarīgi, lai bērns izprastu sporta nozīmi. Vai tad tas viens otru izslēdz? Bez “burkāna” nebūs degsmes! Un par “burkānu” var kļūt vienīgi sacensību sistēma. Pērn jau biju vienojies ar Eināru Fogeli par nelielu finansējumu skolu sacensībām. Diplomiem un medaļām jau daudz naudas nevajag! Atliktu tikai Izglītības un zinātnes ministrijai izsūtīt ja ne rīkojumu, tad ieteikumu rīkot sacensības. Diemžēl neizdevās. Pašlaik dzird runas par vārda “sports” iekļaušanu Izglītības un zinātnes ministrijas nosaukumā, bet šaubos, vai tas mainīs attieksmi. Latvija ir gandrīz vai vienīgā man zināmā valsts, kur vārds “sports” nav pieminēts nevienā augšējo struktūru nosaukumā. Varbūt sportam jābūt zem citas ministrijas “cepures”, kaut gan senāk bija mēģinājums to uzticēt Veselības ministrijai, taču iznākums bija vēl bēdīgāks – ja trūkst naudas veselībai, kur to ņemt tādai “izklaidei” kā sportam?!

Tāpēc atkārtoju, ka Latvijā pašvaldībām nepieciešama lielāka vara. Latvijas Pašvaldību savienībai nav jābūt nabaga prasītājai, bet pašai pilnvērtīgi jāpiedalās pīrāga dalīšanā. Tagad kā lūdzējiem jākaulējas par nodokļu sadales procentiem. Jābūt Pašvaldību sporta savienībai, kas sēž pie lielā galda un lem, kādu summu atvēlēt lielajam sportam – olimpiskajai komandai un federācijām, bet kādu – pašvaldībām.

Sportiskuma pamatus ielikt bez pašvaldības atbalsta ir grūti, jo dzīvē vērojams, ka uz “dārgāko” sporta veidu nodarbībām atvases ved situētie vecāki. Turpretim pašvaldību atbalsts sporta skolām un zālēm paver iespējas arī trūcīgajiem. Sporta veidu federācijām vairāk rūp dižo audzēkņu sasniegumi. Tiem rīko čempionātus, ved uz mačiem ārzemēs, bet arī pārējiem vajag sacensības!

Diemžēl no bijušajiem izglītības ministriem ir dzirdēts pat, ka sportošana bojājot bērnu veselību. Ja skolas direktors būs entuziasts, kurš turklāt apzinās, cik svarīgas ir sporta aktivitātes mūsu datoru laikmetā, viss notiks. Ikdienā trūkstot ciņas gara īstenošanai sportiskās sacensībās, jaunie ļaudis nereti šos ciniņus pārnes uz ikdienas dzīvi, jo viņi vēlas sevi pierādīt. Tad brīnāmie par kautiņiem un citām vardarbīgām attiecībām skolēnu vidū. Turpretim varētu minēt daudzus piemērus, kad, pateicoties sportam, no visai huligāniski noskaņotiem skolēniem izauguši augsta līmeņa sportisti.

- Atgriezīsimies pie veterāniem, kuriem izdevies nemainīgi būt “sportiskā formā” jau piecdesmit gadus!

- Sporta veterānu kustības iedīgļi sākās jau sešdesmitajos gados, bet astoņdesmitajos, kad biju Fiziskās kultūras un sporta komitejas vadītājs, radās iecere veterānu sportu nodalīt. Skaidrs, ka sporta federācijām rūp esošie vai nākotnes čempioni, nevis bijušie. Vispirms izveidojām Sporta veterānu padomi, 1996. gadā nosaukums tika mainīts uz Latvijas Sporta veterānu savienību. Kopš tā brīža esmu savienības vadītājs. Dalībnieku skaits veterānu sporta spēlēs pieaug ar katru gadu. Dažreiz man jautā, kā iespējamas 50. veterānu sporta spēles. Saglabājam pēctecību, jo pirmās sacensības pirms piecdesmit gadiem organizēja

sporta biedrība "Vārpa". Līdz 1997. gadam sacensības notika dalīti – pilsētu un lauku sportotājiem, tomēr izdevās dalījumu atmest, jo nav taču svarīga dzīvesvieta. Rezultāti liecina, ka laucinieki nepaliek zaudētājos. Protams, labākie sportisti ir koncentrēti pilsētās, toties lauku pašvaldības vinnē ar masveidīgumu. Kurš spēj apzināt visus pilsētas iedzīvotājus, bet laukos ir zināms, kuram labi padodas kāds sporta veids, tāpēc vieglāk apzināt un iekustināt. Šogad veterānu sacensībās pirmo un otro vietu dalīja Rīga un Jūrmala, bet pavisam tuvu bija arī Bauskas un Livānu sporta veterāni. Mūsu kustībā tāpat kā ikvienā lietā vajadzīgs kāds "dullais", kurš griež dzensiksnu. Vēl pirms dažiem gadiem Jūrmala ieņēma padsmītās vietas, bet tad strādāt sāka jauna sporta organizatore un visus aizrāva.

Gandarīts varu teikt, ka Eiropā mūsu veterānu savienība ir unikāla ar savu ilgo pastāvēšanu. Neraugoties uz to, ka sporta veidu federācijām ir citas prioritātes, mums izdevies sevi pierādīt un noturēt mūsu savienību līdztekus tām. Savienības noturīguma pamatu saskatu iedibinātajā sistēmā. Visi zina, ka katru gadu būs veterānu sporta spēles, atliek tikai precizēt, kur un kad. Katra pašvaldība jau oktobrī uzzināja 2014. gada veterānu sacensību grafiku, lai laikus to varētu ietvert pašvaldības sporta notikumu plānos. 2013. gada sacensību statistika liecina, ka pieaug ne tikai dalībnieku skaits, bet arī sporta veidi. Katra mēneša otrajā trešdienā mums ir valdes sēde, tajā ir 13 cilvēku. Kāds tik plašu valdi var vērtēt kā vecmodīgu, bet mums, pirms diskutējam un lemjam, ir svarīgi zināt iespējami plašākas sabiedrības viedokli. Tā, piemēram, nebiju gaidījis ierosinājumu sporta sacensībās iekļaut hokeju. Tas, protams, ir populārs sporta veids, taču Joti dārgs. Tomēr atklājās, ka lielākas vai mazākas hokeja entuziastu komandas un līgas ir daudzviet Latvijā. Iekļāvām! Turklāt nākamgad Latvijā pirmoreiz notiks pasaules kausa izcīņa hokejā amatieriem un senioriem, kurā startēs 140 komandas, tāpat mūsu lēmums ir atbilstošs tautas interesēm. Organizatori plāno, ka šis pasākums Latvijas budžetā varētu ienest trīs miljonus latu. Ja valsts no tā iegūst, arī valstij jādod savs atbalsts ne tikai "lielajam" sportam vien.

G. Apinis: – Domāju, ka Latvijā sporta finansējuma uzskaitē un informācija ir nepilnīga. Būtu interesanti, analizējot sporta budžetu, tajā summēt visu. Pagaidām parādās tikai valsts ieguldījums. Pat līdzekļi, ko sportam atvēl pašvaldības, te neparādās. Daudzviet kolektīvos vai ciematos, pilsētās, draugu vai kolēģu pulciņā bariņš interesentu izveido savas komandas – spēlē futbolu, basketbolu, paši samet naudu sacensībām. Viss notiek, tikai sporta budžeta ailēs tas neatspoguļojas. Kur tad vēl privātā nauda – vecāku ieguldījums bērnu sporta nodarbībās! Lai analizētu sporta finanses, nepietiek runāt tikai par tiem miljoniem latu, ko sportam piešķir valsts budžets.

D. Znatnajs: – Kaimiņi lietuvieši to mēģināja izskaitļot, summa bija ap 200 miljoniem litu. Daudzi "bariņi" pat negrasās reģistrēt sporta klubus, jo tas ir sarežģīti – jākārt reģistrācijas papīri, jāmaksā nauda, jābrauc uz Rīgu. Kāds no tā labums?

G. Apinis: – Ieguvums no oficiālas reģistrācijas tomēr ir, jo sponsori var iegūt nodokļu atlaides. Tas nav mazsvarīgi.

D. Znatnajs: – Piekrītu, arī mēs šogad nebūtu spējuši noorganizēt tik vērienīgas 50. jubilejas sacensības, atklāt Likteņdārzā piemiņas akmeņus represētajiem Latvijas sportistiem un sporta darbiniekiem, apkopot

materiālus par viņiem un izdot albumu par 120 dižām personībām, ja nesaņemtu ziedojumu no "Latvijas valsts mežiem". Par to esam viņiem pateicīgi. Tomēr domāju, ka sporta klubi jānodod pašvaldību gādībā, tur ar vienkāršotu anketu tos var reģistrēt.

– Vai garajā sporta dzīves vadītāja biogrāfijā kādus gadus varat uzskatīt par sevišķi viegliem vai otrādi – neveiksmīgiem?

– Atzīšos, nemitīgi ceru lietas sakārtot tiktāl, lai pats varētu šo posteni pamest. Reiz jau posos prom, bet vairāk par mēnesi nesanāca. Runātāju jau būtu diezgan, bet pēc tam kādam ir arī jādara. Taču kopumā valdes sastāvs kļuvis daudz kvalitatīvāks. Tajā ievēlēti pašvaldību sporta organizatori, kam rūp sporta masveidīgums. Reizi divos gados savienība rīko konferenci, un tajā biedri ievēl valdi. 30. novembrī būs kārtējā konference, un, tā kā šis nav pārvēlēšanu gads, tāpēc apspriedsim tikai paveikto un plānus nākotnei. Vakarā otrā daļa būs salidojums, kur sumināsim veterānus – šāgada Eiropas un pasaules čempionus veterānu sportā, kā arī pašvaldību ieteiktos sportistus – pasniegsim medaļu "Sporta laureāts 2013". Lielajā Ģildē plānojam skaistu koncertu ar Raimonda Paula piedalīšanos. Mums ir deviņi apbalvojumu veidi – diplomu, Goda zīme, Sporta slavas medaļa. Prieks, ka arī pašvaldības pārņem šo pieredzi – gada beigās godināt savus aktīvos sportistus.

– Kurš sports pašlaik uzskatāms par jūsējo?

– Visu mūžu biju skrējējs, kopš sevi lika manīt senās traumas, pārorientējos uz kājāmiešanu. Kaut arī man ir pensionāriem domātā brīvkarde, pat neatceros, kad esmu braucis sabiedriskajā transportā. Ieguvumu ir daudz: precīzi varu izrēķināt, cik laika paies ceļā; nav nevajadzīgu uztraukumu, jo trolejbusā gadījies divreiz palikt bez mobilā telefona; turklāt iegūstu bezmaksas kustīgumu ikdienā. Tagad tikai jāizdomā, kā pagodināt tos, kas sporto savam priekam un veselībai. Ar titulu "Veselības laureāts"?

LATVIJAS PILSĒTĀS UN NOVADOS

Rīgas Brāļu kapos gatava ģerboņu siena

21. oktobrī, tēlnieka Kārļa Zāles 125. gadskārtas priekšvakarā un neilgi pirms Latvijas valsts dubultsvētkiem – Lāčplēša dienas un 18. novembra, Rīgas Brāļu kapos notika noslēdzošās sienas “Māte Latvija kritušajiem dēliem” kārtējo atjaunošanas darbu posma atklāšana. Šūnakmens sienā, gaiši saposti, iezaigojās vēl 30 Latvijas pilsētu ģerboņi.

Svinīgajā ceremonijā piedalījās projekta patrons Valsts prezidents **Andris Bērziņš**, eksprezidents **Guntis Ulmanis**, Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis **Andris Jaunsleinis**, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas vadītājs **Juris Dambis**, Rīgas Brāļu kapu un Latvijas vēsturiskā mantojuma fonda (RBKLVMF) valdes priekšsēdētāja **Mirdza Stirna**, Rīgas pieminekļu aģentūras vadītājs **Guntis Gailītis** un citas amatpersonas. Ar īpašām izjūtām todien Brāļu kapus apmeklēja to Latvijas pašvaldību vadītāji, kuru ģerboņi tagad ieguvuši atjaunoto veidolu.

Vēstures fakti liecina, ka 30. gados pilsētu ģerboņu galeriju izgatavoja un uzstādīja par pašvaldību ziedotajiem līdzekļiem. Uz šo patriotisko soli pilsētu varas pārstāvjus toreiz aicināja Lāčplēša kara ordeņa kavalieris un kara ministrs ģenerālis Jānis Balodis. Pēc 75 gadiem šo ideju izmantoja RBKLVMF, aicinot pašvaldības atbalstīt savu pilsētu ģerboņu atdzimšanu. Ziedotie līdzekļi kopā ar Latvijas Televīzijas rīkotajās 2011. un 2012. gada Lāčplēša dienas ziedojumu akcijās savākto naudu iegula restaurācijas darbu fondā. Atbildīgos darbus godprātīgi veikuši restauratori **Ivo Grauduma** vadībā.

Foto autors: **Toms Kalniņš**, Latvijas Valsts prezidenta kanceleja

Fonds savu darbību plāno tā, lai uz Latvijas Republikas simtgadi – 2018. gada 18. novembri visi noslēdzošās sienas skulpturālie elementi tiktu atjaunoti un viens no galvenajiem valstiskās neatkarības simboliem to sagaidītu pilnā godībā.

Grēksūdze Rīgas Doma dārzā

Līdz 24. novembrim Rīgas Doma dārza galerijā sabiedriskā kustība “Mans Doms” piedāvā apskatīt Purviša

balvai nominētā mākslinieka **Kristapa Ģelža** multimedijālo mākslas objektu “Kancele”, kur apmeklētājiem iespējams arī izsūdzēt savus grēkus.

Mākslinieka Kristapa Ģelža radītā mākslas instalācija “Kancele” Rīgas Doma dārzā ir neparasts mākslas objekts, kas tapis sadarbībā ar komponistu **Ģirtu Bišu**. Instalācija ir asfalta džungļu palma – tik ierastais pilsētas apgaismes stabs, kas izdīdzis Rīgas Doma dārzā septiņu metru augstumā. Tās virsotnē uzstādīts ventilators, tādā veidā simbolizējot grēku atlaišanu un iespēju izglābties. “Kancele” to ļauj sasniegt ikvienam apmeklētājam, kurš var pienākt tai pavisam tuvu, pacelt seju pret debesīm un ieslīgt nomierinošā meditācijā, sekojot ventilatora nesteidzīgajai, bet monotonei kustībai.

Kristīgajai baznīcai ir gadsimtiem ilga pieredze cilvēka dvēseles kopšanā. Laikmetīgā māksla piedāvā laikmetīgu bīksti – izsūdzēt grēkus, nosūtīt “Kancelei” izziņu ar mobilā telefona starpniecību. Un saņemt piedošanu. Atskatot Ģirta Biša komponētajam vokālajam skaņdarbam, kur latīņu valodā tiek izdziedātas rindas no Mateja evaņģēlija 6. nodaļas, grēcinieks rod sirdsmieru.

Jūrmalā atklāts “Zīmuļu parks”

2. oktobrī Kauguros, Skolas ielā 31b, Jūrmalas pilsētas domes priekšsēdētājs **Gatis Truksnis** un SIA “Jūrmalas mežaparki” valdes priekšsēdētājs **Aleksandrs Čuda** par prieku mazajiem un lielajiem bērniem, kā arī

pieaugušajiem svinīgi atklāja aktīvās atpūtas teritoriju bērniem un jauniešiem "Zīmuļu parks". Tam nav analoga ne Latvijā, ne citviet pasaulē.

Konstrukciju pamatā ir 6 un 7 metrus augsti koka stabi, kas nokrāsoti dažādās krāsās un vizuāli atgādina apaļas formas lielus zīmuļus, tās tikai par 91 cm ir īsākas nekā pasaulē garākais zīmulis. Daudzfunkcionālajā rotaļu laukumā integrētas arī sporta zonas basketbolam, futbolam, pusfutbolam un strītbolam, liels laukums ar iestrādātām basketbola spēles līnijām, kā arī "klasīšu" laukums mazuļiem. Pa perimetru apkārt parka teritorijai un šķērsām tam stiepjas labiekārtots asfaltbetona celiņš skrītulslidotājiem un kājāmgājējiem. Atraktivu konstruktīvie risinājumi paredz vislielāko iespēju izvairīties no negadījumiem un jebkādam traumām.

Ventspils novadā atdzimt muzejs un nosvērti ķirbji

- **Piltēnē** atvērta **pilsētas muzeja jaunās telpas**, kas 1967. gadā atklātajam muzejam ir jau ceturtā mājvieta. Daudzus gadus Piltēnes muzeja vārds bija saistīts ar enerģiskā un eruditā vēstures skolotāja **Gunāra Daudzes** vārdu. Viņš ne tikai pats apkopoja dažādas liecības, bet arī uzrunāja vietējos iedzīvotājus, lūdzot atvēlēt muzejam gan materiālas, gan nemateriālas vērtības – stāstus un liecības. Kad Gunārs Daudze aizgāja mūžībā, rosība muzejā pieklusa, bet pirms gada pie darba ķērās **Jānis Freimanis**, kuru arī vienmēr saistījis vēsture.

Novada domes priekšsēdētājs **Aivars Mucenīks** muzeja jauno telpu atklāšanas pasākumā uzvera, cik

svarīga nozīme ir fantastiskiem un fanātiskiem cilvēkiem. Tāds savulaik bija Gunārs Daudze, bet tagad – Jānis Freimanis.

- Ventspils novada jau otrajā **Ķirbju festivālā** tika svērtas ne tikai novadā, bet arī pilsētā izaugušās dižākās ogas. Smagākais šoreiz bija ugālnieces **Ineses Rumpas** izaudzētais ķirbis – 70,365 kg. Otrā smagākā oga (65,730 kg) bija lolota **Mairas Čakstiņas** dārzā Ancē, savukārt trešā (62,980 kg) izauga Ugālē,

un par to rūpējās **Māris Ansbergs**. Inese ķirbi iesējusi pirmo reizi mūžā un nav cerējusi uz uzvaru, bet Ugāles vidusskolas 5. klases audzēknis Māris godīgi atzina, ka lielās ogas audzēšanā palīdzējis vectēvs Jānis.

Divi ķirbju audzētāji – **Ruta Ziemele** un **Zigurds Fogels** – savus ķirbjus novēlēja labdarībai. Viena no lielajām ogām tika aizvesta uz pansionātu, bet otra – uz pirmskolas izglītības iestādi un skolu.

Nebijis eksperiments Zemgalē

11. un 18. oktobrī Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA) maģistrantūras studenti – topošie dizaineri devās pie Bauskas, Jēkabpils, Kokneses, Dobeles, Auces un Jelgavas apkārtnes amatniekiem, lai izveidotu kādu jaunu amatniecības produktu vai censtos padarīt interesantāku pašreizējo izstrādājumu klāstu. Jomas, kurās darbojas amatnieki, ir visdažādākās, un to, pie kuriem amatniekiem doties, studenti noteica izlozes kārtībā, tāpēc sastapās dažādu jomu un novirzienu pārstāvj, un viņu kopīgi radītie priekšmeti ir jo īpaši interesanti.

Projekta "Regio-Crafts" eksperimentus vainagojies panākumiem – 25. oktobrī Latvijas Mākslas akadēmijas telpās prezentēja Zemgales reģiona pieredzējušo amatniecības meistaru un talantīgo dizaina studentu inovatīvos produktus.

"Valda uzskats, ka dizaineri vienmēr uz amatniekiem skatās "no augšas", savukārt amatniekiem dārgie dizaineru pakalpojumi nav nepieciešami. Ar šo eksperimentu ceram mainīt radīto stereotipu un radošo industriju līmeni Latvijā celt vēl augstāk," teic projekta vadītāja **Linda Šarķe-Fedjajeva**.

Rundālē piestāj pasta kariete

18. oktobrī Rundāles pilī pēc vairāk nekā sešu stundu ilga ceļojuma no Pakrojas Lietuvā ieradās **vēsturiskā pasta kariete**. Ceļiniekus Rundāles pils pagalmā 18. gadsimta gaisotnē svinīgi sagaidīja hercoga galminieki, kuru lomā iejutās vēsturisko rekonstrukciju studijas "Rokoko" dalībnieki. Sveikt ceļotājus un nodot sūtījumus uz Pakroju bija ieradušies arī Rundāles novada domes priekšsēdētājs **Aivars Okmanis** un Sociālā dienesta pārstāves.

"Ideja par šādas pasta karietes izveidi tika izlolota sen," atklāj Pakrojas muižas apsaimniekotājs un projekta iniciators **Gedrijs Klimkēvičs**. "18. un 19. gadsimtā šādas pasta karietes jeb diližansus, ko vilka četri žemaišu šķirnes zirgi, izmantoja gan cilvēku, gan pasta pārvadāšanai. Nākotnē plānojam projektu attīstīt, piedāvājot interesentiem regulārus pābraucienus starp Pakroju un Rundāli." Iecerēts radīt īpašas pieturvietas Latvijas un Lietuvas pusē, kur ceļotājiem tiktu piedāvātas gan seno ēdienu degustācijas, gan dažādi attiecīgā gadsimta vēsturiskie piedzīvojumi, iespējams, arī laupītāju uzbrukumi.

“Jaunais tūrisma piedāvājums perspektīvā ļaus attīstīt gan tūrisma apskates objektu klāstu, to pieejamību, gan piedāvāto pakalpojumu daudzveidību. Sadarbība ar Pakrojas rajona pašvaldību Rundāles novada domei mērāma jau vairākos sekmīgi īstenotos projektos. Prieks, ka šobrīd šī sadarbība tiek realizēta arvien jaunos līmeņos un tiek pārnesta arī uz uzņēmējdarbības vidi,” atzīst Rundāles novada domes priekšsēdētājs Aivars Okmanis.

Beigušies būvdarbi atjaunotajā Bauskas Rātsnamā

Bauskas Rātsnams ir vienīgais 17. gadsimta rātsnams Latvijā, kas saglabājies līdz mūsdienām, tāpēc Bauskas novada pašvaldība Vecpilsētas rekonstrukcijas projekta attīstību mērķtiecīgi plānojuši jau kopš 80. gadiem. Projektu var uzskatīt par arhitektes **Irēnas Bākules** mūža ieguldījumu un lielu dāvinājumu Bauskas pašvaldībai, diemžēl autore nepiedzīvoja atklāšanas dienu. Bauskas Rātsnama un Rātslaukuma atjaunošana ar ERAF līdzfinansējumu bija sadalīta trīs kārtās. 2013. gada janvārī uzsāka Rātsnama rekonstrukcijas trešo kārtu – veica telpu iekšdarbus un radīja vēsturisku telpu vizuālo noformējumu, kā arī piešķīra Rātsnama fasādei krāšņus vizuālos elementus – strūklaku ar lauvas galvu un pulksteni torņa fasādē, marmora melnbaltu grīdas flīžu klājumu pirmā stāva telpām, ozolkoka vairogparketa grīdu, krāšņus ceremoniju zāles griestus ar grebumiem un renesanses stilā ieturētu krāsojumu, vēsturiska stila ozolkoka durvis ar kaltiem rokturiem u.c. Plānots, ka drīzumā Rātsnama telpās iekārtosies Dzimtsarakstu nodaļa. Greznās telpas tiks izmantotas

reprezentatīviem pasākumiem, nelielām konferencēm un svinīgām pieņemšanām. Trešajā (mansarda) stāvā izveidota vertikālo ekspozīciju izstāžu zāle.

Viesītē būs katoļu baznīca

Viesītes katoļu draudze, kurā ir aptuveni 130 cilvēku, patlaban savus dievkalpojumus divreiz mēnesī notur Viesītes Brīvības baznīcā, kas ir luterāņu dievnams. Sava dievnama celtniecība draudzei ir sens sapnis, bet ceļš līdz tai nav bijis “rozēm kaisīts”. Jau 1940. gadā katoļu draudze bija sagādājusi ķieģeļus un materiālus baznīcas būvniecībai, taču, ienākot vācu armijai, tos izlietoja pirts celtniecībai.

Kopš šāgada jūnija sapnis par baznīcu ieguvis konkrētību – ielikti pamati, izveidoti pieslēgumi komunikācijām un ievilkta elektrība. Jaunā dievnama tornis un galvenā ieeja būs pavērsti pret pilsētas tranzīta ielu un lokveida krustojumu. Tagad gan darbi pie jaunās baznīcas būvniecības apstājušies finansējuma trūkuma dēļ. Dievnama projekts jau līdz šim prasījis aptuveni 80 tūkstošus eiro, tāpēc, lai pabeigtu iesākto, draudze cer uz sponsoru un ziedotāju atsaucību.

Priesteris **Viktors Siļčonoks** atklāj: *“Jaunais dievnams tiks nosaukts svētā Franciska vārdā – gan par godu Asīzes Franciskam, gan pašreizējam Romas pāvestam. Baznīca atradīsies stratēģiski labā vietā – tuvu šosejai un būs redzama ikvienam, kas iebrauks Viesītes pilsētā.”*

Līvānu novada jaundzimušajiem – senioru adīti zābaciņi

2. oktobrī Līvānu novada Dzimtsarakstu nodaļa saņēma **biedrības “Baltā māja” senioru sarūpētu dāvanu** – 63 pašu rokām adītus jaundzimušo zābaciņus ar vēlējumu “Mazais, audz stiprs, vesels un laimīgs!”.

Jau otro gadu Līvānu biedrība “Baltā māja” organizē šādu akciju, kuras laikā vecās paaudzes adītājas nodod pašu rokām adītus jaundzimušo zābaciņus novada Dzimtsarakstu nodaļai, kas, reģistrējot jaundzimušos, katram bērniņam dāvina šo silto velti. Šogad akcijai atsaucās 16 novada rokdarbnieces. Mīksta, dažādu košu krāsu dzijas adītājam sagādāja biedrība. Katrā zābaciņu pāri ieadītas arī siltas domas un vēlējums, kaut Līvānos šādu mazulišu būtu vairāk.

Šī vēlēšanās daļēji jau piepildījies, jo 2013. gada deviņos mēnešos Līvānu novadā reģistrēti 78 jaundzimušie,

kas ir vairāk nekā visa pagājušā gada laikā. Nozīme te bijusi Līvānu novada domes rūpēm par ģimenēm un bērniem: rindu uz bērnudārziem praktiski nav, jaunajām ģimenēm ar bērniem rindas kārtībā ir iespēja saņemt pašvaldības dzīvokli, jaundzimušo pabalsts Līvānu pašvaldībā ir 100 latu, un ik gadu tiek rīkoti arī īpaši Bēbīšu svētki. Līvānu novada dome nodrošina brīvpusdienas visiem bērniem, sākot no piecu gadu vecuma līdz pat 9. klasei ieskaitot.

Ūdenstilpju sakopšanas diena Preiļos

Igaunijas–Latvijas–Krievijas pārrobežu sadarbības programmas EKPI projekts “Aqua Life” ir lieliska iespēja savest kārtībā dažādas ūdenstilpes savās pašvaldībās. Interesants ir šā projekta nosacījums – visās pašvaldībās talkām jānorisinās vienā dienā un vienlaicīgi.

Šoreiz talkošana notika 5. oktobrī un sākās Riebiņos, Dagdā, Preiļos, Ilūkstē, Līvānos, Daugavpils novada Višķu pagastā un projekta partneru pilsētās Krievijā – Sebežā, Pečoros, Pitalovā un Pleskavā.

Preiļos pirmajā talkā piedalījās 91 talcinieks, kas attīrīja Dzirnauvu dīķi pie Preiļu 2. vidusskolas, sakopa Preiļu dīķa kanālu, izzāģēja parkā bīstamos kokus, grāba lapas pie Mīlestības kalniņa un sagatavoja ziemas sezonai jauno Preiļu parka slēpošanas trasi.

Diena bija saulaina un labvēlīga darbam. Pusdienās visus aicināja Zemessardzes 35. nodrošinājuma bataljons, kas talkotājus cienāja ar gardu zupu un putru.

Aglonā atklāta slēpošanas un nūjošanas trase

1450 metru garā slēpošanas un nūjošanas trase **pie Aglonas estrādes gar gleznainā Ciriša ezera kras-**

tu tapusi projekta “Veselīga dzīvesveida veicināšana Latvijas un Baltkrievijas pierobežas reģionos” ietvaros. Atklājot jauno trasi, Aglonas novada dome sadarbībā ar Latvijas Tautas sporta asociāciju visiem veselīga dzīvesveida cienītājiem šoruden piedāvāja iespēju iepazīties ar nūjošanas fizisko aktivitāšu nozīmi veselības saglabāšanā, slimību profilaksē, kā arī piedalīties paraugnodarbībās un veikt pirmo nūjošanas pārgājieni jaunajā trasē.

Ziemā jaunizveidoto trasi izmantos slēpošanai. Šobrīd jau iegādātos slēpes, slēpju nūjas un zābakus. Izsludināts sniega motocikla iepirkums. Aktīvās atpūtas inventāru un nūjošanas un slēpošanas aprīkojumu varēs saņemt bez maksas Aglonas Sporta skolā katru dienu, arī brīvdienās.

Eiropreģionam “Ezeru zeme” – 15

Sirsnība, labestība, senu draugu tikšanās un pāri visam kopīgi aizvadītie 15 sadarbības un veiksmīgas prakses darba gadi, atskats uz īstenotajiem kaimiņvalstu – Latvijas, Baltkrievijas un Lietuvas – projektiem – tā raksturojama eiropreģiona “Ezeru zeme” 15 gadu jubilejas sēde, kas 11. oktobrī notika Baltkrievijas pilsētā Braslavā pierobežas programmas projekta “Trešais solis” vadības komitejas sanāksmes ietvaros.

Eiropreģiona locekļi pārstāv triju valstu 30 pašvaldības. 15 gadu laikā Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas pierobežu reģionos piesaistītas investīcijas gandrīz 15 miljonu eiro apmērā.

Atzīmējot eiropreģiona piecpadsmitgadi, Latvijas biroja valdes priekšsēdētājs **Gunārs Upenieks** sanāksmē uzsvēra, ka šā projekta ietvaros notiek kopīga nākotnes plānošana ilgtspējīgai sociālajai un ekonomiskajai attīstībai Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas pierobežas teritorijās.

Savukārt eiropreģiona “Ezeru zeme” Latvijas biroja vadītāja **Ilze Stabulniece** dalījās pieredzē par starptautiskajiem projektiem, kuri īstenoti pēdējo gadu laikā, un iepazīstināja ar nākotnes iecerēm, kas varētu veicināt integrētu ekonomisko attīstību un stiprināt kopīgo stratēģisko attīstību un plānošanu pierobežā.

Svinīgā sēde noslēdzās ar ekskursiju pa Braslavu, kur muzejā varēja aplūkot tautisko dvieļu izstādi un amatnieku darinājumus, bet pilskalnā izskanēja krāšņs stāsts – leģenda par Braslavas vēsturi. Par godu eiropreģiona “Ezeru zeme” 15 gadu jubilejai Gunārs Upenieks un pārstāvji no Lietuvas un Baltkrievijas pilsētas skvērā atklāja atpūtas soliņus, kas simbolizēs labās kaimiņattiecības un atgādinās par šo tikšanos.

Ausekļa ielas raganiskie svētki Valkā

4. oktobrī Valkā svinēja rudens svētkus. Nu jau trešo gadu tie notiek kādā no pilsētas ielām. Šogad goda vietā celta Ausekļa iela. Pirms daudziem gadiem te dzīvojusi ragana, tāpēc svētkiem dots nosaukums **“Pa Ausekļa ielu – līdz raganīņām”**. Tirdzniecības centra “WALK” veikalos varēja satikt īstas raganas, bet kafejnīcā “Silvans” nobaudīt raganu viru. Ausekļa ielas iedzīvotāji veidoja ziedu un svečīšu auseklišus. Uz Pedeles upes tilta bija iekārtota Valkas Mākslas skolas audzēkņu raganu zīmējumu izstāde, bet Valkas pamatskolā – raganīņu suvenīru izstāde.

Ausekļa ielas svētku kultūras programma sākās ar “ciema vecākā” – Valkas novada domes priekšsēdētāja **Venta Armanda Kraukļa** “spīdzināšanu”, uzdodot raganiskus jautājumus. Valkas Jauniešu dome un **Juris Induss** bija sagatavojuši filmiņu par Ausekļa ielas iedzīvotājiem. Atceroties to laiku, kad tagadējā veikala “VIVO” ēkā darbojās kinoteātris “Draudzība”, mazos skatītājus priecēja multfilma “Velniņi”.

Vēlāk svētku dalībniekus aicināja doties uz Valkas pamatskolas pagalmu, kur tos ar raganisku uzvedumu sagaidīja Ērgemes pagasta pašdarbnieki. Turpat arī varēja pārbaudīt spēkus raganas-sievasmātes un vīramātes-vellamātes stumšanā, izdejoties ar mošķiem, skoloties raganu skolā, cienāties ar raganas zupu un zāļu sievas tēju. Tāpat katram bija iespējam piedalīties rūpju pīnes veidošanā. Pīne tikai veidota no kļavu lapām, uz kurām katrs varēja uzrakstīt savu rūpi, no kuras vēlas atbrīvoties. Svētku izskaņā rūpju pīni, raganīņām dejojot burvju deju, sadedzināja ugunskokā. Pirms pašas vakara izskaņas aktīvākie piedalījās mošķīšu skrējienā. Vakara noslēgumā svētku dalībniekus gaidīja pārsteigums – uguņošana.

Atklāta rekonstruētā Valmieras autoosta

18. oktobrī ar lentes pārgriešanu svinīgi atklāta rekonstruētā Valmieras autoosta. Tagad valmierieši un pilsētas viesi biļetes varēs iegādāties, kā arī autobusu gaidīt jaunās un ērtās telpās. Jaunā autoosta iedzīvotājiem tika atvērta jau 17. oktobra pievakarē, un pirmā biļete pulksten 18.42 tika pārdota braukšanai uz Limbažiem. Iepriekšējā autoostas ēka tika uzcelta 1957. gadā, un,

kaut arī vairākreiz piedzīvojusi lielākus un mazākus remontdarbus, tā jau ilgu laiku vairs neatbilda pilsētas mērogiem un mūsdienu prasībām. Autoostas rekonstrukcija tika uzsākta šāgada aprīlī, gandrīz pilnībā demontējot iepriekšējo ēku. Tagad Valmieras autoosta ieguvusi modernas un ērtas telpas, kā arī papildu platību, vienlaikus saglabājot ēkas iepriekšējo veidolu. Īpašs vizuālais akcents autoostai ir caurspīdīgā nojume un soli ēkas ārpusē.

Sociālās jomas jaunumi Cēsīs

- Starptautiskajā veco ļaužu dienā 1. oktobrī Cēsīs, Raunas ielā 4, durvis vērusi **veselības istaba “Seniors senioram”**. Tā izveidota, lai uzlabotu cēsnieku informētību par veselību ietekmējošiem faktoriem, saslimšanas riskiem un to profilaksi. Šeit plānots sniegt dažādu speciālistu konsultācijas par veselīgu dzīvesveidu un slimību profilaksi. Veselības istabā iedzīvotājiem pensionētas medicīnas māsas uzraudzībā iespējams bez maksas noteikt ķermeņa svaru, auguma garumu, izmērīt asinsspiedienu un saņemt informāciju par Cēsu novada pašvaldības aģentūras “Sociālais dienests” pakalpojumiem, kā arī atbildes uz citiem jautājumiem par veselību.

- Savukārt 10. oktobrī desmit Cēsu novada **nevalstiskās organizācijas**, kas darbojas **sociālajā jomā**, devās **mācību braucienā uz Igauniju** iepazīt senioru mūžizglītības un veselības centru (VENŪ), lai gūtu jaunas idejas un ierosmes turpmākajam darbam. Cēsu novada pašvaldības aģentūras “Sociālais dienests” direktore **Iveta Sietiņšone**: *“Pieredze, jaunas idejas un atbalsts turpmākajam darbam nevalstisko organizāciju vadītājiem ir nepieciešams, tāpēc šādu pieredzes braucienus varētu organizēt katru gadu.”*

Limbažos iemūžināta pirmā virspavēlnieka piemiņa

10. oktobrī Limbažos, Baumaņu Kārļa laukumā 1, atklāta pazīstamā tēlnieka **Jāņa Strupuļa** veidotā

piemiņas zīme pirmajam Latvijas armijas virspavēlniekam Dāvidam Šimansonam.

Ideja par šādas zīmes izveidošanu Lāčplēša kara ordeņa kavalierim, ģenerālim, kurš absolvējis Limbažu apriņķa skolu, radusies atvaļinātajam pulkvedim **Pēterim Ziemeļim**.

Piemiņas zīmes izveidošanu finansēja Limbažu novada pašvaldība. Piemiņas pasākumā bija iespēja apskatīt arī limbažnieku darinātu un artilērijas divizionam dāvinātu kaujas karogu.

Mākslinieciski jaunumi Ādažos

- **Ādažu Kultūras centra Izstāžu zālē** var apskatīt **Ādažu Pieaugušo glezniecības studijas darbu izstādi**.

“Daži kolēģi, ieraugot šos mākslas darbus, jautā, vai kāda no studijas dalībniecēm tiešām nav profesionāla māksliniece. Viņiem grūti noticēt, ka tā nav,” atzīst māksliniece, Pieaugušo glezniecības studijas vadītāja, Ādažu Mākslas un mūzikas skolas pedagoģe **Ieva Neikena**. *“Strādāt ar pieaugušajiem reizēm ir pat interesantāk nekā darboties ar bērniem, jo var redzēt patiesu aizrautību un motivāciju.”*

- **Karlsons, lācis un vilks** – šie ir tikai daži no pasaku varoņu tērpiem, kurus šovasar savā brīvajā laikā mazo priekam darinājusi Kadagas pirmsskolas skolotāja **Iveta Gailīte**.

Iniciatīvas “Sabiedrība ar dvēseli” ietvaros iedzīvotāji var izstrādāt un īstenot projektus, kas dod iespēju iedzīvotāju grupām saviem spēkiem uzlabot savu dzīvi un dzīves kvalitāti. **Kadagas bērnu-dārza interešu grupai “Tornado”** projektu ar nosaukumu “Nāc pie manis, pasaciņa!” palīdzēja īstenot Ādažu novada dome.

“Vēlējos, lai bērnu-dārza pasākumi būtu jautrāki un interesantāki. Parasti mēs tērpus iznomājam no Rīgas Kinostudijas vai citām iestādēm. Uzrakstīju projektu, to apstiprināja, un darbs varēja sākties. Uzšūt tērpus palīdzēja arī kolēģe Ieva Gintere un brīvmāksliniece Ilze Braidaka. Rezultātā tapa astoņi tērpi – gailis, vilks, lācis, kaķis, ezis, suns, pele un zaķis,” priecājas tērpu idejas autore un īstenotāja **Iveta Gailīte**.

Dzelzceļa tilts pār Mazo Juglu – industriālās kultūras piemineklis

18. oktobrī pie dzelzceļa tilta pār Mazo Juglu pulcējās Stopiņu un Salaspils novada pašvaldības darbinieki, iedzīvotāji un atbildīgo iestāžu pārstāvji, lai **atklātu plāksni**, kas apliecina tilta iekļaušanu valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā kā vietējas nozīmes industriālo pieminekli.

Stopiņu novada domes priekšsēdētājs **Jānis Pumpurs** pastāstīja par tilta tapšanas vēsturi. Lēmums uzsākt dzelzceļa līnijas Rīga–Ērgļi būvniecību tika pieņemts 1928. gadā, jau pēc diviem gadiem sākās darbi. Interesants ir fakts, ka, veidojot dzelzceļa uzbūrumu, grants tika vesta ar ratiem zirgu pajūgos. 1932. gadā celtnieki sāka būvēt pirmos pamatus un betona nostiprinājumus tiltam pār Mazās Juglas upi. Visā dzelzceļa līnijā bija 58 būves, no tām četri metāliska kaluma dzelzceļa tilti un 28 dzelzsbetona tilti. Pirmās tilta pārbaudes ar vilciena sastāvu notika 1933. gada 9. februārī, un jau 1935. gada 26. novembrī dzelzceļa līnija Rīga–Ērgļi līdz Suntažiem tika atklāta. Posmu līdz Ērgļiem pabeidza vēlākos gados. Dzelzceļš tika būvēts bagātajiem Vidzemes novadiem, lai tie savu produkciju varētu nogādāt Rīgā, jo, salīdzinot ar autotransportu, dzelzceļa satiksme izmaksāja lētāk. Jānis Pumpurs salīdzināja toreizējo dzelzceļa līnijas būvniecību ar šobrīd plānoto projekta *Rail Baltic* realizāciju, kas notiek salīdzinoši daudz lēnāk un sarežģītāk.

Salaspils novada domes priekšsēdētājs **Raimonds Čudars** atzīmēja, ka tiltam ir vēl viena īpašība – vienojošā, tilts vienmēr vieno divas puses – cilvēkus, ceļus un šajā gadījumā arī divus novadus. Salaspils pašvaldība atsaucās Stopiņu novada domes aicinājumam atbalsta vēstulei par tilta saglabāšanu pēc tam, kad 2012. gada februārī bija saņemta ziņa no AS “Latvijas dzelzceļš” par plānoto tilta nojaukšanu.

Tuvākajā nākotnē Stopiņu novada un Salaspils novada pašvaldība ir vienojušās meklēt Eiropas fondu finansējumu tilta sakārtošanai un uzturēšanai.

Ziņas sagatavojuši: **Gatis Vectirāns, Kaspars Upītis, Reinholds Pelše, Ojārs Martinsons, Marlena Zvaigzne, Dainis Veidemanis, Aigars Ieviņš, Kristīne Kociņa, Andra Matuļenko, Laura Liepiņa, Ginta Kraukle, Airita Erte, Zane Ločmele, Gundega Veinberga, Laura Moča, Vita Pleševnika, Liene Preimane, Ilze Dzintare, Monika Griezne, Solvita Sokova un Inese Skrastiņa**

MUZICĒJOŠO PAŠVALDĪBNIEKU SAIETA 10 GADU JUBILEJAS KONCERTĀ LUBĀNĀ

Ligita Pētersone,
laikraksta "Lubānas Ziņas" redaktore

Nu tad beidzot – ne par garu, ne par īsu, bet pašā laikā bija muzicējošo pašvaldību vadītāju saieta 10 gadu jubilejas koncerts. Dziesmu vara, Lubānas dziesminieka Miķeļa Gruzīša vārdiem izsakoties, bija pārņēmusi visus, kas 19. oktobra vakarā atradās Lubānas pilsētas klubā. Tā tik tiešām bija jubileja!

Kultūras draudzības tilts izveidojies ar daudzu pašvaldību, nu jau novadu, vadītājiem un vadošajiem darbiniekiem. Draudzība vieno Lubānu – Gulbeni – Skrundu – Andrupeni – Dagdu – Pūri – Jērcēniem – Smilteni – Vilci.

Tagad zinām, ka tie īstākie humora veči (veselības un sociālo pakalpojumu centra "Dagda" direktors **Andris Badūns** un Andrupenes tautasnama direktors **Dainis Platacis**) un smukākās medmāsiņas meklējamas Latgalē. Viņiem bija gan pārdomāts šovs, gan skanīgas balsis – prieks acij, ausij un sirdij.

Lai gan bijām nākuši priecāties, mazliet skumju noti jubilejas koncertā ienesa jērcēnieši, kopā ar Strenču novada domes izpilddirektoru **Aivaru Auniņu** izpildot dziesmas angļu valodā un simboliski liekot aizdomāties par to, ka apmēram vienas Latvijas pilsētas Valmieras lielumā latviešu ģimenēs runā angļu valodā, bērni sāk domāt angļiski un tautieši aizplūst uz ārzemēm...

Turpretī kārtīgu *bliezienu* uz skatuves uzrīkoja Skrundas meitenes **Loretas Robežnieces** vadībā. Tik skanīgas, neprofesionāla ausij intonatīvi tīkamas balsis (saietā) Lubānas skatuve kādu laiku nebija piedzīvojusi.

Piezemētāks, tomēr gana spilgts šogad bija smilteniešu sniegums. Pagājušā gada roķīgā "Melnā kvartāla"

vietā bija ieradušies "bērnudārza audzēkņi" Smiltenes novada domes izpilddirektora **Kārļa Lapiņa** vadībā.

Negaidītu pārsteigumu sev līdzī bija atvedis Gulbenes novada pašvaldības vadītājs **Nikolajs Stepanovs** – muzicējošu jauniešu grupu, kas prot gan spēlēt dažādus instrumentus, gan skaisti dziedāt, citiem vārdiem sakot – patīkamas jaunas vēsmas saieta desmit gadu straujajā ritumā. Savukārt romantiskā un nostalgiskā sulīgās balss īpašniece **Anda Duge**, kura ikdienā vada Jelgavas novada Vilces pagasta pārvaldi, bija ieradušies ar "gadījuma" un pastāvīgajiem partneriem.

Viens no uzticamākajiem un tālākajiem viesiem ir Tukuma novada domes priekšsēdētāja vietnieks **Aivars Volfs** ar saviem Pūres muzikantiem – kā vienreiz sadušojās atbraukt uz Lubānu, tā brauc jau daudzus gadus.

Vietējos koncertā pārstāvēja dziedošie "Naktspuņi", kuru vidū tagad ir arī novada domes priekšsēdētāja vietniece **Iveta Peilāne**.

Un, protams, vareni turējās pašmāju dziesminieks **Miķelis Gruzītis**, kurš stāvējis klāt pie šā saieta tapšanas šūpuļa. Nebūtu pirms desmit gadiem dziedošā Miķeļa bijis, nebūtu Ilzes režijā tapis šāds pasākums, nebūtu lubāniešiem arī draudzības ar tik daudzām vietām Latvijā.

Daudzi pieraduši arī pie Nikolaja Stepanova dažkārt asajiem, tomēr ļoti labsirdīgajiem jociņiem, kas ik pa brīdim plūda gan Miķeļa, gan citu dalībnieku virzienā. Bitīte zina, kuram var dzelt un kurš jāpasaudzē.

Ja *bitīte* ir Nikolajs, tad *nektārs* šim pasākumam ir **Ilze Kraukle** – pasākuma režisore un saieta vadītāja, bet ikdienā Lubānas novada pašvaldības kultūras darba speciāliste. Un pasākums nebūtu pilnīgs arī bez *darba bišu* – **Velgas Puzules, Gintas Kalniņas, Drosmas Legzdiņas** un **Ilgas Voišnaraites** – līdzdarbošanās.

ATPŪTĀI, ATELPĀI, SMAIDAM

Izpētīju savu iemīļoto cīsiņu un desu sastāvu. Izrādījās, ka esmu kaislīgs veģetārietis.

☺ ☺ ☺

- Kā sauc blondīni ar krāsotiem matiem?
- Mākslīgais intelekts.

☺ ☺ ☺

Autobusā sēž jauns garmatains puisis. Pienāk biļešu kontrolieris un saka:

- Jūsu biļeti, meitenī!

Puisis aizvainoti:

- Es neesmu meitenī!

Netālu sēdoša vecenīte noburkšķ:

- Muļķe! Atradusi, ar ko lielīties...

☺ ☺ ☺

Meitenes! Ja jūs esat uzvilkušas augstpapēžu kurpes, es jūs lūdzu – ejiet kā karalienes, nevis kā paralizēti sienāži!

☺ ☺ ☺

SMS no meitas:

- Mammu, vai Tu drīz būsi mājās? Esmu sailgojusies.

SMS no mammas:

- Nepaspēsiet. Būšu pēc 5 minūtēm. P.S. Sveiciens Andrītim.

☺ ☺ ☺

Viltotā elektrība – tas ir tad, kad Voldemāriņš lien pie kontakta, taču iesit nevis strāva, bet gan ome ar trauku lupatu.

☺ ☺ ☺

Ikdienas matemātika: ja Dinārs velk taisni uz balli, tad atpakaļ nāks leņķī.

☺ ☺ ☺

- Lūk, skaties, zvaigzne krīt! Ievēlies vēlēšanos!

- Es gribu, lai tu precies ar mani.

- Ai, skaties, atpakaļ lido.

☺ ☺ ☺

Īsti veči baidās tikai no mammas.

☺ ☺ ☺

Meitenēm patīk sliktie zēni, tāpēc atzišos, ka dažreiz, kad šķērsoju ielu, es nedodu mammai roku.

☺ ☺ ☺

Krievijas aktualitāte: ja uz ielas pieskrien klāt cilvēks ar rungu rokās un prasa uguni, tas vēl nebūt nenozīmē, ka jūs tūlīt aplaupīs vai piekaus... Varbūt tas vienkārši ir olimpiskais lāpnesis.

☺ ☺ ☺

Demokrātija ir ļoti sena. Par pirmo demokrātijas izpausmi var uzskatīt brīdi, kad Dievs pieveda Ādamu pie levas un teica:

- Izvēlies sev sievu!

☺ ☺ ☺

Ja valstī izdotos realizēt vienu dienu gadā bez lamuvārdiem, sekas būtu diezgan dramatiskas:

- faktiski tiktu paralizēts autoservisu darbs;

- hokejisti nespētu ne savā starpā izskaidroties, ne saprast, ko viņiem saka treneris;

- gandrīz pilnībā apstātos visi iekraušanas un izkraušanas darbi;

- vienkāršie iedzīvotāji nespētu rast atbildes uz tādiem ikdienišķiem jautājumiem kā "kur ir?", "ko vajag?" u.c.

☺ ☺ ☺

Saka, ka sievietē mīl ar ausīm... Ir pierādīts, ka šo procesu var jūtami veicināt, ausīs iekarīnot briljanta auskarus.

☺ ☺ ☺

Vīrs:

- Tu uz kurienu nakts laikā?

Sieva:

- Pārbaudīšu, vai virtuvē nepalika gaisma ieslēgta...

Vīrs:

- Atnes man arī maizīti ar kotleti....

☺ ☺ ☺

Cietuma priekšnieks saka vietniekam:

- Saved visu kārtībā! Pie mums brauc iekšlietu ministrs!

- Vai tiešām? Nu tad beidzot viņš iekrita...

☺ ☺ ☺

Kad uzkāpu uz svariem, es sapratu, ka uzraksts "Gotiņa" uz konfekšu papīriņiem nav nosaukums, bet gan brīdinājums.

☺ ☺ ☺

Vārdu salikumā "romantiskas vakariņas" sievietēm atslēgvārds ir "romantiskas", bet vīriešiem atslēgvārds ir "vakariņas".

☺ ☺ ☺

- Dakter, esmu pilnībā izārstējies no alkoholisma. Sakiet, vai es atkal drikstu dzert?

☺ ☺ ☺

- Kā tevi vīrs vienu pašu uz nakstklubu palaida?

- Es viņam vannu sagatavoju, ar putām...

- Un viss? Viņš palika vannā?

- No montāžas putām nav tik viegli izkāpt...

☺ ☺ ☺

Visi saka, ka vācu kvalitāti nevar salīdzināt ar Ķīnas ražojumiem, bet Ķīnas mūris nostāvējis 2000 gadu un vēl nostāvēs, bet Berlīnes mūris pat pusgadsimtu neizturēja.

☺ ☺ ☺

Nokavēju darbu, jo atsitos ar galvu pret spilvena stūri un uz divām stundām zaudēju samaņu.

PIEKTAIS IESAUKUMS

Daina Oliņa

24. oktobrī Melngalvju namā Valsts prezidents Andris Bērziņš rīkoja piektos Ģerboņu svētkus.

Šoreiz ģerboņiem rotāto pašvaldību pulkam pievienojās Kandavas un Krimuldas novads, kā arī Gulbenes novada Stāmerienas pagasts, Ķeguma novada Rembates un Tomes pagasts un Daugavpils novada Sventes pagasts. Kā vienmēr, ciemiņi sev līdzī atveda saistošus stāstus un priekšnesumus.

Kandavas novada (priekšsēdētājs Normunds Štoferts) košajā ģerbonī sarkanā laukā (piederība Kurzemei) mirdz seši zeltīti čužas ziedi (vienīgā vieta Latvijā, kur čužas aug savvaļā), bet novada lepnumu "sargā" melns mežakuilis (līdz šim Latvijas ģerboņos neizmantotais tēls apliecina spēku, drosmi, neskarto dabu). Klātesošie novērtēja gan ģerboni, gan šovasar novada svētkos pirmoreiz dziedāto himnu.

Stāmerienas pagasta (pārvaldes vadītājs Ainārs Brezinskis) pārstāvji zālēsēdētājus uzmundrināja ar jestrū deju, bērnu zīmētu multfilmu un stāstu par to, kāpēc ģerbonī iekodēts Stāmerienas villaines ugunskrusts.

Ķeguma novada domes priekšsēdētājs Roberts Ozols todien bija bagātāks par citiem viesiem, jo ģerboņus Valsts prezidents pasniedza viņa vadītā novada divu pagastu ļaudīm.

Tomes pagasta komanda (pārvaldes vadītāja Ilona Ofmane) zāli pierībināja ar dāmu ansambļa dziedāto un "virtuves sitaminstrumentu" – bļodas un karotes pavadīto "Seši mazi bundzinieki". Tomeniešu ģerboņa kreiso pusi rotā trīs sudraba zivis, bet labo – zaļas priedes attēls.

Krimuldas novada ģerboņa sākotnējo skiču autore bija skolniece Santa Kaire. Deviņi zelta āboli sarkanā laukā simbolizē Dieva dāru (senajā līvu valodā tas nozīmē – Turaida). **Domes priekšsēdētājs Guntars Grīnvalds** uz svētkiem līdzī bija aicinājis savu priekštecī – ilggadējo Krimuldas "saimnieku" Juri Salmiņu, ģerboņa idejas autori, folkloras kopu "Putni" un, protams, grozu ar sārziem āboliem.

Rembates pagasta pārvaldes vadītājs Juris Pūpols kopā ar skolēnu folkloras ansambli saņēma apliecinājumu ģerbonim, kura centrālais simbols ir sudraba pieclapu zieds ar zelta putekšņlapām.

Vistālāko ceļu līdz Rīgai mēroja **Daugavpils novada domes priekšsēdētāja Janīna Jalinska**, lai ģerboņa saņemšanas brīdī atbalstītu **Sventes pagasta (pārvaldes vadītāja Brigita Vasiļevska)** pārstāvjus. Ģerbonī iekodētais sudraba zvans uz zilā fona arvien atgādinās skaisto teiku par Sventes ezera rašanos baznīcas vietā. Zvana skaņas un dziedātāju balsis, ko svētdienās varot saklausīt ezera tuvumā, sasaucās ar skolēnu līdzatvesto dziesmu.

Foto autors: **Toms Kalniņš**, Latvijas Valsts prezidenta kanceleja

Logi konkursa pašvaldībās
Andras Miklucānes foto

“LOGS”

Mazajā Pils ielā 1, Rīgā, LV 1050, tālr. 6732 6634, 6750 8530